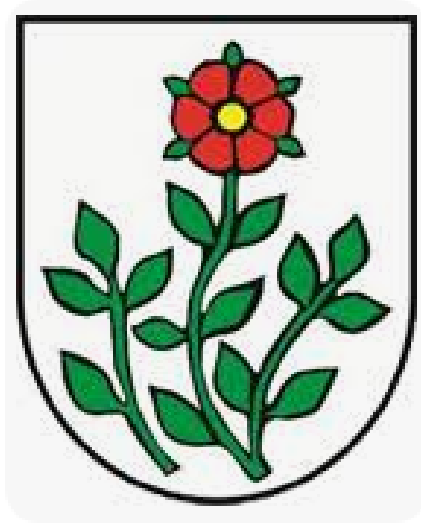

**Obec Nededza
Obecný úrad Nededza
Hlavná 1/1
013 02 Nededza**

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE NEDEDZA

**Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení
niektorých zákonov**

September 2024

Zhotoviteľ:

**ENVI-EKO, s. r. o.
Platanová 3225/2
010 07 Žilina**

Navrhovateľ:

Obec Nededza
Obecný úrad Nededza
Hlavná 1/1
013 02 Nededza
Tel.: 041/5980519
E-mail: sekretariat@nededza.eu

Riešiteľská organizácia:

ENVI-EKO

ENVI-EKO, s. r. o.
Platanová 3225/2
010 07 Žilina
Tel.: 0908 904243
E-mail: envi.eko@gmail.com

Názov:

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE NEDEDZA

Stupeň projektovej dokumentácie:

**Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene
a doplnení niektorých zákonov**

Dátum vyhotovenia:

September 2024

OBSAH	2
ČASŤ A - ZÁKLADNÉ ÚDAJE	6
I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI	6
I.1. OZNAČENIE	6
I.2. SÍDLO	6
I.3. KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRAVNENÉHO ZÁSTUPCU OBSTARÁVATEĽA, OD KTORÉHO MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII A MIESTO NA KONZULTÁCIU	6
II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII	7
II.1. NÁZOV	7
II.2. ÚZEMIE	7
II.3. DOTKNUTÉ OBCE	7
II.4. DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	7
II.5. DOTKNUTÉ ORGÁNY	7
II.6. SCHVAĽUJÚCI ORGÁN	8
II.7. REZORTNÝ ORGÁN	8
II.8. VYJADRENIE O VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE	8
ČASŤ B - ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	9
I. ÚDAJE O VSTUPOCH	9
I.1. PÔDA	9
I.2. VODA	11
I.3. SUROVINY	13
I.4. ENERGETICKÉ ZDROJE	14
I.4.1. Elektrická energia	14
I.4.2. Zemný plyn a teplo	16
I.5. NÁROKY NA DOPRAVU A INÚ INFRAŠTRUKTÚRU	18
II. ÚDAJE O VÝSTUPOCH	25
II.1. OVZDUŠIE	25
II.2. ODPADOVÉ VODY, OCHRANA ÚZEMIA PRED POVODŇAMI	26
II.3. ODPADY	31
II.4. HLUK A VIBRÁCIE	32
II.5. ŽIARENIE A INÉ FYZIKÁLNE POLIA	34
II.6. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE	35
ČASŤ C - KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	39
I. VYMEDZENIE HRANÍC DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	39
II. CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA - PODĽA STUPŇA ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE	40

II.1. HORNINOVÉ PROSTREDIE – INŽINIERSKO-GEOLOGICKÉ VLASTNOSTI, GEODYNAMICKÉ JAVY, LOŽISKÁ NERASTNÝCH SUROVÍN, GEOMORFOLOGICKÉ POMERY, STAV ZNEČISTENIA HORNINOVÉHO PROSTREDIA	40
II.1.1. Horninové prostredie – inžiniersko geologické vlastnosti	40
II.1.2. Geodynamické javy	42
II.1.3. Radónové riziko	44
II.1.4. Ložiská nerastných surovín	44
II.1.5. Geomorfologické pomery	45
II.1.6. Stav znečistenia horninového prostredia	45
II.2. KLIMATICKÉ POMERY	46
II.2.1. Zrážky	46
II.2.2. Teplota	46
II.2.3. Vlhkosť vzduchu, oblačnosť a slnečný svit	47
II.2.4. Veternosť	48
II.3. OVZDUŠIE – STAV ZNEČISTENIA OVZDUŠIA	48
II.4. VODNÉ POMERY	49
II.4.1. Povrchové vody	49
II.4.2. Podzemné vody	49
II.4.3. Termálne a minerálne pramene	50
II.4.4. Vodohospodársky chránené územia	50
II.4.5. Stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd	50
II.5. PÔDNE POMERY	51
II.5.1. Pôdne typy, druhy a ich bonita	51
II.5.2. Stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu	52
II.5.3. Kvalita a stupeň znečistenia pôd	52
II.6. FAUNA A FLÓRA	53
II.6.1. Flóra a vegetácia	53
II.6.2. Fauna	53
II.6.3. Charakteristika biotopov	53
II.6.4. Chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy	54
II.6.5. Významné migračné koridory živočíchov	55
II.7. KRAJINA	55
II.7.1. Štruktúra a typ krajiny	55
II.7.2. Krajinná scenéria, stabilita a ochrana	56
II.8. CHRÁNENÉ ÚZEMIA, CHRÁNENÉ STROMY A OCHRANNÉ PÁSMA PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV, ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY	57
II.8.1. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov	57
II.8.2. Územný systém ekologickej stability	58
II.9. OBYVATEĽSTVO – DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE, SÍDLA, AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA	59
II.9.1. Demografické údaje	59
II.9.2. Sídla	60
II.9.3. Priemyselná výroba	61
II.9.4. Poľnohospodárska výroba	61
II.9.5. Lesné hospodárstvo	62
II.9.6. Služby	62
II.9.7. Rekreácia a cestovný ruch	62
II.9.8. Doprava a dopravné plochy	63

II.9.9. Technická infraštruktúra	65
II.9.10. Odpady a nakladanie s nimi	66
II.10. KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMiatKY A POZORUHODNOSTI, ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ	66
II.11. PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY	68
II.12. INÉ ZDROJE ZNEČISTENIA	68
II.13. ZHODNOTENIE SÚČASNÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH PROBLÉMOV	68
III. HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI	72
III.1. VPLYV NA OBYVATEĽSTVO	73
III.2. VPLYV NA HORNINOVÉ PROSTREDIE, NERASTNÉ SUROVINY, GEODYNAMICKÉ JAVY A GEOMORFOLOGICKÉ POMERY	75
III.3. VPLYV NA KLIMATICKÉ POMERY	76
III.4. VPLYV NA OVZDUŠIE	78
III.5. VPLYV NA VODNÉ POMERY	79
III.6. VPLYVY NA PÔDU	84
III.7. VPLYVY NA FAUNU, FLÓRU A ICH BIOTOPY	85
III.8. VPLYV NA KRAJINU	87
III.9. VPLYVY NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA A OCHRANNÉ PÁSMA, VPLYVY NA ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY	88
III.9.1. Vplyvy na územia chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z.	88
III.9.2. Vplyvy na územia chránené podľa zákona č. 364/2004 Z. z.	89
III.9.3. Vplyvy na územný systém ekologickej stability	90
III.10. VPLYVY NA KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMiatKY, VPLYVY NA NA ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ	91
III.11. VPLYVY NA PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY	95
III.12. INÉ VPLYVY	95
III.13. KOMPLEXNÉ POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ICH POROVNANIE S PLATNÝMI PRÁVNÝMI PREDPISMI	95
IV. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE	100
V. POROVNANIE VARIANTOV	107
V.1. TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU	107
V.2. POROVNANIE VARIANTOV	108
VI. METÓDY POUŽITÉ V PROCESSE HODNOTENIA VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A SPÔSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA	109
VYHODNOTENIE ŠPECIFICKÝCH POŽIADAVIEK	111

VII. NEDOSTATKY A NEURČITOSTI V POZNATKÁCH, KTORÉ SA VYSKYTLI PRI VYPRACÚVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ	114
VIII. VŠEOBECNE ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE	116
IX. ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ PODIEĽALI	119
X. ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALYTICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ, KTORÉ SÚ K DISPOZÍCII U NAVRHOVATEĽA A KTORÉ BOLI PODKLADOM PRE VYPRACOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ	120
XI. DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU SPRACOVATEĽA SPRÁVY O HODNOTENÍ A OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU OBSTARÁVATEĽA	124

ČASŤ A

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

I.1. OZNAČENIE

Obec Nededza

I.2. SÍDLO

Obecný úrad Nededza
Hlavná 1/1
013 02 Nededza

I.3. KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU OBSTARÁVATEĽA, OD KTORÉHO MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII A MIESTO NA KONZULTÁCIU

Oprávnený zástupca obstarávateľa: PhDr. Peter Vajda, starosta obce

Kontaktná osoba: PhDr. Peter Vajda
Obecný úrad Nededza
Hlavná 1/1
013 02 Nededza
tel.: +421 41 59 805 19
e-mail: sekretariat@nededza.eu

Ing. arch. Ján Burian - URBION
- odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD obce Kotrčiná Lúčka, reg. č. 229, podľa § 2a) stavebného zákona
ul. A. Kmeťa 305/40
010 01 Žilina
tel: 0905 362 046
e-mail: urbionsksro@gmail.com

Miesto na konzultácie: Obecný úrad Nededza
Hlavná 1/1
013 02 Nededza

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII

II.1. NÁZOV

Územný plán obce Nededza

II.2. ÚZEMIE

Kraj:	Žilinský
Okres:	Žilina
Obec:	Nededza
Katastrálne územie:	Nededza

II.3. DOTKNUTÉ OBCE

(obec, ktorej územia sa týka navrhovaný strategický dokument, alebo ktorej územie môže byť zasiahnuté prijatím navrhovaného strategického dokumentu)

Okres Žilina:

- Obec Gbeľany, 013 02 Gbeľany
- Obec Mojš, 010 01 Žilina
- Obec Kotrčiná Lúčka, 013 02 Kotrčiná Lúčka
- Obec Teplička nad Váhom, 013 01 Teplička nad Váhom

Okres Kysucké Nové Mesto:

- Obec Horný Vadičov, 023 45 Horný Vadičov

II.4. DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

- Žilinský samosprávny kraj, ul. Komenského 48, 011 09 Žilina

II.5. DOTKNUTÉ ORGÁNY

(orgán verejnej správy, ktorého vyjadrenie sa vyžaduje pred schválením strategického dokumentu)

- Ministerstvo obrany SR, Správa majetku, detašované pracovisko, ČSA 7, 974 31 Banská Bystrica
- Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia geológie, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Dopravný úrad, Divízia civilného letectva, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava - mestská časť Ružinov
- Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Žilina, Uhoľná 571/1, 010 01 Žilina
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline, V. Spanyola 27, 011 71 Žilina
- Krajský pamiatkový úrad Žilina, Mariánske námestie č. 19, 010 01 Žilina

- Okresný úrad Žilina Odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie OP a vybraných zložiek ŽP kraja, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
- Okresný úrad Žilina Odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie VS a vybraných zložiek ŽP, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina ŠVS, ŠS OH, ŠS OO
- Okresný úrad Žilina, Odbor opravných prostriedkov, Ref. pôdohospodárstva, J. Kráľa 4, 010 01 Žilina
- Okresný úrad Žilina, Odbor krízového riadenia, J. Kráľa 4, 010 01 Žilina
- Okresný úrad Žilina, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
- Okresný úrad Žilina, pozemkový a lesný odbor, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08, 010 01 Žilina
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Žiline, Nám. požiarnikov 1, 010 01 Žilina

II.6. SCHVAĽUJÚCI ORGÁN

(orgán verejnej správy príslušný na schválenie strategického dokumentu)

- Obec Nededza, obecné zastupiteľstvo, Obecný úrad Nededza, Hlavná 1/1, 013 02 Nededza

II.7. REZORTNÝ ORGÁN

(ústredný orgán štátnej správy do pôsobnosti ktorého strategický dokument patrí)

- Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR, Tomášikova 14366/64A, 831 04 Bratislava

II.8. VYJADRENIE O VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Riešené územie obce Nededza sa nenachádza v blízkosti štátnych hraníc, najbližšia štátna hranica s Poľskou republikou je vzdialená cca 18 km a s Českou republikou cca 28 km. Vplyvy hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán obce Nededza“ nepresahujú štátne hranice SR.

ČASŤ B

ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ
DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE
ZDRAVIA

I. ÚDAJE O VSTUPOCH

I.1. PÔDA

Pol'nohospodárske pozemky - zábery

Realizácia ÚPN-O Nededza si vyžiada trvalý záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.

Vyhodnotenie budúceho možného použitia poľnohospodárskej pôdy je riešené na základe vyhlášky č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vyhodnotenie záberov PP

ÚPN-O Nededza rieši rozvoj jednotlivých funkčných zložiek v niekoľkých lokalitách, čo je podrobne zdokumentované v nadväzujúcej tabuľke "Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde".

Celková výmera riešených lokalít v k. ú. Nededza kde sa predpokladá záber poľnohospodárskej pôdy je spolu 27,47 ha, z toho 15,55 ha je pravdepodobný záber poľnohospodárskej pôdy. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 10,09 ha.

Tab. č. 1 Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Lokalita číslo	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality celková v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy				Vykonané investičné zásahy v ha	Užívateľ poľnohosp. pôdy
				celkom v ha	z toho				
					kód/skupina BPEJ	Výmera lok. v ha	Najkvalitnejšia PP v ha		
1	Nededza	TV, Kompost.	1,16	1,16	0768212/5	1,16	1,16	-	SO
2	Nededza	šport	0,91	0,91	0703003/7	0,91	0,91	-	SO
3	Nededza	Výroba	1,12	1,12	0703003/7	1,12	1,12	-	SO
4	Nededza	OV	0,26	0,26	0703003/7	0,17	0,17	-	SO
					0702002/6	0,09	-	-	Obec NDZ
5	Nededza	IBV (prieluky)	1,52	1,52	0703003/7	0,91	0,91	-	SO
					0788443/7	0,61	-	-	SO
6	Nededza	IBV	3,65	1,83	0788443/7	1,72	-	-	AGV

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE cČasť B - Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie
na životné prostredie prostredie vrátane zdravia**KAPITOLA I**

	Nededza				0792683/9	0,11	-	-	AGV
7	Nededza	Cintorín	0,11	0,11	0782883/9	0,11	-	-	SO
8	Nededza	IBV, OV	11,91	5,79	0768212/5	2,23	2,23	-	AGV
					0777065/8	0,18	-	-	AGV
					0771012/5	1,94	1,94	-	AGV
					0788212/6	1,12	-	-	AGV
					0788442/7	0,31	-	-	AGV
					0702002/6	0,01	-	-	AGV
9	Nededza	IBV	1,29	0,61	0788442/7	0,46	-	-	SO
	Nededza				0782682/9	0,15	-	-	SO
10	Nededza	IBV (prieluky)	0,35	0,17	0788442/7	0,09	-	-	SO
	Nededza				0782682/9	0,08	-	-	SO
11	Nededza	IBV	3,83	1,94	0763212/5	1,19	1,19	-	SO
	Nededza			1,94	0763412/5	0,41	0,41	-	SO
	Nededza			1,94	0792683/9	0,34	-	-	SO
12	Nededza	REK	0,51	0,05	0763212/5	0,05	0,05	-	SO
13	Nededza	REK	0,85	0,08	0788443/7	0,08	-	-	SO
Celkom lokality			27,47	15,55		15,55	10,09		

Vysvetlivky: NDZ - k. ú. Nededza, TV, Kompost - funkcia technickej vybavenosti, kompostáreň a všetky prípustné funkcie v zmysle príslušného regulatívu, IBV funkcia individuálneho bývania v rodinných domoch vrátane prístupových ciest, verejnej zelene, REK - funkcia rekreácie a všetky prípustné funkcie v zmysle regulatívu R1, OV - funkcia občianskej vybavenosti a všetky prípustné funkcie v zmysle regulatívu O, AGV - Agra-Váh s.r.o., SO - súkromné osoby

Najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda

Nariadením vlády SR č. 58/2013 z 13. marca 2013 o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sa niektoré pôdy preradili do zoznamu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Z dotknutých pôd sú v katastri obce Nededza tieto BPEJ: 0702005, **0703003**, **0763212**, **0763412**, **0768212**, **0771012**, **0788212**, 0863212. Hrubo vyznačené BPEJ sú predmetom záujmu budúceho odňatia poľnohospodárskej pôdy.

Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z plošnej výmery lokalít riešených v ÚPN-O Nededza patrí **10,09 ha**.

Zdôvodnenie záberov najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy

Obec Nededza je vidiecke sídlo určené pre bývanie, priemyselnú a poľnohospodársku výrobu, rekreačné využitie. Stavebný rozvoj bytovej výstavby je možný iba v rámci záhrad rodinných domov, alebo vo vymedzených lokalitách v bezprostrednej nadväznosti na zastavané územie. Z urbanistického hľadiska je logické pokračovať v rozvoji obce v nadväznosti na skutočne zastavané územie a vybudovanú technickú infraštruktúru. Vzhľadom k tomu, že najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy sa nachádzajú po obvode zastavaného územia, nedá sa

vyhnúť ich záberu. Navrhované lokality na rozvoj sa budú zastavovať postupne, tak aby sa poľnohospodárska pôda dala využívať čo najdlhšie.

Lesné pozemky

K záberom lesných pozemkov v riešení ÚPN-O Nededza nedochádza.

I.2. VODA

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou

Súčasný stav

Zásobovanie obce Nededza pitnou vodou je realizované zo skupinového vodovodu SKV Žilina v správe SEVAK, a.s. Žilina. Zásobovaná je z vodárenského zdroja Gbeľany - vrt HVG 1, (vyhlásené ObÚŽP Žilina pod č.j. VH-810-1/86-405/En zo dňa 17.6.1986) s výdatnosťou 15 l/s. Voda do obce je dopravovaná zásobným potrubím PVC D 160 z VDJ Gbeľany 2 x 400 m³. Zásobný vodojem Gbeľany má kóty hladín max/min: 424,00 / 419,00 m n.m. Rozvodná vodovodná sieť v obci je z PVC D 110. V obci SEVAK, a.s. prevádzkuje verejný vodovod aj vo vlastníctve obce na základe nájomnej zmluvy. Dĺžka vodovodnej siete v majetku SEVAK, a.s. je 5,46 km a dĺžka vodovodnej siete, ktorú SEVAK, a.s. prevádzkuje na základe nájomnej zmluvy s obcou je 1,2 km. Počet zásobovaných obyvateľov pitnou vodou je 968 a počet odberných miest je 282. Špecifická spotreba vody z vody fakturovanej pre celú obec je 90,6 l/os/d. Špecifická spotreba vody z vody vyrobenej je 104,3 l/os/d.

Na trasách vodovodu sú osadené nadzemné požiarne hydranty, rozmiestnené podľa príslušnej STN. Každá dimenzia potrubia má svoje kapacitné parametre pre zabezpečenie požiarnej vody. Požiaru vodu je možné zabezpečiť aj iným spôsobom (odberom z vodných tokov, formou hasiacich prístrojov resp. vnútorných požiarnych hydrantov,...). Podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody stanovuje STN 92 0400 a vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 699/2004 Z. z.

Návrh

Návrh ÚPN obce Nededza rešpektuje súčasný systém zásobovania pitnou vodou a navrhuje rozšírenie jestvujúcej rozvodnej vodovodnej siete vo väzbe na územný rozvoj.

Potreba pitnej vody

Potreba pitnej vody pre obec predpokladá, že na verejný vodovod bude v roku 2040 napojených 1 300 obyvateľov, zariadenia občianskej vybavenosti, rekreácie a športu.

Potreba pitnej vody je vypočítaná podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z. zo dňa 14. 11. 2006 na výpočet potreby vody pri navrhovaní vodovodných a kanalizačných zariadení a posudzovaní výdatnosti vodných zdrojov.

Výpočet potreby pitnej vody

Pre obyvateľstvo (návrh pre 100 % zásobovaného obyvateľstva)

1. pre bytový fond ($k_d = 1,6$, $k_h = 1,8$) - pre veľkosť územia do 1 000 obyvateľov - špecifická potr. vody je závislá od vybavenia bytov, navrhuje sa 120 l.ob.⁻¹.deň⁻¹
2. pre základnú občiansku a technickú vybavenosť sa navrhuje 15 l.osoba⁻¹.deň⁻¹.

Tab. č. 2 Rekapitulácia potreby pitnej vody v roku 2040

Názov lokality	Počet obyvateľov v roku 2040	Qd priemerná m ³ .d ⁻¹	Qd max m ³ .d ⁻¹	Qd max l.s ⁻¹	Qh l.s ⁻¹
Bývanie	1300	156	249,6	2,8889	5,2000
Občianska vybavenosť	1300	19,5	31,2	0,3611	0,6500
Priemysel	500	60	96	1,1111	2,0000
Potreba pitnej vody celkom		235,500	376,800	4,361	7,850

Poznámka: Potreba vody pre rekreáciu nebola špecifikovaná, lebo nie je predpoklad zásobovania vodou.

Z tabuľky vyplýva celková potreba vody pre obec:

Priemerná denná spotreba: $Q_{pobyt} = 235 \text{ l.deň}^{-1} \Rightarrow 2,725 \text{ l.s}^{-1}$

Max. denná potreba : $Q_{mobec} = Q_{pobec} \times k_d = 376 \text{ 8500 l.deň}^{-1} \Rightarrow 4,361 \text{ l.s}^{-1}$

Akumulácia vody - posúdenie vodojemu

Potrebná minimálna akumulácia vody je 60 % z maximálnej dennej potreby. Posúdenie vodojemu nie je možné realizovať v rámci tejto novej ÚPN-O Nededza, nakoľko vodojem Gbeľany zásobuje územia Gbeľany, Nededza a Varín, ktoré majú svoje špecifické potreby meniace sa v čase. V čase spracovania tejto dokumentácie je kapacita vodojemu dostatočná aj pre obdobie do roku 2040.

Rozvodná vodovodná sieť

ÚPN-O Nededza navrhuje rozšírenie rozvodnej vodovodnej siete HDPE DN 100 a DN 110 vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj. Verejný vodovod navrhujeme prednostne ako zokruhovaný. Najvyššie položené časti územia dosahujú nadmorskú výšku 391 m n.m., čo dokáže zásobný vodojem Gbeľany (kóty hladín max/min: 424,00 / 419,00 m n.m.) zásobovať bez použitia tlakových staníc.

Existujúca vodovodná sieť je rozsahom dostatočná a rozšíriteľná, vytvára vhodné podmienky aj pre plánovaný nárast výstavby. Navrhované rozvody vody korešpondujú so súčasnou, resp. budúcou zástavbou. Vytvárajú podmienky pre napojenie navrhovaných objektov na vodovodnú sieť. Pre navrhované nové vetvy vodovodov je uprednostnené trasovanie v komunikáciách a verejnej zeleni (v snahe vyhnúť sa súkromným pozemkom s problémami vstupov pre výstavbu a obsluhu) tak, aby zabezpečovali aj potrebu požiarnej vody (nadzemné hydranty). Vodovodný systém je v čo najväčšej možnej miere navrhovaný ako zokruhovaný, čím sa docielí vyššia kvalita dodávanej pitnej vody ako i dostupnosť dodávky v prípade porúch na vodovodnom potrubí.

Pri návrhu zástavby sú rešpektované trasy existujúcich a navrhovaných vodovodných potrubí a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem (zákon č. 442/2002 Z. z.).

ÚPN-O Nededza z hľadiska zásobovania pitnou vodou navrhuje:

- rešpektovať Chránenú vodohospodársku oblasť (CHVO) Beskydy - Javorníky
- rešpektovať ochranné pásmo II. stupňa vodárenského zdroja Teplička nad Váhom na území obce

- rešpektovať trasy existujúcej a navrhovanej vodovodnej a kanalizačnej siete a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.
- rozšíriť rozvody vody a kanalizácie do navrhovaných plôch bývania a občianskej vybavenosti, tak že budú situované vo verejných pozemkoch v koridore obslužných komunikácií s možnosťou ich zokruhovania, dodržať STN 736 005

Návrh zásobovania pitnou vodou je zakreslený v grafickej časti ÚPN-O Nededza vo výkrese č. 4 Výkres riešenia verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo. Navrhované vodárenské zariadenia sú špecifikované ako verejnoprospešné stavby a sú uvedené v príslušnom článku Závaznej časti ÚPN-O Nededza.

ÚPN obce Nededza z hľadiska riešenia problematiky zásobovania pitnou vodou v návrhu záväznej časti požaduje:

- a) rešpektovať trasy existujúcej a navrhovanej vodovodnej siete a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.
- b) novo navrhované vodovodné potrubia v zastavanom území situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných komunikácií s možnosťou ich zokruhovania.

Zásobovanie požiarovou vodou

Verejný vodovod, podľa platnej legislatívy preberá okrem funkcie primárneho zásobovania obyvateľstva pitnou vodou aj funkciu požiarneho zabezpečenia. Na jednotlivých trasách vodovodu sú umiestnené hydranty, rozmiestnené podľa príslušnej STN. Umiestnené sú tak, aby zároveň plnili aj prevádzkové požiadavky určené pre vodovodnú sieť. Každá dimenzia potrubia má svoje kapacitné parametre pre zabezpečenie požiarnej vody. Minimálny profil vodovodného potrubia, na ktorom sú umiestnené hydranty je daný typom zástavby. Pre obytné zóny s nízkou rodinnou zástavbou je min. profil DN 80, odporúča sa používať min. profil DN 100.

Zásobovanie úžitkovou vodou

Zdrojmi úžitkovej vody sú vlastné zdroje, prípadne vodné toky v území. Podmienkou využívania vôd je dodržiavanie globálnych ekologických limitov, ktoré predstavujú medznú hodnotu, pod ktorú nesmie poklesnúť prirodzený prietok v povrchovom toku. Doporučená hodnota limitu $MQ_{eko} = (0,65-0,7) \times Q_{364d}$, (podľa - „Generel ochrany a racionálneho využívania vôd,,).

I.3. SUROVINY

Realizácia ÚPN-O Nededza nebude mať osobitné nároky na suroviny. Pri realizácii nových objektov a zariadení navrhovaných v ÚPN-O Nededza bude potrebné zabezpečiť rôzne bežné suroviny a stavebné výrobky (napr. štrk, piesok, kamenivo, cement, keramické výrobky, betónové dlažby, betónové keramické výrobky, železo, strešné krytiny, izolácie, drevo, plastové výrobky, sklo, elektrické vedenia a káble a iné stavebné hmoty a materiály). Zdroj ani množstvo potrebných surovín a výrobkov nie je možné v etape vypracovania strategického dokumentu jednoznačne stanoviť. Zdrojmi potrebných surovín a materiálov budú pravdepodobne zdroje, ktoré sa nachádzajú v priateľnom dosahu riešeného územia.

I.4. ENERGETICKÉ ZDROJE

I.4.1. Elektrická energia

Zásobovanie elektrickou energiou

K. ú. obce Nededza prechádza 400 kV nadzemné elektrické vedenie V404 Varín - štátna hranica (Nošovice), ktoré prevádzkuje Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. podľa zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ochranné pásmo je 25 m od krajných vodičov.

V riešenom území sú plánované elektrické vedenia v koridore existujúceho 400 kV elektrického vedenia: 1 x 400 kV elektrické vedenie Varín - štátna hranica SR/ČR (Nošovice) a 2 x 400 kV elektrické vedenie Varín - štátna hranica SR/PR (Byczyna).

V súbehu s existujúcim 400 kV elektrickým vedením prechádza 2 x 110 kV elektrické vedenie. Jeho ochranné pásmo je 15 m od krajných vodičov.

Katastrálne územie obce Nededza sa zásobuje elektrickou energiou z 22 kV elektrických vedení číslo 1398 a 1440. Zásobovanie obce je v súčasnosti vyhovujúce. Predpokladaná nová zástavba bude vyžadovať zvýšenie výkonu existujúcich trafostaníc a vybudovanie novej NN elektrickej siete. Pre zásobovanie lokality Pod Chrípom sa navrhuje nová kiosková trafostanica.

Tab. č. 3 Nápočet elektrického príkonu pre rok 2040

Druh spotreby	Počet MJ	kW
Bývanie - súčasný stav + návrh do roku 2040	395	1382,5
Občianska vybavenosť - súčasný stav + návrh do roku 2040	2,15	322,5
Výroba - súčasný stav + návrh do roku 2040	11,2	1680
Spolu		3385
Sudobosť 0,8		2708

Poznámka: Potreba výroby je iba odhad a môže sa líšiť od skutočnej požiadavky na odberný výkon.

Tab. č. 4 Nápočet elektrického príkonu pre navrhované lokality bývania

Lokalita	Počet bytov	kW	zásobovanie
Stav	40	140,0	Z existujúcej trafostanice
Dráhy	7	24,5	Z existujúcej trafostanice
Pod Chrípom	80	280,0	Z navrhovanej trafostanice
Priehľady (Dráhy 8 RD) Záplotie (12 RD)	20	70,0	Z existujúcej trafostanice
Za Hôrkou	14	49,0	Z existujúcej trafostanice
Spolu	161	563,5	

Poznámka: Na základe predchádzajúcej tabuľky a vyplývajúcej zvýšenej potreby elektrickej energie sa dajú pre zásobovanie elektrickou energiou využiť existujúce trafostanice. Lokalita Pod Chrípom nespĺňa podmienku aby NN vývody z trafostanice nepresahovali dĺžku 350 m, preto navrhujeme vybudovať novú kioskovú trafostanicu.

VN vedenia

22 kV vedenie je v riešenom území vybudované po betónových stĺpoch. Z neho sú vedené vzdušné a káblové VN prípojky k stožiarovým a kioskovým trafostaniciam.

Transformačné stanice

Odberatelia elektrickej energie sú v súčasnosti zásobovaní z existujúcich trafostaníc. Výkony trafostaníc Stredoslovenská distribučná, a.s. neposkytla, pretože tieto údaje považuje za svoje interné tajomstvo, ktoré nezverejňuje.

Na základe navrhovaného plošného rozvoja obce a z toho vyplývajúcej zvýšenej potreby elektrickej energie ÚPN-O navrhuje využiť pre zásobovanie elektrickou energiou existujúce trafostanice a zväčšiť ich výkon a realizovať novú kioskovú trafostanicu pre lokalitu Pod Chrípom s výkonom do 630 kVA tak, aby NN vývody z trafostanice nepresahovali dĺžku 350 m.

Sekundárna sieť

Sekundárna sieť obce je prevedená prevažne vzdušným rozvodom po betónových stĺpoch. Rozvod verejného osvetlenia je vzdušným vedením na betónových stĺpoch spoločne s rozvodom nízkeho napätia. Verejné osvetlenie bude riešené LED svetidlami. Pre budúcu novú výstavbu v intraviláne sa odporúča NN vedenie riešiť ako zemné káblové so zokruhovaním z dôvodu zabezpečenia spoľahlivosti a plynulosti dodávky elektrickej energie.

Ochranné pásma

Ochranné pásmo je územie bezprostredne priľahlé ku elektrickému zariadeniu a vedeniu, jeho vzdialenosť je od krajných vodičov na každú stranu:

- 400 kV vedenie	25 m
- 110 kV vedenie - návrh	15 m
- 22 kV vedenie	10 m
- 22 kV vedenie v lesných priesekoch	7 m
- trafostanice 22/0,4 kV	10 m od konštrukcie stožiaru
- 22 kV káblové vedenie	1 m
- NN vedenia	1 m

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy.

ÚPN obce Nededza z hľadiska riešenia problematiky zásobovania elektrickou energiou v návrhu záväznej časti požaduje:

- a) rešpektovať existujúce a navrhované trasy 400 a 110 kV elektrických vedení,
- b) rešpektovať existujúce a navrhované VN vedenia,
- c) navrhované trafostanice riešiť ako kioskové výkonovo do 630 kVA,
- d) umiestnenie navrhovaných trafostaníc riešiť tak, aby NN vývody z jednotlivých trafostaníc nepresahovali 350 m,
- e) prípojky na trafostanice riešiť ako zemné káblové,
- f) NN sieť na plochách navrhovanej bytovej výstavby a občianskej vybavenosti budovať zemným káblovým vedením, verejné osvetlenie realizovať na oceľových stĺpoch s úsporným zdrojom svetla a zemným káblovým prepojením,
- g) dodržať ochranné pásma v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z.

I.4.2. Zemný plyn a teplo

Zásobovanie zemným plynom

Obec Nededza je zásobovaná zemným plynom z VTL Kysuckého plynovodu DN 500 PN 40. Prívod do regulačnej stanice (RS) Nededza je zabezpečený pripojovacím plynovodom PR Nededza DN 100 PN 40. Z RS Nededza je obec Nededza zásobovaná pomocou plynovodu STL. V k. ú. Nededza sa nachádzajú zariadenia katódovej ochrany SKAO Nededza.

V obci Nededza je zrealizovaná celoplošná plynifikácia. Celé zastavné územie je zásobované plynom o pretlaku 0,28 MPa z regulačnej stanice Nededza. Miestne distribučné plynovody sú budované z ocele a polyetylénu. Jednotlivé nehnuteľnosti sú na distribučný plynovod napojené pomocou pripojovacieho plynovodu (plynovodnej prípojky). Tento je spravidla ukončený skrinkou merania a regulácie (MaR), kde je umiestnený hlavný uzáver plynu (HUP), regulátor a plynomer. Skrinka je osadená na hranici parcely odberateľa tak, aby bol k nej prístup z verejnej parcely pre účely údržby, resp. odčítania plynomerov. Distribučné plynovody v území sú v správe a vlastníctve SPP-distribúcia, a.s. Bratislava. Plánované zámery na SPP-Distribúcia neboli evidované žiadne. Príslušná výkresová dokumentácia je spracovaná na základe podkladov od správcu siete - SPP-d.

Návrh zásobovanie plynom

Existujúca plynovodná sieť je rozsahom dostatočná pre existujúce rodinné domy a objekty občianskej vybavenosti. Územný plán navrhuje rozšírenie plynovodov do navrhovaných rozvojových lokalít. Uvažuje sa, že v roku 2040 bude asi 90 % obývaných domov zásobovaných plynom. Ku koncu návrhového obdobia sa javí potreba rekonštrukcie regulačnej stanice plynu na vyšší výkon. Pri navrhovanej zástavbe boli rešpektované ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich plynovodov v území (podľa zákona 251/2012 Z. z.). Zemný plyn sa navrhuje na vykurovanie, prípravu teplej úžitkovej vody a na varenie.

Základné údaje pre nápočet potreby plynu:

- hodinová potreba plynu pre 1 RD je 1,6 m³
- ročná spotreba plynu pre 1 RD je cca 2 425 m³
- pre súčasnú a navrhovanú občiansku vybavenosť cca 15 % z potreby bytov
- potreba pre výrobné územie je potreba určená odhadom

Tab. č. 5 Výpočet potreby plynu pre obdobie do roku 2040 (počet všetkých bytov 395)

Druh spotreby	Počet domov	Objekty zásobované plynom 90 %	hodinová potreba plynu m ³ /h	ročná spotreba plynu v m ³
Bývanie - súčasný stav + návrh do roku 2040	395	355	568	860 875
Občianska vybavenosť - súčasný stav + návrh do roku 2040 (15% z potreby RD)	395	355	85	129 131
Výroba - stav + návrh do roku 2040	-	-	300	600
Spolu			953	990 606

Ochranné pásma

Je to priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia.

Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je:

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 do 500 mm
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
- 8 m pre technologické objekty

Bezpečnostné pásmo

Je to priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je:

- 20 m pri plynovodoch s tlakom do 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm
- 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch
- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
- pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe bezpečnostné pásmo určí prevádzkovateľ siete

ÚPN obce Nededza z hľadiska riešenia problematiky zásobovania plynom v návrhu záväznej časti požaduje:

- a) rozšíriť STL rozvody plynu do navrhovaných rozvojových lokalít,
- b) akceptovať potrebu prehodnotenia prenosových možností existujúcich plynárenských zariadení správcom zariadenia z dôvodu budúceho nárastu odberu zemného plynu,
- c) pre nové vetvy plynovodov uprednostniť trasovanie v komunikáciách, vyhnúť sa súkromným pozemkom s problémami vstupov pre výstavbu a obsluhu,
- d) V lokalitách Za hôrkou, Stav a Pod lúčiny neumiestňovať stavby v bezpečnostnom a ochrannom pásme VTL plynovodu

Zásobovanie teplom

Obec Nededza má decentralizovaný systém zásobovania teplom. Ako vykurovacie médium sa používa prevažne zemný plyn a pevné palivá (uhlie, drevo), menej elektrická energia. Existujúce zdroje tepla v objektoch vybavenosti sú použiteľné len pre vlastnú potrebu objektov.

Riešené územie spadá do oblasti s vonkajšou výpočtovou teplotou - 18 % podľa STN 060210. Zásobovanie obce teplom aj v návrhovom období bude aj naďalej úplne decentralizované z objektových zdrojov tepla so spaľovaním zemného plynu a pevných palív. Postupne bude potrebné vzhľadom na pripravované zmeny v EÚ počítať s náhradou zemného plynu za iný zdroj tepla. Zdroj musí spĺňať požiadavky na zníženie vypúšťaných škodlivín do ovzdušia.

Základné údaje o riešenom území:

- počet RD (bytov) v roku 2040: 395
- merná potreba tepla na RD: 14 kW ; 80 GJ/rok

Tab. č. 6 Výpočet potreby tepla pre obdobie do roku 2040 (počet všetkých bytov 395)

Druh spotreby	kW	GJ/rok	Palivá
Bývanie - súčasný stav + návrh do roku 2040	5688,0	31600,0	ZPN, PP,EE
Občianska vybavenosť - súčasný stav + návrh do roku 2040 (15% z potreby RD)	853,2	4740,0	ZPN, PP,EE
Výroba - stav + návrh do roku 2040	2000,0	14,4	ZPN, PP,EE
Spolu	8541,2	36354,4	

Návrh riešenia

Zásobovanie obce Nededza teplom sa navrhuje ponechať decentralizovaným systémom z objektových zdrojov tepla občianskej vybavenosti, domových kotolní UK a lokálnych zdrojov tepla využívajúcich dostupné druhy ekologických palív (zemný plyn, drevný odpad, tepelné čerpadlá).

V období do roku 2040 sa navrhuje zamerať sa na znižovanie tepelných nárokov navrhovanej výstavby, využívanie slnečnej energie pre prípravu teplej vody a využitie netradičných zdrojov energií bez negatívnych dopadov na čistotu ovzdušia najmä v zimnom období.

Významnejší podiel zásobovania teplom z elektrickej energie ÚPN-O nenavrhuje z dôvodu zvýšených investícií na rozšírenie a dobudovanie energetických zariadení (trafostanice, rekonštrukcia NN siete). Nevylučuje sa však, že tento stav do roku 2040 nenastane. Súčasný stav priemyselného parku KIA a súvisiacich firiem má pokrytú potrebu tepla a predpoklad jej navýšenia bude do roku 2040 iba minimálny.

ÚPN obce Nededza z hľadiska riešenia problematiky zásobovania teplom v návrhu záväznej časti požaduje:

- preferovať v zastavanom území zásobovanie teplom spaľovaním ekologických palív (zemný plyn, drevo, upravený drevený odpad), využitím netradičných zdrojov tepla ako solárna energia a technologicky úsporných spôsobov získavania energie napr.: tepelné čerpadlá, fotovoltaické panely a pod.,
- zamerať sa na znižovanie energetickej potreby a využívanie netradičných ekologických druhov energií,
- potrebu tepla riešiť decentralizovaným systémom z objektových a domových zdrojov tepla.

I.5. NÁROKY NA DOPRAVU A INÚ INFRAŠTRUKTÚRU

Cestná doprava

Južnou časťou obce prechádza cesta . II/583 v smere Žilina - Terchová. Cesta II/583 plní funkciu zbernej komunikácie, funkčnej triedy B2, kategórie C 11,5/70. Z cesty II/583 sa odpoja cesta III/2071 pokračuje na sever cez obec Nededza a smeruje do obce Kotrčiná Lúčka, kde končí pred Obecným úradom. Podľa údajov z Cestnej Databanky je dĺžka cesty III/2071 2,972 km a priemerná šírka 6,5 m. Cesta III. triedy plní funkciu zbernej komunikácie, funkčnej triedy B3, pričom plní funkciu aj obslužnej komunikácie.

Základnú kostru cestnej dopravy obce Nededza dopĺňa sieť obslužných komunikácií funkčnej triedy C3, ktoré umožňujú priamu obsluhu územia a objektov pri vylúčení tranzitnej dopravy. Povrchovú úpravu komunikácií tvorí asfalt alebo štrk. Šírka

komunikácií sa pohybuje v rozmedzí cca 2,5 - 6,0 m podľa priestorových možností. Komunikácie tak svojou smerovou, šírkovou a povrchovou úpravou nie vždy vyhovujú kladeným požiadavkám. Preto sa ich doporučuje rekonštruovať (podľa možností obce).

Existujúce miestne komunikácie, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, môžu byť zjednosmernené. V prípade, že takéto komunikácie budú naďalej používané ako obojsmerné, bolo by vhodné ich opatriť výhybňami (podľa finančných možností obce a priestorových možností danej lokality).

Na sieť obslužných komunikácií sa napájajú účelové cesty, poľné a lesné cesty, ktoré umožňujú prístup k extravilánu obce.

Na sieť obslužných komunikácií sa napájajú účelové cesty, poľné a lesné cesty, ktoré umožňujú prístup k extravilánu obce:

- Bodové závady - výškové pripojenie vedľajšej komunikácie na hlavnú (ulica Fatranská). Na úrovňovej križovatke musí byť riešenie pozdĺžnych sklonov vedľajšej komunikácie v mieste križovania prispôbené priečnym sklonom hlavnej komunikácie, aby sa dosiahlo plynulé pripojenie. Nevhodné prevýšenie v mieste napojenia je možné odstrániť realizáciou násypu, čo však nie je možné z dôvodu existencie zástavby. Možným riešením by bolo zrušenie napojenia alebo ponechanie len jednosmernej premávky (smerom nadol).
- Líniové závady - nedostatočné priestorové pomery na ulici Hlavná (III/2071) a Potočná z dôvodu existujúcej zástavby a potoka. Pre stiesnené pomery Na ulici Hlavná nie je možné rozšíriť teleso MK, realizovať chodník, zastávkové pruhy a osadiť prístrešok.

Návrh riešenia

Z hľadiska koncepcie rozvoja cestnej siete ÚPN O Nededza rešpektuje nadradenú ÚPD Žilinského kraja, a mimo zastavaného územia navrhuje rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty III/2071 v kategórii C7,5/70 v zmysle STN 73 6101 a v zastavanom území výhľadové šírkové usporiadanie v kategórii MZ 8,5/50, resp. MZ 8,0/50, vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110.

Nové miestne obslužné komunikácie sa navrhuje realizovať ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované komunikácie alebo ako komunikácie slepé s otáčacím kladivom. V prípade stiesnených priestorových pomerov sa navrhuje realizovať cesty ako jednopruhé, obojsmerné s výhybňami alebo jednopruhé, jednosmerné.

Uvažované kategórie miestnych ciest definujú šírkové usporiadanie a návrhovú rýchlosť v rozvojových územiach - cesty miestne obslužné (MO), funkčnej triedy C3, napr. kategórie MO 6,5/30 (2 x 2,75 m jazdný pruh + 2 x 0,50 m bezpečnostný odstup) alebo kategórie MOK 7,0/30 (2 x 2,75 m jazdný pruh + 2 x 0,75 m krajnica), alebo MOK 6,5/30 (modifikované - 2 x 2,75 m jazdný pruh + 2 x 0,50 m krajnica).

V prípade realizácie oplotenia súkromných pozemkov, oplotenie bude zhotovené až za bezpečnostným odstupom, t.j. 0,5 m od okraja komunikácie. Minimálna šírka obslužnej cesty musí byť zabezpečená v rozmeroch MOK 4,0/30 (1 x 3,00 m jazdný pruh + 2 x 0,50 m krajnica). Pre túto cestu je potrebné ponechať čistý priestor medzi plotmi 4,0 m, čo je podmienka pre prístup hasičskej techniky, záchranných zložiek a vozidiel zabezpečujúcich odvoz TKO. V prípade že tento rozmer nie je dodržaný nie je možné zabezpečiť všetky služby v území obsluženom takouto cestou. Sklon obslužných ciest musí byť v limite do 12 %. V prípade , že je tento sklon väčší

nie je možné danú komunikáciu považovať za obslužnú a zabezpečiť jej plnohodnotnú letnú a zimnú údržbu.

Hromadná doprava

Hromadná autobusová doprava obce Nededza je riešená ako prímestská hromadná doprava. Prepravu zabezpečuje SAD Žilina. Prímestskú hromadnú dopravu osôb v rámci obce zabezpečujú autobusy prechádzajúce po ceste II. a III. triedy. V obci sú lokalizované 3 autobusové zástavky (Nededza/rázcestie, Nededza/Jednota, Nededza/Škorvánkovia).

Vybavenosť autobusových zástávok:

- Nededza/rázcestie (ul. Fatranská - cesta II/583) - zastávkový pruh, prístrešok, označník.
- Nededza/Jednota, Nededza/Škorvánkovia (ulica Hlavná - cesta III/2071) - bez zastávkového pruhu, bez prístrešku, len označník.

Izochróna pešej dostupnosti od existujúcich autobusových zástávok s polomerom 500 m pokrýva dostupnosť autobusových zástávok v rámci intravilánu obce. Na konci obce severne od lokality Stav sa navrhuje zriadiť ešte jednu zástavku SAD, ktorá by bola len na znamenie a slúžila by pre novú zástavbu rodinných domov a rekreačnú lokalitu Pod lúčiny.

Statická doprava, parkovanie a odstavovanie vozidiel

Odstavovanie vozidiel v individuálnej bytovej výstavbe je zabezpečené na vlastných pozemkoch v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku.

Parkovanie vozidiel pri objektoch občianskeho vybavenia je riešené formou spevnených plôch parkovísk alebo spevnených plôch, ktoré sú súčasťou uličného priestoru.

V návrhu riešenia dopravy v ÚPN O Nededza sa uvažuje, že potrebné nápočty a situovanie odstavných a parkovacích stojísk pre uvažované objekty bývania a vybavenosti budú riešiť projektové dokumentácie pre konkrétne objekty. Nápočty je potrebné realizovať v zmysle „STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií“ pre výhľadový stupeň automobilizácie.

Odstavovanie vozidiel v rozvojových územiach obce v individuálnej bytovej výstavbe bude zabezpečené na vlastných pozemkoch (v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku) v počte min. 2 stojiská na 1 rodinný dom v zmysle STN 736110.

Dopravné zariadenia

V katastrálnom území obce Nededza sa nachádzajú obslužné dopravné zariadenia, ktoré sú zastúpené vo forme autobusových zástávok, parkovísk pri objektoch občianskeho vybavenia.

Železničná doprava

Cez k. ú. obce Nededza neprechádza žiadna železničná trať. Najbližšie železničné stanice sa nachádzajú v obciach Varín a Žilina.

Letecká doprava

V riešenom území sa nenachádza žiadne letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie. Do riešeného územia zasahuje ochranné pásmo (OP) Letiska Žilina - OP proti laserovému žiareniu.

Letisko Žilina sa nachádza v katastrálnom území obce Dolný Hričov, je vzdialené od obce Nededza cca 20 km.

Ochranné pásma Letiska Žilina:

Katastrálne územie obce Nededza sa nachádza v ochrannom pásme (OP) Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29. 03. 2017, z ktorých pre toto územie vyplýva nasledovné obmedzenie stanovené kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu. V tomto OP sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako $5 \mu\text{W}/\text{cm}^2$, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

Podľa ustanovení § 28 ods. 2 a 3 a § 30 leteckého zákon je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách a zariadeniach, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je v k. ú. obce Nededza potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri:

- stavbách a zariadeniach, ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané ochranné pásma Letiska Žilina,
- stavbách a zariadeniach vysokých 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a) leteckého zákona),
- stavbách a zariadeniach vysokých 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b) leteckého zákona),
- zariadeniach, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c) leteckého zákona),
- zariadeniach, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) leteckého zákona).

Vodná doprava

V riešenom území obce Nededza sa nenachádza vodná cesta.

Cyklistická doprava

Cyklistická doprava miestneho významu využíva existujúce miestne komunikácie obce Nededza.

K. ú. obce Nededza prechádzajú značené cyklotrasy (<http://www.freemap.sk/>):

- zelená trasa ev. č. 5476: Žilina - Teplica nad Váhom - Varín;
- zelená trasa ev. č. 8457: Nededza - Kotrčiná Lúčka;
- žltá trasa ev. č. 5448: Varín - Nededza - Kotrčiná Lúčka - Dolný Vadičov - Lopušné Pažite - Radoľa - Kysucké Nové Mesto.

Najbližšia cyklomagistrála evidovaná v rámci cyklostratégie ŽSK prechádza južne od k. ú. Nededza s ev. č. 002 Vážska cyklomagistrála (najstaršia cykloturistická trasa na Slovensku, ktorá prechádza 3 krajmi - Trnavským, Trenčianskym a Žilinským - momentálne má trasa v celej dĺžke 162 km).

Pešia doprava

O doprave pešej ako samostatnom druhu dopravy sa hovoriť nemôže. Chodec je vo väčšine prípadov vedený v rámci miestnych ciest. Existujúci chodník ako miestna komunikácia pre chodcov, funkčnej triedy D3 sa nachádza len týchto úsekoch: prepojenie ulíc Poľná - po križovanie ulíc Potočná/Hlavná v oblúku zo severovýchodu (v oblúku), od križovania ulíc Potočná/Hlavná po ulicu Fatranská smerom autobusovej zastávke.

V centre obce sa navrhuje vytvoriť chodník pozdĺž cesty III/2071 (ulica Hlavná). Pre stiesnené pomery (existujúca zástavba a vodný tok) ho nemožno zrealizovať v normou požadovanom šírkovom usporiadaní, preto sa navrhuje preveriť možnosti vybudovať aspoň fragmenty pešieho chodníka, ktoré môžu aspoň čiastočne zvýšiť bezpečnosť dopravy. Pre tento účel sa navrhuje preveriť možnosti technickou štúdiou a prerokovať so správcom cesty (ŽSK).

K. ú. obce Nededza priamo neprechádza značená turistická trasa. Najbližšia značená turistická trasa sa nachádza v k. ú. Kotrčiná Lúčka - červenou značkou značená turistická trasa ev. č. 0886a Budatín - Dubeň - Zástranie - Kotrčiná Lúčka - Slopovec (<http://www.freemap.sk/>).

Zásady rozvoja dopravy

Pri rozvoji obce Nededza bude nutné dodržiavať nasledovné požiadavky:

- rešpektovať existujúce trasy, výhľadové kategórie, ako aj rozvojové zámery cesty č. II/583 a č. III/2071, vrátane ochranného pásma mimo zastavaného územia v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.,
- pri realizácii ciest dosiahnuť navrhnuté a vo výkrese dopravy vyznačené funkčné triedy a výhľadové kategórie ciest v zmysle STN 736101 a STN 736110,
- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty tretej triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101; v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty tretej triedy v kategórii MZ 8,5/50, resp. MZ 8,0/50, vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110,
- za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov je nutné minimalizovať križovania s vodným tokom a navrhovať obsluhu územia pomocou jednej cesty v súbehu, s vodným tokom pre väčšiu oblasť (urbanistický okrsok, obytný súbor a pod.) jedným križovaním vodného toku vo vhodnom profile pripojiť na ostatné obslužné cesty, pričom je potrebné prednostne využiť už vybudované mostné objekty ak existujú,
- na jestvujúcom cestnom systéme priebežne odstraňovať zistené závady na technickom stave cestného telesa,
- pri budovaní cestného komunikačného systému postupovať v zmysle zvolenej koncepcie urbanistického riešenia a pri formovaní krížení ciest dbať na zaistenie rozhladových trojuholníkov vo vzťahu k oploteniam pozemkov,
- existujúce miestne cesty v zastavanom území obce, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, využívať ako jednosmerné, vzájomne zokruhované, prípadne ako obojsmerné s výhybňami,

- novo navrhované cesty riešiť ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované, bez návrhu zaslepených ciest a miestne cesty navrhovať v zmysle STN 73 61 10,
- dopravné napojenie navrhovaných ciest realizovať v súlade s STN 73 61 10 a STN 73 61 02,
- zníženie škodlivých vplyvov dopravy - hluku a znečistenia hlavne od cesty II/583 realizovať vhodnou výsadbou zelene a prípadne inými doplnkovými protihlukovými opatreniami,
- polohu autobusových zastávok je vhodné zachovať a zriadiť samostatné zástavkové pruhy s bezpečným prístupom peších k zastávkam t.j. vybudovať pešie chodníky popri ceste III/2071,
- v lokalite Stav na obratisku uvažovať so zriadením novej autobusovej zastávky,
- povinnosť zabezpečiť plochy pre statickú dopravu pri jednotlivých navrhovaných, ale aj existujúcich funkciách v území v zmysle STN 736110 vyžadovať na prevádzkovateľoch zariadení, ktoré vyžadujú parkovacie miesta,
- výpočty parkovacích stojísk pre objekty bývania a vybavenosti riešiť v projektových dokumentáciách pre konkrétne objekty v zmysle STN 73 6110 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1 : 2,5,
- odstavovanie vozidiel v rozvojových územiach obce v individuálnej bytovej výstavbe (RD) bude zabezpečené na vlastných pozemkoch (v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku) v počte min. 2 stojiská na 1 rodinný dom s jednou bytovou jednotkou v zmysle STN 736110,
- cyklistickú dopravu je možné realizovať cez zastavané územie iba v telese cesty III/2071 a v smere na Kotrčinú Lúčku je v extraviláne navrhnuté vytvoriť bezpečnú cyklistickú a pešiu trasu v samostatnom telese v šírke umožňujúcej aj bezpečný pohyb chodcov a cyklistov,
- šírkové usporiadanie cyklotrás je potrebné navrhnuť v zmysle STN 736110.

ÚPN obce Nededza z hľadiska riešenia problematiky dopravného vybavenia územia v návrhu záväznej časti požaduje:

- a) rešpektovať trasu cesty II/583 a III/2071 vrátane rozvojových zámerov,
- b) rešpektovať navrhované trasy a úpravy miestnych obslužných komunikácií,
- c) pri cestných komunikáciách uvažovať o nasledovných funkčných triedach a kategóriách:
 - mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty tretej triedy v kategórii C 7,5/70,
 - v zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty tretej triedy v kategórii MZ 8,5(8,0)/50, vo funkčnej triede B3,
 - navrhované miestne obslužné komunikácie riešiť ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované alebo ako komunikácie slepé s otáčacím kladivom (pri dĺžke väčšej ako 50 m), funkčnej triedy C3 a kategórie MO 6,50/30, MOK 6,5/30, MOK 4,0/30,
- d) dopravné napojenia na existujúcu sieť riešiť systémom miestnych obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu v súlade s platnými STN 73 6110 a STN 73 6102,
- e) mimo zastavaného územia rešpektovať ochranné pásma cesty tretej triedy v zmysle zákona 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon),
- f) vedenia každého druhu umiestňovať vzhľadom k pozemným komunikáciám v súlade s § 18 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách,
- g) priechody pre chodcov a cyklistov navrhovať v súlade s STN 73 6110 (čl. 12.2.2 a 12.3.3) a STN 736102 (čl. 6.15),
- h) zastávky hromadnej dopravy riešiť v súlade s STN 736425,

- i) zeleň pozdĺž pozemných komunikácií riešiť v súlade s STN 73 6101 a STN 73 6110,
- j) križovatky treba navrhovať tak, aby bol na nich zaistený dostatočný rozhľad v zmysle STN 736102,
- k) existujúce miestne komunikácie v zastavanom území obce, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, riešiť ako jednosmerné, vzájomne zokruhované,
- l) navrhnúť dostatočné plochy pre statickú dopravu pri jednotlivých navrhovaných funkciách v území podľa STN 73 6110,
- m) šírkové usporiadanie cyklistických a peších trás navrhnuť podľa STN 73 6110,
- n) z dôvodu bezpečnosti segregovať cyklistické trasy od turistických chodníkov nenavrhovať cykloturistické trasy na lesných chodníkoch,
- o) vybaviť zastávky SAD, kde to priestorové pomery dovoľia, samostatnými zastavovacími pruhmi,
- p) zachovať pôvodné prístupové trasy na lesné pozemky za účelom obhospodarovania lesa.

II. ÚDAJE O VÝSTUPOCH

II.1. OVZDUŠIE

Súčasný stav

Kvalita ovzdušia v oblasti záujmového územia je ovplyvňovaná existujúcimi malými, strednými a veľkými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa širšom riešenom území. Okrem toho sa na stave kvality ovzdušia podieľa automobilová doprava a vplyv emisií zo vzdialených zdrojov. Nepriaznivo ovplyvňujú kvalitu ovzdušia aj dlhotrvajúce zimné inverzie. Podiel veľkých zdrojov sa prejavil hlavne na regionálnom znečistení ovzdušia.

Na území obce Nededza sa nenachádzajú významné zdroje znečisťovania ovzdušia, kvalitu ovzdušia na území obce ovplyvňujú diaľkové prenosy znečisťujúcich látok zo vzdialených zdrojov v regióne vrátane cezhraničných. Územie obce Nededza z hľadiska znečistenia ovzdušia oproti okresu Žilina i územiu Slovenska vyznieva pomerne priaznivo. Na znečistení ovzdušia sa v riešenom území podieľajú najmä lokálne zdroje (v zime lokálne kúreniská) a doprava.

Priamo v hodnotenom území sa nenachádza žiadny významný zdroj znečistenia ovzdušia. Na kvalite ovzdušia na území obce Nededza sa z lokálneho hľadiska podieľajú najmä mobilné zdroje a vykurovanie domácností pevným palivom. Mobilným zdrojom znečisťovania ovzdušia na území obce je automobilová doprava viazaná na cesty II/583 a III/2071, ktorá vedú cez územie obce a spôsobuje zvyšovanie množstva plyných emisií z výfukových plynov a sekundárnu prašnosť.

Územie obce Nededza nie je zaradené medzi oblasti riadenia kvality ovzdušia. V okolí je medzi oblasti riadenia kvality ovzdušia zaradené územie mesta Žilina s rozlohou 86 km² pre znečisťujúce látky PM₁₀, PM_{2,5} a BaP. Ide o priemyselnú oblasť, so zastúpením strojárnej výroby, existenciou teplárne a intenzívnou automobilovou dopravou. Hranica tejto oblasti riadenia kvality ovzdušia končí na hranici k. ú. Žilina, na územie obce Nededza nezasahuje.

V súčasnosti sú na Slovensku rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia tieto faktory, ktoré platia aj pre obec:

1. Výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel).
2. Resuspencia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel). Do tejto skupiny patrí aj zimné zaprášenie ciest.
3. Suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov ciest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi).
4. Minerálny prach zo stavenísk.
5. Veterná erózia z neupravených obecných priestorov a skládok sypkých materiálov.
6. Vzhľadom na nárast cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív u lokálneho vykurovania. Očakáva sa, že tento zdroj bude v najbližších rokoch významne narastať.

Navrhovaný stav

V riešenom území do roku 2040 sa navrhuje neuvažovať s budovaním veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Vykurovanie naďalej realizovať s využitím zemného plynu. Všetky existujúce a navrhované cesty v zastavanom území realizovať so spevneným, bezprašným povrchom a v rámci obce neumiestňovať také

prevádzky, ktoré by prašnosťou a produkciou škodlivých látok mohli nevhodne ovplyvniť kvalitu ovzdušia v obytnom území. Pre zníženie vplyvu emisnej záťaže z dopravy realizovať výsadbu zelene pozdĺž ciest vo dvoch úrovniach - kríková zeleň a vzrastlé stromy. Výsadba musí rešpektovať bezpečnosť dopravy po cestách (rozhľadové trojuholníky, nesmie prekryvať dopravné značky a znižovať viditeľnosť plôch osvetlených verejným osvetlením v miestach prechodov chodcov)

Zásobovanie obce teplom bude aj naďalej decentralizované z objektových zdrojov tepla so spaľovaním zemného plynu a pevných palív. V návrhovom období treba vzhľadom na zníženie vypúšťaných škodlivín do ovzdušia preferovať vykurovanie zemným plynom, drevom a využívať aj iné ekologické zdroje energie.

Opatrenia na ochranu ovzdušia sú nepriamo premietnuté v kapitole Návrhu záväznej časti a to v článku 4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia bod. 5. Oblasť zásobovania teplom:

- a) preferovať v zastavanom území zásobovanie teplom spaľovaním ekologických palív (zemný plyn, drevo, upravený drevený odpad), využitím netradičných zdrojov tepla ako solárna energia a technologicky úsporných spôsobov získavania energie napr.: tepelné čerpadlá, fotovoltaičné panely a pod.

a v článku 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie bod 1. Ochrana ovzdušia:

- a) uvažovať o plyne ako o hlavnom vykurovacom médií v obci, riešiť rozšírenie plynifikácie na navrhované rozvojové plochy,
- b) všetky existujúce a navrhované cesty v zastavanom území riešiť so spevneným, bezprašným povrchom,
- c) stavebné práce na území obce vykonávať s použitím všetkých dostupných prostriedkov a technológií na zamedzenie zvýšenia sekundárnej prašnosti počas realizácie prác (zakrytie sypkých materiálov, zákaz spaľovania materiálov),
- d) rešpektovať ustanovenia zákona 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia.

II.2. ODPADOVÉ VODY

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Súčasný stav

Splašková kanalizácia

V obci je vybudovaná splašková kanalizácia. Verejná kanalizácia v obci je gravitačná PVC DN 300, 400 v dĺžke 6,8 km. Splašková odpadová voda je ďalej odvádzaná k. ú. Teplička nad Váhom, Žilina a Strážov do SČOV Horný Hričov. Počet napojených obyvateľov je 945 a počet odberných miest je 303. Množstvo odkanalizovanej vody celkom je 30 385 m³/rok.

Dažďová kanalizácia

V obci nie vybudovaný systém dažďovej kanalizácie. Väčšia časť dažďových vôd je odvádzaná rigolmi do recipientov, prípadne vsakovaním do podlažia.

Limitné hodnoty pre vypúšťanie do podzemných resp. povrchových vôd stanovuje NV SR č. 269/2010 Z. z.

Návrh*Splašková kanalizácia*

Územný plán navrhuje vybudovať kompletnú splaškovú kanalizačnú sieť s odvedením splaškových vôd do skupinovej kanalizácie v Nededzi a čistením v SČOV v Hornom Hričove. Trasy kanalizácie sú navrhované tak, aby korešpondovali s navrhovanou zástavbou a boli prispôsobené danostiam terénu. Potrubie jednotlivých navrhovaných vetiev je navrhované profilu DN 300, šachty betónové, resp. plastové. Celé rozšírenie kanalizácie bude gravitačné. Jednotlivé nehnuteľnosti budú napojené na verejnú kanalizáciu pomocou kanalizačných prípojek, ktoré budú ukončené na hranici parcely (vo vnútri parcely) revíznou šachtou. Lokality resp. objekty, ktoré nebude možné odkanalizovať gravitačne bude potrebné napojiť na verejnú kanalizačnú sieť pomocou čerpacích staníc. Z tohto pohľadu je čiastočne problematická lokalita Pod Chrípom, ktorej malá juhozápadná časť bude pravdepodobne vyžadovať prečerpávanie. Touto problematikou sa budú podrobnejšie zaoberať ďalšie stupne PD. Pre potreby ÚPN je celé územie odkanalizované gravitačne. V prípade výstavby prevádzok, kde môžu vznikať odpadové vody s obsahom tukov, bude potrebné takéto vody pred zaústením do splaškovej kanalizácie predčistiť v lapači/odlučovači tukov.

Vypúšťané odpadové vody do verejnej splaškovej kanalizácie musia byť v súlade s prevádzkovým poriadkom kanalizačnej siete, ktorého limitné hodnoty znečistenia stanovuje vyhláška MŽP SR č. 55/2005 Z. z.

Bilancia odpadových vôd (podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 zo dňa 14. 11. 2006)

Množstvo splaškových odpadových vôd pre obec Nededza vychádza z dennej potreby vody pre obec, je zhodné s množstvom spotrebovanej pitnej vody v roku 2040:

Max. denné množstvo splaškových vôd: $Q_{\text{mspobec}} = (Q_{\text{pobec}} / 24) \times k_d = 4,361 \text{ l.s}^{-1}$

ÚPN obce Nededza z hľadiska odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd navrhuje:

- odvádzanie odpadových vôd skupinovú gravitačnou kanalizáciou s čistením v SČOV v Hornom Hričove,
- vybudovanie kanalizačnej siete profilu DN 300 vo väzbe na existujúci a plánovaný územný rozvoj,
- v odľahlejších lokalitách ICHR splaškové vody zachytávať v nepriepustných žumpách,
- odvádzanie a čistenie odpadových vôd musí zohľadňovať požiadavky na čistenie odpadových vôd podľa Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. a NV SR č. 269/2010 Z. z.

Návrh splaškovej kanalizácie je zakreslený v grafickej časti ÚPN-O Nededza vo výkrese č. 4 Výkres verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo. Budovanie splaškovej kanalizácie, vrátane príslušenstva je špecifikované ako verejnoprospešná stavba a je uvedená v príslušnom článku Závaznej časti ÚPN-O Nededza.

ÚPN obce Nededza z hľadiska riešenia problematiky odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd v návrhu záväznej časti požaduje:

- a) rešpektovať trasy existujúcej a navrhovanej kanalizačnej siete a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.
- d) doplniť vybudovaný systém odvádzania odpadových vôd z riešeného územia gravitačným spôsobom, min. DN 300,

- m) odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie odpadových vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. a NV SR č. 269/2010 Z. z.

Dažďová kanalizácia

V obci nie je vybudovaný systém dažďovej kanalizácie. Odvádzanie vôd z povrchového odtoku (t.j. vody neznečistené) ÚPN-O navrhuje likvidovať lokálne, v mieste ich vzniku do geologického podložia vsakovaním. Presný návrh vsakovania vykonať na základe podrobného hydrogeologického posudku. Alternatívne možno vody z povrchového odtoku zaústiť do miestnych vodných tokov resp. systému cestných rigolov.

V rámci odvádzania dažďových vôd možno realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do miestnych recipientov nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, predčistenie a pod.). V rámci riešenia odvádzania povrchových vôd sú navrhnuté dva vsakovacie podzemné objekty umiestnené pri ceste II/583. Ich úlohou je zachytiť zrážkové vody z verejných komunikácií, ktoré nemajú prirodzený recipient, ale sú zastavené telesom cesty II/583, ktorá je položená vyššie a neumožňuje ich prirodzené odtokanie do voľného terénu a postupné vsakovanie. Nahromadená zrážková voda spôsobuje problémy s vytápaním nehnuteľností pri prívodných dažďoch.

Limitné hodnoty pre vypúšťanie do povrchových a podzemných vôd stanovuje NV SR č. 269/2010 Z. z. V prípade požiadavky príslušného vodohospodárskeho orgánu navrhnuť ORL pre komunikácie resp. spevnené plochy na parkovanie.

ÚPN obce Nededza z hľadiska riešenia problematiky odvádzania a zneškodňovania dažďových vôd v návrhu záväznej časti požaduje:

- e) v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente a odvádzanie dažďových vôd z verejných komunikácií realizovať samostatnou dažďovou kanalizáciou zaústenou do vsakovacích objektov, dažďových záhrad alebo recipientu,
- m) odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie odpadových vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. a NV SR č. 269/2010 Z. z.

Vodné toky

Riešené územie patrí do povodia stredného toku Váhu, úmoria Čierneho mora. Rieka Váh, ako stredohorský typ rieky, má snehovo - dažďový režim odtoku, s najvyššími vodnými stavmi v apríli až máji a najnižšími v neskorých jarných mesiacoch.

K. ú. obce Nededza preteká menší pravostranný prítok Váhu - vodný tok Kotrčiná s plochou povodia 11,13 km². Ide o malý vodný tok, ktorý v suchom období vysychá. Vodný tok je zaústený do náhradného biokoridoru, ktorý bol vybudovaný pozdĺž päty pravostrannej hrádze Vodného diela.

Pre obdobie do roku 2040 ÚPN-O navrhuje minimalizovať zásahy do vodných tokov s výnimkou protipovodňových opatrení na ľavostranných bezmenných prítokoch

potoka Kotrčiná a odstránenia prípadných nedostatkov na regulácii potoka v zastavanej časti územia.

Ochrana územia pred povodňami

K. ú. obce Nededza preteká vodný tok Kotrčiná (4-21-06-004) so svojimi prítokmi, ktorý je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. V obci neboli v minulosti zaznamenané výrazné problémy so zvýšenou povodňovou aktivitou. Miestny vodný tok je v intraviláne obce regulovaný. Riešené územie nie je zaradené medzi územia ohrozené povodňami.

ÚPN-O navrhuje preveriť možnosti a účinnosť protipovodňovej ochrany územia obce na ľavostranných bezmenných prítokoch potoka Kotrčiná zriadením suchých poldrov. Minimálne raz ročne sa navrhuje kontrola stavu brehov a brehových porastov z cieľom odhaliť potenciálne riziká nahromadenia suchých brehových porastov na brehoch a prípadne zistené väčšie nedostatky riešiť so správcom tokov.

Zásady v oblasti vodného hospodárstva

V rámci riešenia ÚPN-O Nededza sa navrhuje uplatniť nasledovné zásady a opatrenia:

- a) rešpektovať Chránenú vodohospodársku oblasť (CHVO) Beskydy - Javorníky a rešpektovať ochranné pásmo II. stupňa vodárenského zdroja Teplička nad Váhom na území obce,
- b) rešpektovať trasy existujúcej a navrhovanej vodovodnej a kanalizačnej siete a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.,
- c) rekonštruovať nevyhovujúcu rozvodnú vodovodnú sieť s priemerom menším ako DN 100 a rozšíriť vodovodnú sieť HDPE DN100 a DN 110 vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj,
- d) novo navrhované vodovodné potrubia v zastavanom území situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných komunikácií s možnosťou ich zokruhovania,
- e) doplniť vybudovaný systém odvádzania odpadových vôd z riešeného územia gravitačným spôsobom, min. DN 300,
- f) riešiť odvádzanie vôd z povrchového odtoku (dažďové vody) zo zastavaného územia s deleným systémom odvádzania odpadových vôd,
- g) rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov,
- h) rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z. z. a príslušné platné STN 736822, 752102 atď.,
- i) rešpektovať ochranné pásmo toku Kotrčiná (min. 5,0 m) a ostatných drobných tokov v šírke min. 4,0 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne,
- j) zabezpečiť ochranu inundačného územia vodných tokov,
- k) akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi odsúhlasiť so správcom toku,
- l) zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity, pobrežné pozemky sú vymedzené v závislosti od druhu opevnenia a pobrežnej vegetácie u drobných tokov do 5 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne,
- m) rešpektovať prirodzené meandrovanie vodných tokov, zabezpečiť spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia v súlade s ekologickými limitami využívania územia a ochrany prírody,
- n) v rámci využitia územia minimalizovať zásahy do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,

- o) nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodný tok, navrhovať:
 - ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.) v súbehu s vodným tokom a s následným (jedným spoločným) križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,
 - ako dopravné a technické riešenie, ktoré bude prednostne využívať už vybudované mostné objekty,
 - križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“.
- p) v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente,
- q) obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov,
- r) odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie odpadových vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z. z. a NV SR č. 269/2010 Z. z.,
- s) v prípade realizácie úprav koryta miestnych tokov a doplnenia protipovodňových opatrení (retencie, poldre) dodržať požiadavky správcu toku a ekologické postupy.

ÚPN obce Nededza z hľadiska riešenia problematiky povrchových vôd v návrhu záväznej časti požaduje:

- e) v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente a odvádzanie dažďových vôd z verejných komunikácií realizovať samostatnou dažďovou kanalizáciou zaústenou do vsakovacích objektov, dažďových záhrad alebo recipientu,
- m) odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie odpadových vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. a NV SR č. 269/2010 Z. z.
- f) rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov,
- g) rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z. z. a príslušné platné STN 736822, 752102 atď.,
- h) zabezpečiť ochranu inundačného územia vodných tokov,
- i) akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi odsúhlasiť so správcou toku,
- j) zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity, pobrežné pozemky sú vymedzené v závislosti od druhu opevnenia a pobrežnej vegetácie u drobných tokov do 5 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne,
- k) v rámci využitia územia minimalizovať zásahy do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,
- l) nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodný tok, navrhovať
 - ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.) v súbehu s vodným tokom a s následným (jedným

spoločným) križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,

- ako dopravné a technické riešenie, ktoré bude prednostne využívať už vybudované mostné objekty,
- križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“.

II.3. ODPADY

Mikroregión Terchovská dolina realizuje od r. 2011 spoločný integrovaný systém separovaného zberu vďaka podpore zo štrukturálnych fondov EU (Operačný program pre ŽP), čo prinieslo výrazné skvalitnenie nakladania s odpadmi na tomto území. Súčasťou projektu bola aj intenzívna informačná kampaň na podporu povedomia a účasti občanov na efektívnom a environmentálne prijateľnom odpadovom hospodárstve.

V roku 2021 sa v obci Nededza vyprodukovalo 292,127 t odpadov. 134,1 t tvoril komunálny odpad a 158,027 t odpadov tvoril vyseparovaný odpad, čo predstavuje 54,09 % z celkového množstva.

Zber komunálneho odpadu zabezpečuje firma T+T, a.s. Žilina. Komunálny odpad sa vyváža do Horného Hričova, kde sa dotrieduje a následne sa rieši jeho zneškodnenie.

Na území obce je zavedený separovaný zber nasledovných zložiek komunálneho odpadu: sklo, papier, plasty, tetrapaky a kov a iné. Separovaný odpad sa vyváža do Horného Hričova, kde sa dotrieduje a následne sa rieši jeho zneškodnenie. Biologický odpad sa zhodnocuje v domových (v roku 2021 - 227 t) a obecných (v roku 2021 - 15 t) kompostéroch.

Tvorba odpadov je silne závislá na životnej úrovni danej krajiny, regiónu či obce. Do budúcnosti sa nepredpokladá znižovanie celkového množstva odpadov. Predpokladá sa však odklon od skládkovania odpadov smerom k zhodnocovaniu odpadov a to najmä k materiálovej recyklácii a zhodnocovaniu BIO odpadov.

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra eviduje v katastrálnom území obce Nededza dve evidované skládky odpadov - jedná odvezená, druhá opustená bez prekrytia.

Navrhovaný stav

V súvislosti s riešením problematiky životného prostredia v oblasti odpadového hospodárstva strategický dokument ÚPN-O Nededza navrhuje pre udržanie zdravého stavu ŽP dodržiavať nasledovné opatrenia, ktoré sú premietnuté tiež v kapitole Návrhu záväznej časti a to v článku 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie časť 6 Odpady, kde v príslušných bodoch sa požaduje:

- a) zneškodňovanie odpadov na území obce Nededza realizovať v zmysle v platných znení Programu odpadového hospodárstva (POH) Žilinského samosprávneho kraja a POH Slovenskej republiky,
- b) pri nakladaní s odpadmi je nutné aplikovať ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v platnom znení,

- c) pri nakladaní s odpadmi aplikovať opatrenia zamerané na zníženie množstva zmesového komunálneho odpadu, na zvýšenie podielu triedených komunálnych odpadov a ich následné zhodnotenie, znižovanie množstva biologicky rozložiteľných odpadov ukladaných na skládku odpadov, zvýšenie zhodnotenia komunálneho odpadu a zvýšenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere komunálnych odpadov,
- d) prioritným cieľom odpadového hospodárstva musí byť predchádzanie vzniku odpadov, zvýšenie recyklácie odpadov a minimalizácia negatívnych dôsledkov nakladania s odpadmi na životné prostredie,
- e) biologicky rozložiteľný odpad z údržby verejnej zelene, parkov, záhrad, cintorínov kompostovať v navrhovanej a už čiastočne realizovanej kompostárni pri futbalovom ihrisku, biologicky rozložiteľný odpad zo súkromných záhrad rodinných domov kompostovať na vlastných pozemkoch,
- f) eliminovať výskyt čiernych skládok pravidelným monitorovaním opustených území a v prípade zistenia zabezpečiť odstránenie odpadov s cieľom zamedziť poškodeniu životného prostredia,
- g) vytvoriť v obci na navrhovaných lokalitách miesta pre nádoby na separovaný odpad a vybudovať areál zberného dvora pre odovzdávanie oddelených zložiek komunálnych odpadov, pre drobný stavebný odpad a elektroodpad z domácností,
- h) naďalej zabezpečovať separovanie komunálneho odpadu v rámci spoločného integrovaného systému separovaného zberu v mikroregiónu Terchovská dolina.

Zberný dvor

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch požaduje v obciach vytvoriť priestor zberného dvora. Posudzovaný strategický dokument ÚPN-O Nededza zároveň premietol problematiku zberného dvora do Návrhu záväznej časti a to do článku 11 Zoznam verejnoprospešných stavieb.

II.4. HLUK A VIBRÁCIE

Súčasný stav

Naplnenie zákona č. 355/2007 Z. z. z 21. júna 2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia podľa Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií, sa kontroluje porovnaním posudzovanej hodnoty s prípustnou hodnotou. Posudzovaná hodnota v prípade predikcie hluku je predpokladaná hodnota určujúcej veličiny vrátane príslušnej neistoty. Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom priestore sú legislatívne stanovené, uvedené sú v nasledujúcej tabuľke.

Tab. č. 7 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí

Kategória územia	Opis chráneného územia alebo vonkajšieho priestoru	Ref. čas. inter.	Prípustné hodnoty (dB) ^{a)}				
			Hluk z dopravy				Hluk z iných zdrojov $L_{Aeq, p}$
			Pozemná a vodná doprava ^{b)c)} $L_{Aeq, p}$	Železničné dráhy ^{c)} $L_{Aeq, p}$	Letecká doprava		
					$L_{Aeq, p}$	$L_{ASmax, p}$	
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom, napr. kúpeľné miesta, kúpeľné a liečebné areály.	deň	45	45	50	-	45
		večer	45	45	50	-	45
		noc	40	40	40	60	40

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE NEDEDZA

Časť B - Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie
na životné prostredie prostredie vrátane zdravia

KAPITOLA II

II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, ^{d)} vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území	deň večer noc	50 50 45	50 50 45	55 55 45	- - 65	50 50 45
III.	Územie ako v kategórii II v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, mestské centrá.	deň večer noc	60 60 50	60 60 55	60 60 50	- - 75	50 50 45
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov.	deň večer noc	70 70 70	70 70 70	70 70 70	- - 95	70 70 70

^{a)} Prípustné hodnoty platia pre suchý povrch vozovky a nezasnežený terén, ak ide o sezónne zariadenia, hluk sa hodnotí pri podmienkach, ktoré je možné pri ich prevádzke predpokladať.

^{b)} Pozemná doprava je doprava na pozemných komunikáciách vrátane električkovej dopravy.

^{c)} Zástavky miestnej hromadnej dopravy, autobusovej, železničnej, vodnej dopravy a stanovišťa taxislužieb určené na nastupovanie a vystupovanie osôb sa hodnotia ako súčasť pozemnej a vodnej dopravy.

^{d)} Prípustné hodnoty pred fasádou nebytových objektov sa uplatňujú v čase ich používania, napr. školy počas vyučovania a pod.

Zdrojom hluku na území obce Nededza je doprava po cestách II/583 a III/2071. Vzhľadom na dopravné zaťaženie ciest možno predpokladať, že prípustná hodnota 50 dB pre referenčný časový interval „noc“ pre obytné územie v dotyku s cestou III/2071 nie je prekročená. Pri ceste II/583 sa obytná zástavba nachádza v minimálnom rozsahu a zväčša sa jedná o existujúcu zástavbu.

Doprava má na obytné územie obce negatívny vplyv. Intenzita dopravy na ceste III. triedy pravdepodobne len o málo prekračuje intenzitu prijateľnú z pohľadu životného prostredia. Hladina hluku vo vonkajšom priestore je stanovená podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v hodnotách 50 dB pre dennú dobu, 50 dB pre večer a 45 dB pre noc (22:00 - 06:00).

Pre riešené územie obce Nededza bol prevedený výpočet izofóny 50 dB pri ceste II/583 pre nočný čas. Izofóna prípustnej hodnoty 50 dB pre referenčný časový interval „noc“ je pre navrhované obytné územie uvažované na výstavbu má vypočítanú vzdialenosť hodnotu 52 m od osi cesty II. triedy. Vzhľadom na vypočítanú vzdialenosť, je treba realizovať protihlukové opatrenia.

Poznámka: V prípade zníženia rýchlosti zo 70 km/h na 50 km/h by bola izofóna 50 dB vo vzdialenosti 39,3 m od osi cesty II/583.

Iný významný zdroj hluku v kontakte s obytným územím resp. s jeho dopadom na obytné územie sa v súčasnosti v obci nenachádza.

Zdrojom vibrácií je rovnako ako pri hluku doprava, najmä nákladná doprava po cestných komunikáciách. Vibrácie z dopravy sa prejavujú najviac vo vzdialenosti niekoľko metrov od zdroja - cestnej komunikácie.

Navrh riešenia

Vzhľadom na to, že izofóna o veľkosti 50 dB sa nachádza vo vzdialenosti 52,0 m, čo je viac ako ochranné pásmo cesty II. triedy 25 m (extravilán), sa doporučuje realizovať protihlukové opatrenia:

- dopravno - organizačné protihlukové opatrenia (obmedzenie rýchlosti so 70 km/h na 50 km/h, zníženie intenzity dopravy zákazom vjazdu určitých druhov vozidiel, a pod.),
- urbanisticko - architektonické protihlukové opatrenia (dostatočná vzdialenosť od zdroja, ak sa nedá dodržať, tak obývacie miestnosti a spálne riešiť na odvrátenej strane RD od komunikácie, ďalej navrhnuť pohltivú fasádu, princípů balkónov a loggií, nútené vetranie..),
- stavebno - technické protihlukové opatrenia (hlukové bariéry - zeleň, stena, zárez, fasádna clona; tlmiace účinky zelene ako samostatného prvku proti hlukovej ochrane sa významnejšie prejavuje až od súvislých kompaktných pásov o minimálnej šírke 20 m).

Prekročenie hluku je možné zistiť priamym meraním hluku z dopravy v danej lokalite a následne navrhnuť optimálne opatrenie.

Pre ochranu pred účinkami nadmerného hluku sa navrhuje neumožniť v obytnom a rekreačnom území, ani v jeho okolí budovanie prevádzok produkujúcich nadmerný hluk a vibrácie.(§ 22, ods. 2/ zákona č. 355/2007 Z. z.) a pri realizácii nových ciest, alebo rekonštrukcii starých je nutné postupovať v súlade s Vyhláškou MZ SR č.237/2009 Z. z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č.549/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

V súvislosti s riešením problematiky životného prostredia v oblasti problematiky ochrany pred hlukom a vibráciami strategický dokument ÚPN-O Nededza navrhuje pre udržanie zdravého stavu životného prostredia dodržiavať nasledovné opatrenie, ktoré sú zároveň premietnuté do Návrhu záväznej časti a to do článku 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie časť 4 Ochrana pred hlukom a vibráciami, kde v príslušnom bode sa požaduje:

- a) neumožniť v obytnom a rekreačnom území budovanie prevádzok produkujúcich nadmerný hluk a vibrácie,
- b) pri realizácii nových, alebo rekonštrukcii starých ciest je nutné postupovať v súlade s Vyhláškou MZ SR č.237/2009 Z. z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č.549/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

II.5. ŽIARENIE A INÉ FYZIKÁLNE POLIA

Žiarenie

Podľa dostupných informácií sa na území obce Nededza v súčasnosti nenachádzajú také zariadenia, ktoré by boli významným zdrojom elektromagnetického, rádioaktívneho alebo iného žiarenia.

Prírodná rádioaktivita

Na základe zatriedenia územia podľa radónoveho rizika (Atlas krajiny SR, 2002) i mapy prírodnej rádioaktivity (ŠGÚDŠ) patrí časť k. ú. Nededza do územia so stredným radónovým rizikom (prevažne zastavaná časť územia).

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia s výskytom nízkeho a stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov a zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Uvedená problematika je premietnutá v strategickom dokumente ÚPN-O Nededza do Návrhu záväznej časti a to do článku 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie časť 9. Radónové riziko:

- a) Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

II.6. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

Hodnotené aktivity v rámci predkladaného ÚPN-O Nededza nepočítajú s významnými terénymi úpravami ani zásahmi do krajiny, predpokladajú maximálne využitie konfigurácie terénu. V prípade významnejších terénnych zásahov do terénu bude potrebné realizovať inžinierskogeologické resp. hydrogeologické posúdenie vhodnosti zakladania stavby a vo všetkých súvisiacich činnostiach postupovať v súlade s platnou legislatívou (dôsledné uplatnenie požiadaviek vyplývajúcich zo zákona EIA a súvisiacej environmentálnej legislatívy).

Riešenie civilnej ochrany obyvateľstva

Požiadavky na ochranu obyvateľstva sú riešené ochrannými stavbami CO podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane v znení neskorších predpisov, vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácie, v súlade s vyhláškou MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení CO v znení neskorších predpisov. Zabezpečenie materiálom civilnej ochrany a humanitárnej pomoci rieši vyhláška MV SR č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov, zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany rieši vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov).

Na území obce Nededza sa nenachádza stacionárny podnik či zariadenie používajúce vo výrobnom procese nebezpečné látky, ktorých únik by mohol ohroziť zdravie obyvateľov obce.

Podľa § 4 ods. (3) zariadenia civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku v čase vojny a vojnového stavu ako jednoduché úkryty budované svojpomocou je potrebné budovať v budovách zabezpečujúcich úkrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti; v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch, všetkých typov škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich úkrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti; v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity

návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti; v bytových budovách pre navrhovaný počet osôb.

V súvislosti s rastom počtu obyvateľov zabezpečiť obec Nededza pre obyvateľov obce doplnenie materiálu CO do skladov CO.

V obci Nededza je na obecnom úrade inštalovaná siréna s dosahom na celé zastavané územie obce. Z dôvodu zabezpečenia počuteľnosti vyznenia potencionálne ohrozených obyvateľov obce vznikom mimoriadnych udalostí bude potrebné rozšíriť obecný rozhlas do navrhovaných rozvojových plôch bývania.

Z hľadiska ďalších požiadaviek civilnej ochrany dodržiavať nasledovné požiadavky:

- nepovolíť novú výstavbu do územia ohrozeného 50 ročnou resp. 100 ročnou vodou z miestnych tokov,
- novú výstavbu do zosuvného územia umiestniť iba za predpokladu zabezpečenia územia proti zosuvom a vykonania geologického prieskumu,
- individuálnu a hromadnú bytovú výstavbu umiestňovať mimo územia určeného na výstavbu a prevádzkovanie priemyselných zón,
- v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie riešiť spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva obce podľa § 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 15 ods. 1 písm. e) Zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, v prípade bytovej výstavby bude rozsah povinnej výstavby zariadení CO riešený budovaním ochranných stavieb v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne,
- v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb riešiť podľa § 4 ods. 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 16 ods. 1 písm. h) - (ohrozovateľ) resp. § 16, ods. 2 písm. h) - (iné PaF osoby) Zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

V súvislosti s riešením problematiky civilnej ochrany obyvateľstva posudzovaný strategický dokument ÚPN-O Nededza navrhuje dodržiavať nasledovné opatrenia, ktoré sú zároveň premietnuté do Návrhu záväznej časti a to do článku 4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia, bod 7. V oblasti civilnej ochrany obyvateľstva, kde v príslušných bodoch sa požaduje:

- a) zabezpečiť ochranu obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom (vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov),
- b) zabezpečiť druh a rozsah stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu zdravia a majetku a technických podmienok zariadení na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu (vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- c) zabezpečiť materiálom civilnej ochrany a humanitárnej pomoci (vyhláška MV SR č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- d) zabezpečiť technické a prevádzkové podmienky informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie

- technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- e) neumiestňovať novú výstavbu do územia ohrozeného 50 ročnou resp. 100 ročnou vodou z miestnych tokov,
 - f) v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie riešiť spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva mesta podľa vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 15 ods. 1 písm. e) zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
 - g) v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb riešiť podľa § 4 ods. 3, 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 16 ods. 1 písm. e) ods. 12 zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
 - h) v prípade bytovej výstavby riešiť rozsah povinnej výstavby zariadení CO budovaním ochranných stavieb v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne. Obvodové konštrukcie jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne musia vyhovovať predpísanému koeficientu $K_0 - 50$.

Riešenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy

V strategickom dokumente ÚPN-O Nededza je zohľadnená stratégia vyplývajúca z Metodického usmernenie MDVRR SR odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR č. 148/2014 z 26. 03. 2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Uvedená problematika je premietnutá i do Návrhu záväznej časti a to do článku 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie bod 7 Opatrenia zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy:

a) Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav

- koncipovať urbanistickú štruktúru obce tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu,
- zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach,
- zabezpečiť a podporovať zamedzovaniu prehrievania stavieb napr. vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní,
- podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,
- zabezpečiť a podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôsobené meniacim sa klimatickým podmienkam,
- vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov v obciach,
- zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v sídlach,
- zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v obci meniacim sa klimatickým podmienkam,
- vytvárať komplexný systém plôch zelene v obci v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny.

b) Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc

- zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín v extravilánoch obcí,
- zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej

vegetácie,

- zabezpečiť dostatočnú odstupovú vzdialenosť stromovej vegetácie v blízkosti elektrického vedenia,
- zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbou vetrolamov, živých plotov, aplikáciou prenosných zábran.

c) Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha

- podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
- zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
- v menších obciach podporovať výstavbu domových čistiarní odpadových vôd,
- samosprávy by mali podporovať a pokiaľ možno zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.

d) Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok

- zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu, ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú,
- zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinnej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí,
- zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach,
- zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
- usmernenie odtoku pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
- zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy.

ČASŤ C

KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. VYMEDZENIE HRANÍC DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Obec Nededza (k. ú. Nededza) sa nachádza v Žilinskom kraji, je súčasťou okresu Žilina. Katastrálne územie obce Nededza susedí s územiami nasledujúcich obcí: na severe s k. ú. Horný Vadičov v okrese Kysucké Nové Mesto, na juhovýchode s k. ú. Gbeľany, na juhu s k.ú. Mojš a na severozápade s k. ú. Teplička nad Váhom a k. ú. Kotrčiná Lúčka v okrese Žilina.

Pre spracovanie Územného plánu obce bolo riešené územie vymedzené katastrálnym územím Nededza - celková výmera riešeného územia je 6 310 798 m².

II. CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA - PODĽA STUPŇA ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

II.1. HORNINOVÉ PROSTREDIE - INŽINIERSKO-GEOLOGICKÉ VLASTNOSTI, GEODYNAMICKÉ JAVY, LOŽISKÁ NERASTNÝCH SUROVÍN, GEOMORFOLOGICKÉ POMERY, STAV ZNEČISTENIA HORNINOVÉHO PROSTREDIA

II.1.1. Horninové prostredie - inžiniersko geologické vlastnosti

Geologická stavba

Z hľadiska regionálneho geologického členenia sa územie obce Nededza začleňuje v smere od severu do oblasti Bradlové pásma a pribradlová oblasť, do zóny Varínsky úsek. Na hodnotené územie na juhu nadväzuje oblasť Vnútrokarpatský paleogén, zóna Žilinsko - rajecká kotlina.

Podľa tektonickej schémy Západných Karpát patrí severná časť katastrálneho územia obce Nededza k tektonickému celku bradlové pásma (Mezozoikum), ktoré je na juhu v kontakte s paleogénnou panvou centrálno-karpatského paleogénu. Bradlové pásma vychádza na povrch z plastických mäkkých flyšových hornín (prevažne vápnité pieskovce, slieky a ílovce) vo forme odolnejších bradiel, ktoré sú budované rôznymi varietami karbonátov v oblasti Kysuckej vrchoviny.

Na geologickej stavbe územia sa podieľajú horniny centrálno-karpatského paleogénu a pokryvné sedimenty kvartéru.

Podľa geologickej mapy (SGDÚŠ) geologickú stavbu územia tvoria nasledujúce geologické jednotky:

KVARTÉR

Holocén vcelku

- *fhh* - fluviálne sedimenty: litofaciálne nečlenené nivné hliny, alebo piesčité až štrkovité hliny dolinných nív a nív horských potokov

Mladší pleistocén

- *šw* - fluviálne sedimenty: štrky, piesčité štrky a piesky dnovej akumulácie v nízkych terasách

Starší pleistocén

- *šd* - fluviálne sedimenty: piesčité štrky, reziduálne štrky a štrky

Pleistocén / holocén

- *d* - deluviálne sedimenty vcelku: litofaciálne nerozlíšené svahoviny a sutiny
- *z* - zosuvy

Holocén vcelku

- *hsh* - proluviálne sedimenty: prevažne hliny a piesčité hliny s úlomkami hornín a zahlinenými štrkami v nivných náplavových kužeľoch

Pleistocén / holocén

- *dhk* - deluviálne sedimenty: prevažne hlinito-kamenité (podradne piesčito-kamenité) svahoviny a sutiny

BRADLOVÉ PÁSMO

MANÍNSKA SKUPINA

Praznovské súvrstvie

- *SfPz* - sférosideritové vrstvy

BRADLOVÉ PÁSMO

PALEOGÉN BRADLOVÉHO PÁSMO A MYJAVSKÝ PALEOGÉN

Súľovské súvrstvie

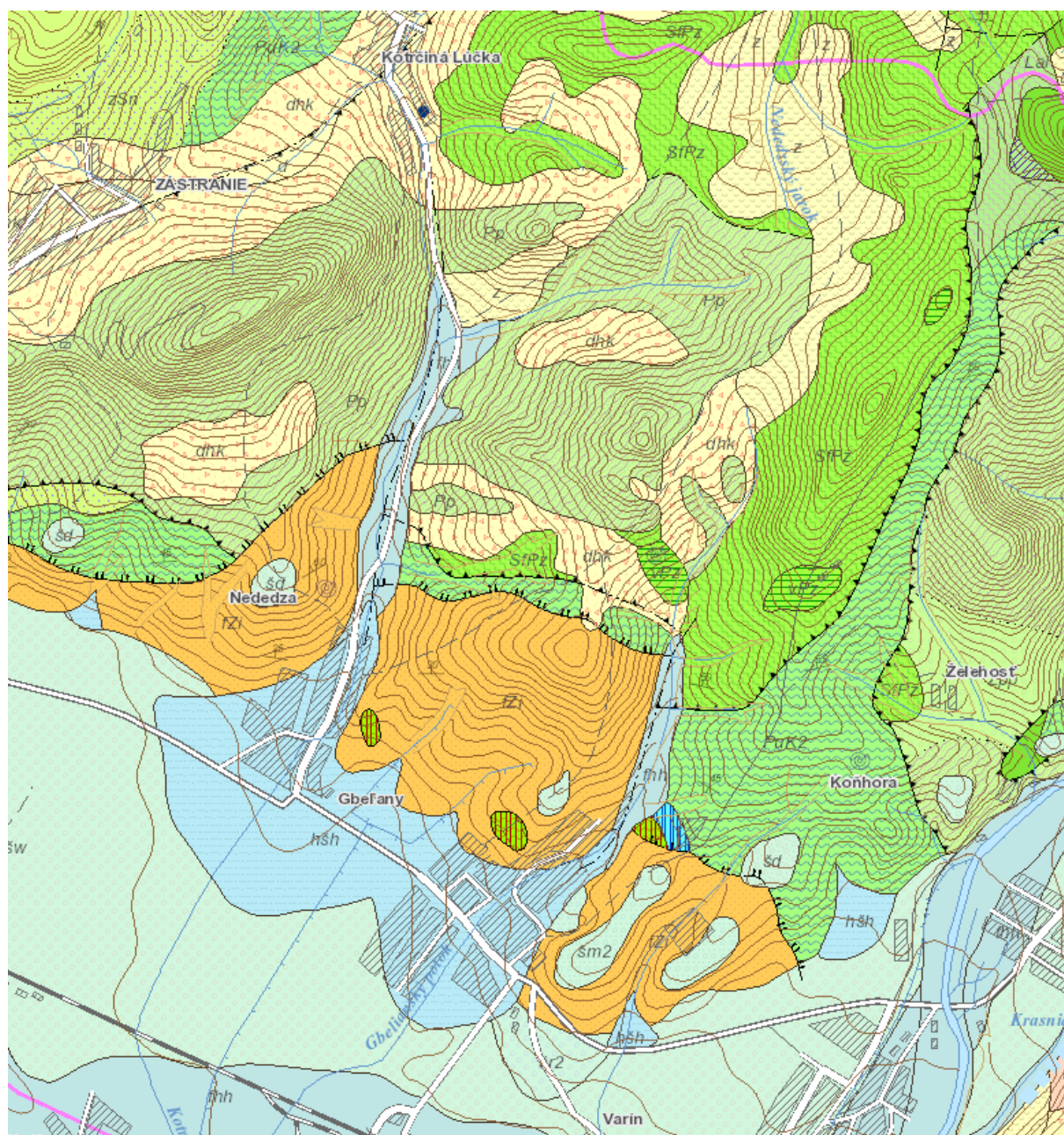
- *fZi* - žilinské súvrstvie a prachovité ílovce (flyš)

BRADLOVÉ PÁSMO

Pupovské vrstvy

- *Pp* - pieskovce, ílovce, sitové sliene (flyš)

Mapa č. 1: Geologická mapa - výrez hodnoteného územia

Zdroj: ŠGÚDŠ

Poloha jednotlivých zmapovaných geologických útvarov v hodnotenom území je znázornená vo výreze geologickej mapy.

Inžiniersko-geologická charakteristika

Podľa Inžinierskogeologických máp Slovenska (Matula, M., 1989) patrí záujmové územie obce Nededza do regiónu Karpatského flyša, oblasti flyšových vrchovín - 32 Kysucká vrchovina na styku s regiónom neogénnych tektonických vkleslín, oblasťou vnútrohorských kotlín - 53 Žilinská kotlina.

V riešenom území sa uplatňujú dvai typy rajónov:

- rajón proluviálnych sedimentov P, prevládajúcim typom hornín v hĺbke do 5 m sú prevažne štrkovité zeminy (najnižšie polohy, prevažná časť zástavby obce),
- rajón flyšoidných hornín Sf, prevládajúcim typom hornín v hĺbke do 5 m je striedanie skalných a poloskalných hornín (príľahlé nadväzujúce územie - vyššie polohy).

II.1.2 Geodynamické javy

Geodynamické javy

Územie budované flyšovými horninami je známe vysokou afinitou ku kĺzaniu povrchových vrstiev zvetranín po svahoch, čo sa prejavuje tvorbou svahových deformácií najmä na bystrických vrstvách. Svahové deformácie sú dané malou priepustnosťou ílovcových hornín skalného podkladu, veľkou hrúbkou deluviálnych uloženín a intenzívnymi zrážkami. Svahové pohyby majú charakter povrchového plazenia delúvií po šmykových plochách, ktoré sa tvoria na ich rozhraní s prekvarterným podkladom. Zosuvy sú prevažne plošné a frontálne, menej prúdové, prevažne potenciálne, menej aktívne a stabilizované, často viacgeneračné. Aktivujú sa napr. v zárezoch svahov pri budovaní ciest bez ochranného drenážneho systému, lokálne pri stavebnej činnosti, kedy sa môžu tvoriť zemné prúdy a malé plošné zosuvy.

V k. ú. Nededza sa nachádzajú rajóny stability území:

1. *územia prevažne stabilné, resp. územia s veľmi nízkym stupňom náchylnosti ku vzniku svahových deformácií* (v morfológicky priaznivých územiach s nedostatočnou preskúmanosťou sa sporadická existencia svahových deformácií ako aj lokálny vznik nových svahových deformácií menších rozmerov nedajú vylúčiť). Tu sa nachádza zastavané územie hlavne v časti, so svažitým terénom.
2. *územia s doteraz nezaregistrovanými svahovými deformáciami*, s priaznivou geologickou stavbou nevylučujúcou v prípade priaznivých morfológických pomerov občasný vznik svahových deformácií (najmä skupiny zasúvania a tečenia) vplyvom prírodných pomerov. Územia sú citlivé na negatívne antropogénne zásahy. V územiach s nedostatočnou preskúmanosťou je predpoklad existencie doteraz nezaregistrovaných svahových deformácií. Rajón zahŕňa aj územia postihnuté intenzívnou výmoľovou eróziou a územia ohrozené opadávaním úlomkov. Sem spadá územie Nededzké jarky a severozápadná časť zastavaného územia.

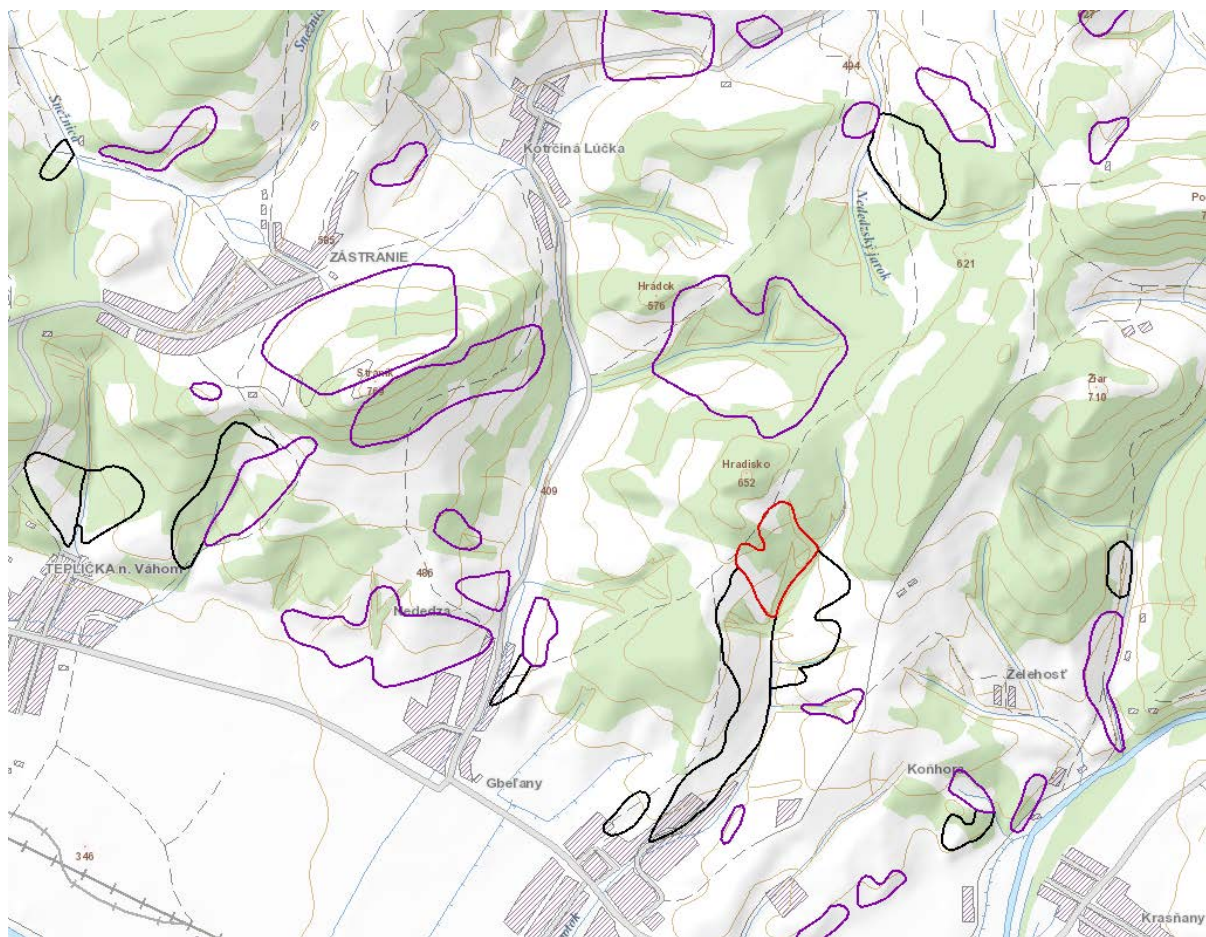
V k. ú. Nededza Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava eviduje výskyt 8 lokalít s potenciálnymi svahovými deformáciami. Ich poloha a typ je na základe podkladov ŠGÚDŠ zakreslený v mape č. 2 i premietnutá v grafickej časti ÚPN-O Nededza.

Potenciálne nestabilné územia sú citlivé na negatívne antropogénne zásahy.

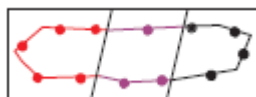
Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely.

Problematika výskytu svahových deformácií v riešenom území a jeho nadväzujúcom okolí - ich poloha a typ je na základe podkladov ŠGÚDŠ zakreslená v mape č. 2 Svahové deformácie.

Mapa č. 2: Svahové deformácie

Zdroj: ŠGÚDŠ

Svahové deformácie: aktívne/potencionálne/stabilizované

Seizmicita

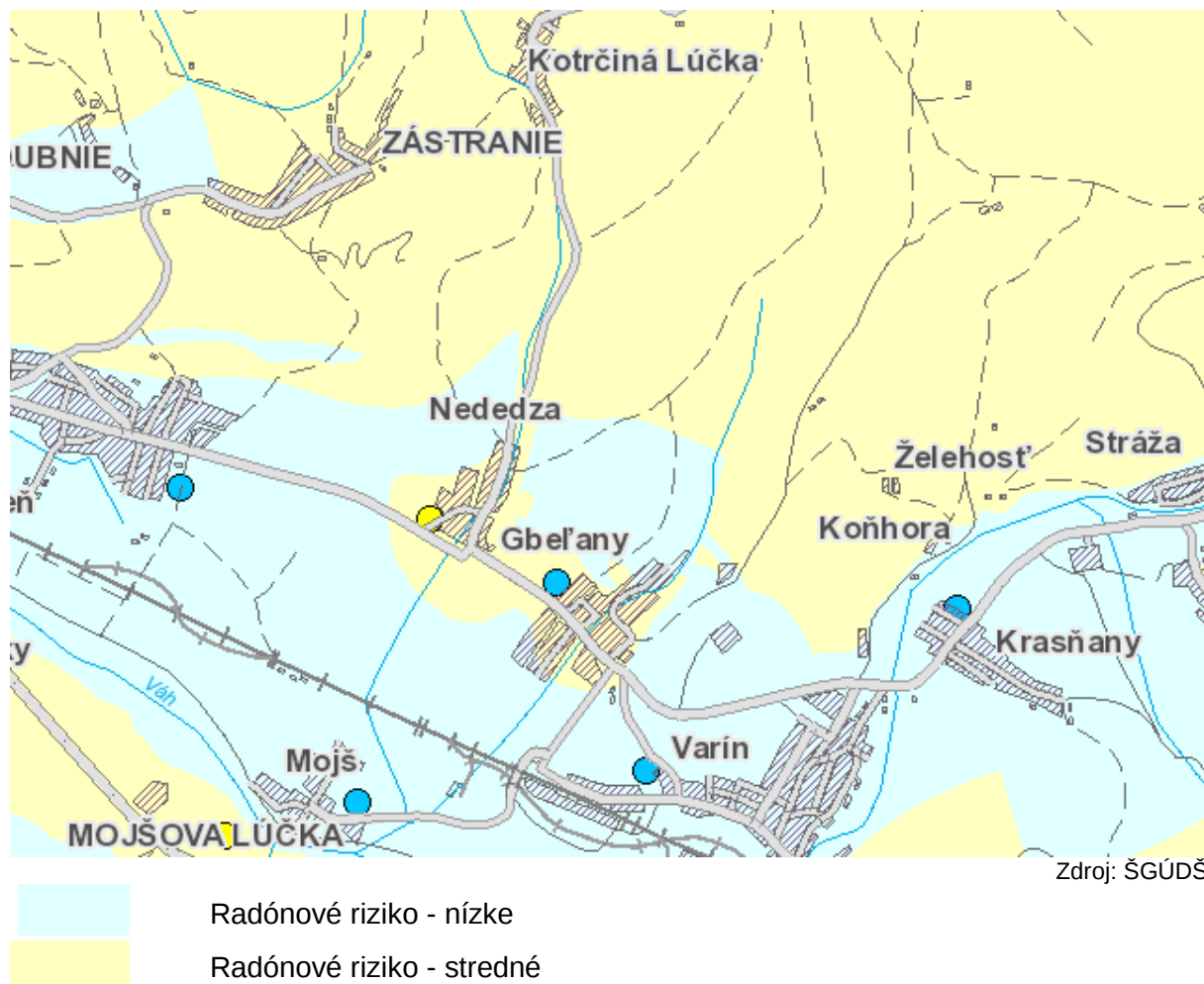
Podľa STN 73 0036 Seizmické zaťaženie stavieb ide o seizmickú oblasť 7° MSK-64. Záujmové územie sa nachádza v oblasti seizmického rizika označenej stupňom 4, ktorému prislúcha základné seizmické zrýchlenie $a_r = 0,25$ až $0,50 \text{ m.s}^{-2}$, špecifické zrýchlenie je $1,00$ až $1,29 \text{ s}^{-2}$. Realizácia stavieb vyžaduje dodržiavanie konštrukčných a základacích pokynov, stanovených vyššie uvedenou technickou normou STN 73 0036.

II.1.3 Radónové riziko

Na základe zatriedenia územia podľa radónového rizika (Atlas krajiny SR, 2002) i mapy prírodnej rádioaktivity (ŠGÚDŠ) patrí časť k. ú. Nededza do územia so stredným radónovým rizikom, ostatná časť do územia s nízkym radónovým rizikom - viď mapa č. 3 Radónové riziko.

Zastavané územie obce leží v oblasti so stredným radónovým rizikom.

Mapa č. 3: Radónové riziko

II.1.4 Ložiská nerastných surovín

Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici v k. ú. obce Nededza neeviduje žiadne prieskumné územia, chránené ložiskové územia a dobývacie priestory.

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra v k. ú. Nededza neeviduje žiadne výhradné ložiská OVL, ani ložiská nevyhradeného nerastu, ani prieskumné územia, ani staré banské diela.

II.1.5 Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia na geomorfologické jednotky (Mazúr, Lukniš, Atlas SSR 1980) je záujmové územie obce Kotrčiná Lúčka začlenené nasledovne:

Sústava: Alpsko-himalájska

Podsústava: Karpaty

Provincia: Západné Karpaty

Subprovincia: Vnútorne Západné Karpaty

Oblasť: Fatransko-tatranská

Celok: Žilinská kotlina

Oddiel: Žilinská pahorkatina

Oddiel: Varínske podolie

Subprovincia: Vonkajšie Západné Karpaty

Oblasť: Stredné Beskydy

Celok: Kysucká vrchovina

Oddiel: Kysucké bradlá

Základnou morfoštruktúrou riešeného územia je morfoštruktúrna depresia peripieninského (pribradlového) lineamentu a to negatívne a prechodné vrásovo-blokové a šupinové štruktúry morfoštruktúra typu priekopových prepادلín a morfoštruktúrnych depresí kotlín (Kysucká vrchovina), ktoré na juhu dochádzajú do styku s vrásovo-blokovou fatransko-tatranskou morfoštruktúrou - negatívnou morfoštruktúrou typu priekopových prepادلín a morfoštruktúrnych depresí kotlín (Žilinská kotlina).

Z hľadiska typologického členenia reliéfu na základe triedenia morfoštruktúrneho reliéfu patrí riešené územie, ktoré je súčasťou geomorfologického celku Kysucká vrchovina do reliéfu morfoštruktúry s pozitívnou pohybovou tendenciou a to do tektonicko-štruktúrneho až štruktúrneho reliéfu príkrovovo-vrásových až vrásovo-zlomových pásmových štruktúr s dominanciou tangenciálnych pohybov typu reliéfu šupinových až šupinato-zlomových štruktúr reliéfu príkrovovo-vrásových štruktúr so silným uplatnením litológie. Územie obce spadajúce do geomorfologického celku Žilinská kotlina patrí do morfoštruktúry s pozitívnou pohybovou tendenciou a to do tektonického až štruktúrno-tektonického reliéfu kryhových až vrásovo-kryhových štruktúr s dominanciou radiálnych pohybov reliéfu priekopových prepادلín a morfotektonických depresí na polygenetických sedimentoch slabo spevnených až sypkých štruktúr so slabým uplatnením litológie.

Z hľadiska typologického členenia reliéfu na základe triedenia morfoskulptúrneho reliéfu riešené územie geomorfologického celku Kysucká vrchovina spadá pod erózo-denudačný reliéf fluvialne rezanej vrchoviny, územie obce spadajúce do geomorfologického celku Žilinská kotlina sa nachádza na akumuláčnom fluvialného reliéfu typu fluvialnej roviny.

II.1.6 Stav znečistenia horninového prostredia

Na území obce Nededza nie je v rámci registra environmentálnych záťaží SR evidovaná žiadna environmentálna záťaž.

V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne ďalšie iné významné činnosti ani aktivity, ktoré by mohli mať významný negatívny vplyv na znečistenie horninového podložia.

II.2. KLIMATICKÉ POMERY

Z hľadiska makroklmatickej klasifikácie patrí širšie posudzované územie do oblasti mierne teplej (počet letných dní do 50, maximálna teplota vzduchu 25 °C, priemerná teplota vzduchu v júli nad 16 °C), podoblasti vlhkej ($I_z = 60$ až 120), okrsku M5 - mierne teplého, vlhkého, s chladnou alebo studenou zimou, dolinového.

Z hľadiska klimatickogeografických typov patrí riešené územie do typu krajiny s kotlinovou klímou s veľkou inverziou teplôt, mierne suchou až vlhkou, subtypu mierne teplého so sumou teplôt 10 °C a viac 2 400 - 2 600, teplotou v januári -2,5 až -5 °C, teplotou v júli 17 až 18,5 °C, amplitúdou 20 až 24 °C, ročnými zrážkami 600 - 800 mm na styku s typom krajiny s horskou klímou s malou inverziou teplôt, vlhkou až veľmi vlhkou, subtypu mierne chladného so sumou teplôt 10 °C a viac 1600 - 2 200, teplotou v januári -4 až -6 °C, teplotou v júli 16 až 17 °C, amplitúdou 21 až 21,5 °C, ročnými zrážkami 800 - 900 mm.

Klimatické pomery majú zásadný vplyv na rozptyl znečisťujúcich látok v ovzduší a na spád emisií.

1.3.1 Zrážky

Podľa dlhodobých sledovaní sa priemerný ročný úhrn zrážok pohybuje v rozmedzí 743 až 789 mm. Priemerný ročný počet dní so zrážkami 1 mm a viac, dôležitý hlavne v období s výskytom teplôt 0 °C je v rozmedzí 113,7 až 121,6 dňa, pričom v zimných mesiacoch je to v rozsahu 55,6 až 57,3 dňa. Najvyšší denný úhrn zrážok bol zaznamenaný na stanici Žilina, a to 75,7 mm v auguste roku 1955. Najvyšší mesačný úhrn zrážok bol 254 mm v auguste roku 1913 a najnižší 0 mm v októbri 1951.

Tab. č. 8: Vybrané zrážkové a snehové charakteristiky (klimatická stanica Žilina)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Priemerné mesačné a ročné úhrny zrážok v mm													
	43	33	43	50	81	98	93	83	73	50	53	53	753
Priemerný počet dní so zrážkami													
1 mm a viac	9,5	8,1	8,9	9,3	11,8	12,3	12,6	10,7	8,5	8,5	10,2	10,2	120,6
5 mm a viac	3,0	3,1	2,5	3,7	5,0	7,0	6,2	5,8	3,8	3,4	3,9	3,3	50,7
10 mm a viac	0,9	0,1	0,6	1,6	2,1	3,8	3,5	2,9	1,8	1,3	1,3	1,1	22,0
Priemerný počet dní so snežením													
	8,9	8,8	6,3	1,3	0,1	-	-	-	-	0,1	2,8	7,3	35,6
Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou													
1 cm a viac	25,6	20,8	9,3	0,6	0,1	-	-	-	-	0,1	3,9	16,1	76,5
5 cm a viac	22,0	17,8	7,0	0,1	-	-	-	-	-	-	2,4	10,8	60,1

Zdroj: SHMÚ

Pre Žilinu a jej okolie je typický častý výskyt hmiel, počas ktorých sú zhoršené rozptylové podmienky (priemerne počas 80 - 90 dní). K tvorbe hmiel dochádza najčastejšie v priebehu noci a k ich rozrušovaniu zväčša v skorých dopoludňajších hodinách.

1.3.2 Teplota

Podľa dlhodobých pozorovaní SHMÚ je v posudzovanej oblasti najteplejším mesiacom júl a najchladnejším január. Vzhľadom na kotlinový charakter územia je

pre danú oblasť významný pomerne značný rozkyv teplotných charakteristík. Napríklad v období rokov 1931 - 1980 absolútne maximálna teplota vzduchu dosiahla 37,9 °C a absolútne minimálna teplota poklesla na -28,8 °C.

Tab. č. 9: Vybrané teplotné charakteristiky (klimatická stanica Žilina)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Priemerná mesačná a ročná teplota vzduchu v °C													
	-2,4	-0,7	3,2	7,9	13,3	15,9	17,4	16,9	12,8	8,2	2,8	-0,9	7,9
Absolútne maximá teploty vzduchu v °C													
	13,1	16,8	25,1	28,6	30,9	33,7	35,2	37,9	31,7	26,7	21,4	14,3	37,9
Absolútne minimá teploty vzduchu v °C													
	-26,7	-25,5	-20,7	-7,9	-4,3	0,1	2,4	2,0	-3,4	-7,3	-22,0	-28,8	-28,8
Priemerný výskyt dní s charakteristickou teplotou v °C													
Tropické ($t_{\max} > 30^{\circ}\text{C}$)	-	-	-	-	0,7	2,4	6,9	5,1	1,2	-	-	-	16,3
Letné ($t > 20^{\circ}\text{C}$)	-	-	-	1,2	7,2	13,8	19,8	18,3	8,7	0,7	-	-	69,7
Mrazové ($t_{\min} < 0^{\circ}\text{C}$)	25,4	20,7	16,1	3,4	0,4	-	-	-	0,0	2,7	7,6	19,4	95,7
Ľadové ($t_{\max} < 0^{\circ}\text{C}$)	13,5	7,3	1,1	-	-	-	-	-	-	-	0,4	7,0	29,3

Zdroj: SHMÚ

Oblasť sa vyznačuje dostatočným výskytom počtu letných dní v priemere 42,9 za rok, ale aj mrazových dní v priemere 125,5 za rok. Počet dní s priemernou teplotou 0 °C dosahuje 71 až 81 dní. V letnom období sa v Žiline vyskytuje priemerne 43 letných dní s teplotou nad 25 °C a viac. Rozptyl ovzdušných prímiesí zo zdrojov znečistenia ovzdušia je negatívne ovplyvňovaný najmä prízemnou inverznou vrstvou o vertikálnej hrúbke v priemere 50 - 100 m. Prízemné inverzie o vertikálnych výškach do 100 m sa v údolných polohách vyskytujú v priemere až v 200 - 225 dňoch.

1.3.3 Vlhkosť vzduchu, oblačnosť a slnečný svit

Pre Žilinu a okolie je typický častý výskyt hmiel, počas ktorých sú zhoršené rozptylové podmienky (priemerne počas 80 - 90 dní). K tvorbe hmiel dochádza najčastejšie v priebehu noci a k ich rozrušovaniu zväčša v skorých dopoludňajších hodinách.

Tab. č. 10: Vybrané charakteristiky vlhkosti vzduchu, oblačnosti a slnečného svitu (klimatická stanica Žilina)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Priemerná mesačná a ročná relatívna vlhkosť vzduchu v %													
	85	83	77	74	74	76	77	78	81	82	85	87	80
Priemerná oblačnosť v %													
	74	73	65	63	62	63	61	59	56	66	78	79	67
Priemerný počet jasných dní (denná oblačnosť menšia ako 20 %)													
	2,1	3,0	3,7	4,1	2,6	2,5	4,2	4,3	3,5	3,5	1,4	1,8	36,7
Priem. počet zamrač. dní (denná oblačnosť menšia ako 20 %)													
	17,3	14,6	12,5	10,4	9,4	9,1	8,9	7,5	7,6	10,1	17,5	19,7	144,6
Priemerný úhrn slnečného svitu v hodinách													
	44	71	120	153	184	189	198	193	146	117	47	29	1 491
Priemerný počet dní bez slnečného svitu													
	12,7	9,4	5,5	4,4	2,5	2,2	2,1	2,1	2,7	6,7	12,2	14,5	77,0
Priemerný počet dní s hmlou pri dohľadnosti menšej ako 1 km													
	9,3	5,9	7,4	3,0	2,7	2,8	3,2	6,0	11,9	10,7	8,1	9,2	80,2

Zdroj: SHMÚ

II.3.4. Veternosť

Údaje o prevládajúcich smeroch vetra a jeho rýchlosti možno odvodiť z dlhodobých sledovaní na stanici Žilina. Tieto údaje sú vo vzťahu k ostatnému posudzovanému územiu len informatívne, nakoľko určujúcim faktorom prevládajúcich vetrov sú orografické pomery územia.

Tab. č. 11: Vybrané charakteristiky veterných pomerov (klimatická stanica Žilina)

Priemerná časť jednotlivých smerov vetra a bezvetria v %													
Smer vetra	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvetrie				
	12,7	4,8	3,5	5,6	13,0	10,6	7,2	10,4	32,2				
Priemerná rýchlosť vetra v m/s za rok													
Mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
	1,3	1,5	1,6	1,8	1,5	1,5	1,4	1,2	1,2	1,0	1,4	1,4	1,4

Zdroj: SHMÚ

Údaje o prevládajúcich smeroch vetra a jeho rýchlosti možno odvodiť z dlhodobých sledovaní na stanici Žilina. Tieto údaje sú vo vzťahu k ostatnému posudzovanému územiu len informatívne, nakoľko určujúcim faktorom prevládajúcich vetrov sú orografické pomery územia. Veterné pomery územia Nededza sú podmienené jednak všeobecnou cirkuláciou ovzdušia, jednak orografickými pomermi. Preto v ročnom priemere prevažujú severné až západné vetry, menej južné vetry. Najmenšie zastúpenie má juhovýchodná, východná a severozápadná zložka prúdenia vzduchu.

II.3. OVZDUŠIE - STAV ZNEČISTENIA OVZDUŠIA

Emisie

Kvalita ovzdušia v oblasti záujmového územia je ovplyvňovaná existujúcimi malými, strednými a veľkými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa širšom riešenom území. K najvýznamnejším zdrojom patrí Žilinská teplárenská a.s. a Dolvap, s.r.o. Varín, ďalej Mätse Tissue Slovakia, s.r.o. VAS, s.r.o., Kia Motors Slovakia, s.r.o. so sieťou dodávateľov a pod. Okrem toho sa na stave kvality ovzdušia podieľa automobilová doprava a vplyv emisií zo vzdialených zdrojov. Nepriaznivo ovplyvňujú kvalitu ovzdušia aj dlhotrvajúce zimné inverzie. Podiel veľkých zdrojov sa prejavil hlavne na regionálnom znečistení ovzdušia.

Vývoj regionálneho emisného zaťaženia ovzdušia v okrese Žilina je uvedený v tabuľkovom prehľade.

Tab. č. 12: Emisie stredných a veľkých stacionárnych zdrojov v Žilinskom znečisťovania ovzdušia v okrese Žilina (2016 - 202)

Rok	Emisie (t/rok)				
	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2016	138,349	275,495	312,115	156,870	479,627
2017	128,589	210,004	282,954	159,275	510,970
2018	121,756	197,035	279,741	140,663	448,068
2019	115,569	173,509	280,768	140,489	386,279
2020	109,587	142,319	265,770	125,474	267,915
2021	113,702	123,234	269,098	137,701	330,571
2022	112,975	117,820	254,520	135,225	399,714

Zdroj: NEIS

Oproti predchádzajúcemu obdobiu sa v roku 2022 v okrese Žilina zaznamenal mierny pokles emisií, čo predstavuje dlhodobý trend.

V okolí je medzi tieto oblasti riadenia kvality ovzdušia zaradené územie mesta Žilina pre znečisťujúcu látku BaP. Z pohľadu kvality ovzdušia územie obce Nededza nebolo v roku 2024 na základe merania zaradené medzi vymedzené oblasti riadenia kvality ovzdušia. Na znečistení ovzdušia sa v riešenom území podieľajú najmä lokálne zdroje (v zime lokálne kúreniská) a miestna doprava. Priamo v hodnotenom území sa nenachádza žiadny významný zdroj znečistenia ovzdušia.

Imisie

Meranie znečistenia na území obce Nededza sa nevykonáva. Najbližšia lokalita, kde sa monitoruje znečistenie ovzdušia, je v Žiline. Výsledky z tejto monitorovacej stanice sa na územie obce Nededza nedajú extrapolovať.

II.4. VODNÉ POMERY

II.4.1. Povrchové vody

Riešené územie zo širšieho pohľadu patrí do povodia stredného toku Váhu. Oblasť Terchovskej kotliny je odvodňovaná hlavným tokom územia riekou Varínka. Riešené územie obce Kotrčiná Lúčka je odvodňované hlavným tokom územia potokom Kotrčiná s plochou povodia 11,13 km². Potok pramení severne od obce Kotrčiná Lúčka, na južných svahoch Kučerovky (744 m n.m.), v časti Záhorčie, v nadmorskej výške asi 600 m n.m. Ide o malý vodný tok s priemerným prietokom, iba niekoľko l/s, ktorý v suchom období vysychá. Vodný tok je zaústený do náhradného biokoridoru, ktorý bol vybudovaný pozdĺž päty pravostrannej hrádze Vodného diela.

Do vodného toku Kotrčiná sa vlieva Gbeliansky potok s plochou povodia 2,08 km², sútok sa nachádza mimo územie obce Nededza.

V širšom záujmovom území sa nachádzajú dve vodomerné stanice s dlhodobým sledovaním prietokových charakteristík - stanice Strečno - Váh a Stráža - Varínka. Na recipiente Kotrčiná ani na jeho prítokoch nie je sledovaný žiadny profil.

Podľa typu režimu odtoku patrí územie obce spadajúce pod geomorfologický celok Kysucká vrchovina do stredohorskej oblasti so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku s akumuláciou vody v nive Varínky v novembri až marci, vysokou vodnosťou v apríli až júni, najvyššími prietokmi v máji (pričom prietok v júni je menší ako v apríli), najnižšími prietokmi v januári až februári, podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy je nevýrazné. Územie obce spadajúce pod geomorfologický celok Žilinská kotlina patrí do vrchovinno-nížinnej oblasti s typom režimu odtoku dažďovo-snehovým s akumuláciou vody v decembri až februári, vysokou vodnosťou v marci až apríli, najvyššími prietokmi v marci (pričom prietok v apríli je väčší ako vo februári), najnižšími prietokmi v septembri, podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy je výrazné. Maximálne prietoky v recipientoch riešeného územia sú v marci, minimálne v letných a zimných mesiacoch.

II.4.2. Podzemné vody

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (Atlas krajiny SR, 2002) časť územia obce Nededza spadajúca pod geomorfologický celok Kysucká vrchovina sa nachádza v hydrogeologickom regióne 26 Mezozoikum bradlového pásma a paleogén v povodí

Varínky s určujúcim puklinovým typom priepustnosti (subrajón VH00 - využiteľné množstvo vôd $0,20 - 0,49 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^2$). Územie obce spadajúce pod geomorfologický celok Žilinská kotlina je súčasťou hydrogeologického regiónu QP 029 Paleogén a kvartér časti Žilinskej kotliny a východného okraja Súľovských vrchov s určujúcim medzizrnovým typom priepustnosti (subrajón VH10 - využiteľné množstvo vôd $> 9,99 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^2$).

V časti územia obce spadajúcej pod geomorfologický celok Kysucká vrchovina) sa uplatňuje typ podzemnej vody dopĺňanej iba zo zrážok, v južnej časti územia obce nachádzajúcej sa v geomorfologickom celku Žilinská kotlina sa vyskytuje typ podzemnej vody dopĺňanej striedavo podzemnými vodami zo susedných pohorí, z riek v kotlinách a zo zrážok - pahorkatiny resp. typ podzemnej vody dopĺňanej zo 70 % z riek a ich prítokov - nivy riek.

II.4.3. Termálne a minerálne pramene

Na území obce Nededza nie je zistený, ani evidovaný žiadny zdroj geotermálnej ani minerálnej vody, do územia nezasahuje ani žiadne ich ochranné pásmo.

II.4.4. Vodohospodársky chránené územia

Časť k. ú. Nededza zasahuje do chránenej vodohospodárskej oblasti CHVO Beskydy a Javorníky vyhlásenej NV SR č. 527/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú hranice chránených oblastí prirodzenej akumulácie vôd.

Povodie vodárenského toku sa v riešenom území nenachádza.

Cez k. ú. obce Nededza nepreteká žiaden vodohospodársky významný tok. Z vodohospodársky významných tokov v širšom území nachádzajú Varínka a Vadičovský potok.

Do k. ú. obce Nededza zasahuje PHO II. stupňa - vonkajšia časť vodného zdroja Teplička nad Váhom vyhláseného rozhodnutím bývalého vodohospodárskeho orgánu ONV OPLVH Žilina č. VH-810-1/86/405/En zo dňa 17. 06. 1986.

II.4.5. Stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd

Podzemné vody

V rámci pozorovacej siete SHMÚ na systematické sledovanie kvality podzemných vôd národného monitorovacieho programu spadá širšie i riešené záujmové územie do sledovanej oblasti „Kvalita podzemných vôd v útvare SK 1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného Váhu a jeho prítokov“.

Najbližšie bol sledovaný vrt základnej siete SHMÚ objekt číslo 23190 Teplička nad Váhom, objekt číslo 32190 Mojš a objekt číslo 32990 v lokalite Krasňany, u ktorých bolo v roku 2022 zaznamenané u sledovaných ukazovateľov prekročenie prahovej hodnoty u objektu číslo 32990 Krasňany u ukazovateľa amónne ióny, prekročenie limitnej hodnoty u ukazovateľa celkový obsah železa a ukazovateľa železo dvojmocné, u objektu číslo 23190 Teplička nad Váhom - prekročenie prahovej hodnoty u ukazovateľa chloreten. Organické látky stanovené nad pozadovú

hodnotu boli v roku 2022 zaznamenané u objektu č. 32990 Krasňany (fenantrén, naftalén) i u objektu č. 231990 Teplička nad Váhom (fenantrén, fluorén, VC).

Priamo vo vlastnom hodnotenom území nebol sledovaný žiaden pozorovací objekt.

V riešenom území nie sú evidované významné zdroje znečisťovania podzemných vôd.

Povrchové vody

Kvalita povrchových vôd sa v riešenom území hodnotí iba v širšom území a to najbližšie v profiloch Váh - Dubná skala a Varínka - Varín. Požiadavkám na kvalitu povrchovej vody podľa Prílohy č.1 k NV č.269/2010 Z. z. v publikovanom roku 2010 nevyhoveli v profile Váh - Dubná skala v časti A ukazovatele pH a H-NO₂.

Vo vlastnom riešenom území nie je na recipientoch územia nachádzajúcich sa v k. ú. Nededza sledovaný žiaden profil zameraný na kvalitu povrchových vôd.

V riešenom území nie sú evidované významné zdroje znečisťovania povrchových vôd.

II.5. PÔDNE POMERY

II.5.1. Pôdne typy, druhy a bonita

Na pôdotvorných substrátoch v k. ú. obce Nededza sa vyvinuli nasledovné typy pôd:

- 63 - kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké,
- 69 - kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké,
- 78 - kambizeme plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké,
- 82 - kambizeme na flyši, na výrazných svahoch: 12 - 15°, stredne ťažké až ťažké,
- 00 - pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôd),
- 87 - rendziny typické a rendziny kambizemné, strednehlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké,
- 93 - regozeme na výrazných svahoch: 12 - 25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké).

Z antropických pôd (pôdy s výskytom povrchového antropického horizontu, čiastočne alebo úplne pozmenené, prípadne vytvorené činnosťou človeka) sa v riešenom území uplatňujú dva hlavné typy pôd:

- *kultizem (KT)* - pôdny typ na prirodzených substrátoch, ale činnosťou človeka s úplne pozmenenými vlastnosťami (prevažne kultiváciou počas poľnohospodárskeho využívania). Patria sem prevažne pôdy záhrad, ovocných sádov a vinogradov.
- *antrozem (AN)* - človekom vytvorená umelá pôda na nepôvodných substrátoch - navážky v sídlach a na rekultivovaných plochách, územia technických areálov, obytnej zástavby, komunikácií a pod.

Z hľadiska pôdných druhov sa v k. ú. obce vyskytujú:

- 2 - stredne ťažké pôdy (hlinité),
- 3 - ťažké pôdy (ílovitohlinité),
- 5 - stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité).

Realizácia ÚPN-O Nededza si vyžiada trvalý záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.

Navrhované lokality na záber v ÚPN O Nededza patria podľa kódov BPEJ do klimatických regiónov:

- 07 mierne teplého, mierne vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári -2 až -5 °C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 13 - 15 °C.
- 08 mierne chladného, mierne vlhkého s priemernou teplotou vzduchu v januári -3 až -6 °C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 12 - 14 °C.
- 09 chladného, vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári -4 až -6 °C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 12 - 13 °C.

Nariadením vlády SR č. 58/2013 Z. z. z 13. marca 2013 o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sa niektoré pôdy preradili do zoznamu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Z dotknutých pôd sú v katastri obce Nededza zaradené medzi chránené pôdy tieto BPEJ: 0702005, **0703003**, **0763212**, **0763412**, **0768212**, **0771012**, **0788212**, 0863212. Hrubo vyznačené BPEJ sú predmetom záujmu budúceho odňatia poľnohospodárskej pôdy.

II.5.2. Stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu

Náchylnosť pôdy na mechanickú degradáciu

Na základe náchylnosti poľnohospodárskych pôd na zhutnenie sa v území nachádzajú z poľnohospodárskej pôdy plošne prevažne nezhutnené pôdy, na malej ploche sa tu vyskytujú i pôdy náchylné na sekundárne zhutnenie. Veľkú časť k. ú. obce tvoria pôdy nepoľnohospodárske.

Náchylnosť pôdy na chemickú degradáciu

Odolnosť pôd v hodnotenom území proti intoxikácii kyslou skupinou rizikových kovov je na prevažnej časti územia obce Nededza silná, proti intoxikácii alkalickou skupinou rizikových kovov slabá, odolnosť pôdy proti kompácii je stredná až silná (Kysucká vrchovina) resp. slabá (Žilinská kotlina). Z hľadiska náchylnosti pôd na acidifikáciu sa v území geomorfologického celku Kysucká vrchovina nachádzajú pôdy stredne náchylné na acidifikáciu s nižšou pufracnou schopnosťou, v časti územia spadajúceho pod geomorfologický celok Žilinská kotlina sa nachádzajú pôdy náchylné na acidifikáciu na minerálne chudobných substrátoch.

II.5.3. Kvalita a stupeň znečistenia pôd

Pod kontamináciou pôdy sa rozumie prekroenie najvyššej prípustnej hodnoty obsahu prvkov a zlúčenín v pôde sledovaných v ČMS Pôda.

Kvalita pôdy je výsledkom dlhodobého prirodzeného vývoja ale aj činnosti človeka. Nadlimitné znečistenie pôdy v riešenom území nebolo zaznamenané. Podľa mapy Kontaminácia pôdy (Atlas krajiny SR, 2002) sú pôdy na prevažnej časti riešeného k. ú. Nededza zaradené do kategórie nekontaminované pôdy (resp. mierne kontaminované pôdy), kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov dosahuje limitné hodnoty A, A₁, menšia časť územia (južná časť k. ú.) je zaradená do kategórie nekontaminované pôdy a to relatívne čisté pôdy.

Kontaminácia pôdy na dotknutých rozvojových lokalitách nebola realizovaná, vzhľadom k súčasnému využívaniu nie je ani predpoklad jej antropogénneho znečistenia.

II.6. FAUNA A FLÓRA

II.6.1. Flóra a vegetácia

Z hľadiska fytogeografického členenia Európy riešené územie je začlenené do:

- oblasti Holarktis;
- podoblasti Eurosibírskej;
- provincie Stredoeurópskej.

Z fytocenologického hľadiska podľa Futáka (1966) patrí širšie záujmové územie vid' ed. Gerát, R., 1986) do:

- oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*)
- obvodu západobeskydskej flóry (*Beschidicum occidentale*)
- okresu Západné Beskydy

Na základe fytogeograficko-vegetačného členenia (Plesník 2002) vlastné riešené územie patrí do:

- zóny bukovej;
- oblasti flyšovej;
- okresu Kysucká a Oravská vrchovina (prevažná časť k. ú.);
- oblasti kryštalinicko-druhohornej;
- okresu Žilinská kotlina;
- podokresu severného

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu riešeného a širšieho územia, podľa Mapy potenciálnej prirodzenej vegetácie (Maglocký, Š., Atlas krajiny SR, 2002) tvoria nasledovné spoločenstvá:

- karpatské dubovo-hrabové lesy *Carici pilosae - Carpinenion* (prevažná časť k. ú. obce);
- dubové a cérovo-dubové lesy *Quercetum petraeae-ceris* (výskyt ostrovčekovito);
- jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek tzv. tvrdé lužné lesy (kontakt k. ú. obce v južnej časti)

II.6.2. Fauna

Na základe zoogeografického členenia paleoarktu pre terestrický biocyklus fauna riešeného územia prináleží do podkarpatského úseku provincie listnatých lesov eurosibírskej podoblasti paleoarktickej oblasti. Živočíšne spoločenstvá majú charakter západokarpatskej podhorskej a horskej fauny. V širšom riešenom území sa uplatňujú druhy od horských až po nížinné druhy, od prvkov chladnomilných až po výrazne teplomilné druhy. Hodnotené územie je charakterizované výskytom arboreálnych faunistických prvkov, s výrazným podielom holarktických faunistických elementov. Doplnkovú zložku, často iba s prechodným charakterom výskytu, tvoria aj niektoré druhy typické pre horskú faunu, čo je spôsobené kontaktom s podprovinciou Karpatských pohorí západokarpatského úseku.

Z hľadiska členenia pre limnický biocyklus patrí územie do stredoslovenskej oblasti podunajského okresu severopontického úseku pontokaspickej provincie euromediteránnej podoblasti paleoarktickej oblasti, hydrický biocyklus je v území

reprezentovaný riekou Varínka a jej prítokmi, v k. ú. obce potokom Kotrčiná a jeho prítokmi.

Podľa členenia územia Slovenska na živočíšne regióny (Čepelák in Atlas SSR 1980) patrí posudzované územie do:

- provincie Karpaty;
 - oblasti Západné Karpaty;
 - obvodu vonkajšieho;
 - okrsku beskydského;
 - podokrsku západného.
 - obvodu vnútorného;
 - okrsku západného.

Z hľadiska výskytu významných živočíšnych druhom majú veľký význam najmä rozsiahle komplexy okolitých naväzujúcich pohorí a ich bohatej štruktúry lesných a lúčnych ekosystémov a biotopov.

II.6.3. Charakteristika biotopov

V širšom i riešenom území sa uplatňujú tieto základné typy biotopov a na ne viazané zoocenózy:

- Biotopy lesnej vegetácie
 - komplexy lesov pohoria a predhoria Kysuckej vrchoviny a menšie lesíky nachádzajúce sa rozptýlene v okolitej krajine
- Biotopy nelesnej drevinnej vegetácie
 - brehové porasty tokov územia (potok Kotrčiná a jeho prítoky)
 - nelesná stromová a kríková vegetácia - plochy kríkov a drevín, solitéry
- Vodné biotopy
 - potok Kotrčiná a jeho prítoky
 - mokradňové biotopy, okolie tokov, depresie v krajine
- Biotopy polí
 - veľkobloková orná pôda
 - maloplošná poľnohospodárska pôda - orná pôda - väzba na RD
 - plochy TTP, trvalé trávne porasty - rôzne typy lúčnych biotopov (lúky, pasienky, nevyužívané zarastené plochy a pod.)
- Biotopy ľudských sídiel, priemyselných a poľnohospodárskych areálov
 - zastavané územie obce Nededza - sídelné štruktúry obce Nededza
 - plochy priemyslu, areál bývalého PD
 - dopravné plochy a koridory

Z hľadiska ekologickej stability majú najväčší význam prirodzené, resp. prirodzenému stavu najbližšie biotopy. V okolitom území sa jedná predovšetkým o biotopy lesného typu (komplexy lesov pohoria Kysucká vrchovina) a na ne viazané poloprirodzené lúky, nelesná drevinná vegetácia (brehové porasty, remízky, medze, kriačiny) a ekosystém recipientu potok Kotrčiná s prítokmi v prepojení na Gbeliansky potok a následne na riekou Varínka.

Najvýznamnejšie územia a biotopy fauny sú v k. ú. obce Nededza chránené v rámci ÚSES (sieť biocentier, biokoridorov, genofondových lokalít a interakčných prvkov).

II.6.4. Chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy

Najvzácnejšie a najvýznamnejšie časti biotopov rastlinných a živočíšnych spoločenstiev riešeného územia sú chránené i podľa územnej ochrany prírody a to národnej sústavy veľkoplošných i maloplošných chránených území a súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000 - tieto sa na území obce Nededza nenachádzajú. Veľký význam má v území ma i štruktúra ÚSES a jej prvkov (sieť biocentier, biokoridorov, genofondových lokalít a interakčných prvkov). Prehľad najvýznamnejších priestorov k. ú. obce Nededza je spracovaný v kapitole C.II. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov, územný systém ekologickej stability.

II.6.5. Významné migračné koridory živočíchov

Významným migračným koridorom živočíchov v širšom riešenom území je ekosystém rieky Váh, ktorý v rámci územného systému ekologickej stability je hodnotený ako biokoridor nadregionálneho významu. Údolie rieky Váh je významným interkontinentálnym migračným koridorom avifauny. Z hľadiska migrácií ichtyofauny radíme tok Váhu k hydrickým biokoridorom európskeho významu. Ako bariérový prvok v tomto biokoridore vystupuje vážska kaskáda. Zároveň recipient Váhu funguje ako línia semiterestrických migrácií bioty v krajine, ako samostatný ekosystém typických rastlinných i živočíšnych spoločenstiev. Význam z hľadiska migrácií živočíchov má prepojenie Váhu na rieku Varínka a z hľadiska ichtyofauny a vodných živočíchov vybudovaný biokoridor pozdĺž Vodného diela Váhu.

Prepojenie riešného územia na hydrický biokoridor náhradný biokoridor Váhu je prostredníctvom Gbelianskeho potoka a jeho prítoku Kotrčiná (potok Kotrčiná je pravostranným prítokom Gbelianskeho potoka). Uvedené toky a na ne viazané brehové porasty majú v riešenom území i funkciu semiterestrických migrácií.

II.7. KRAJINA

II.7.1. Štruktúra a typ krajiny

Tab. č. 13: Štruktúra druhov pozemkov územia obce Nededza (rok 2023)

Druh pozemku	Výmera (m ²)
Poľnohospodárska pôda spolu	2 804 942
z toho: Orná pôda	337 926
Záhrada	147 426
Ovocný sad	0
TTP	2 319 590
Nepoľnohospodárska pôda spolu	3 505 856
- z toho: Lesný pozemok	2 028 323
Vodná plocha	34 845
Zastavaná plocha a nádvorie	702 802
Ostatná plocha	739 886
Spolu	6 310 798

Zdroj: ŠÚ SR

Súčasná krajinná štruktúra odráža vzájomnú kombináciu súboru prvkov prírodného, poloprírodného (človekom pozmenené prvky krajinnej štruktúry) i umelého (človekom

vytvorené prvky krajiny štruktúry) charakteru, odráža aktuálny stav využitia krajiny v záujmovom území. Predstavuje základný analytický materiál pre hodnotenie. Na základe zastúpenia a plošnej rozlohy jednotlivých prvkov súčasnej krajiny štruktúry možno hodnotiť súčasný stav antropizácie územia, či ide o územie prirodzené s vysokou krajinoekologickou hodnotou, alebo naopak o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinoekologickou hodnotou. Súčasná krajinná štruktúra slúži ako základný podklad pre vyčlenenie súčasných existujúcich významných krajinnostabilizačných segmentov, ako i pre priestorové vyjadrenie stresových faktorov, charakteru bariér, obmedzujúcich a ohrozujúcich ekologickú stabilitu a kvalitu územia.

Základné prvky súčasnej krajiny štruktúry identifikované v hodnotenom území sú:

Lesná vegetácia

- komplexy lesa pohoria a predhoria Kysuckej vrchoviny
- menšie lesíky v okolí

Nelesná drevinná vegetácia

- brehové porasty potoka Kotrčiná a jeho prítokov
- rôzne plochy s výskytom nelesnej stromovej a kríkovej vegetácie, solitéry v okolí

Poľnohospodárska pôda

- trvalé trávne porasty (TTP) - pasienky, lúky
- orná pôda a trvalé kultúry

Vodné toky a plochy

- potok Kotrčiná a jeho prítoky
- mokrade, okolie tokov, depresie v krajine

Skupina antropogénnych prvkov

Sídlné plochy a ich štruktúry

- intravilán obce Nededza
- plochy výroby a skladov, areál bývalého PD

Rekreačné, športové a kultúrne prvky

- športový areál a menšie plochy
- plochy rekreácie - rekreačné chaty

Dopravné prvky

- cestné komunikácie - cesta II/583 a III/2071, cesty miestne, obslužné, poľné, lesné a účelové

Energovody

- siete technickej infraštruktúry (elektrické vedenie, plynovod, telekomunikačné káble a pod.)

II.7.2. Krajinná scenéria, stabilita a ochrana

Scenéria krajiny je jedným z najvýznamnejších faktorov ovplyvňujúcich cestovný ruch. Z rekreačného hľadiska sú vyhľadávané tie javy a prvky, ktoré sa vyskytujú zriedkavo, tie ktoré reprezentujú prírodné krajnotvorné prvky, pohľady, ktoré minimálne narušujú antropicky pretvorené prostredie sídelných štruktúr a umelých neprimárnych prvkov.

Hodnotené územie tvorí k. ú. obce Nededza. Výstavba obce Nededza sa nachádza v priestore viazanom na potok Kotrčiná a jeho nadväzujúce okolie. Obec je súčasťou okrajovej časti Kysuckej vrchoviny a to jej časti Kysucké bradlá, ktoré dotvárajú jej scenériu. Južná časť k. ú. patrí do celku Žilinská kotlina.

Krajinná scenéria vlastného územia je reprezentovaná typom krajiny sídelných štruktúr a dopravnej infraštruktúry na styku s poľnohospodárskou krajinou, predhorím geomorfologickej časti Kysucké bradlá celku Kysuckej vrchoviny v polohe.

Stabilita krajiny na území obce Nededza je antropicky pozmenená, stupeň ekologickej stability krajiny (ktorou sa vyjadruje stabilita resp. kvalita krajiny z hľadiska ekologickej stability) zastavanej časti územia obce je nízky.

II.8. CHRÁNENÉ ÚZEMIA, CHRÁNENÉ STROMY A OCHRANNÉ PÁSMO PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV, ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

II.8.1. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Územnou ochranou prírody sa v podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny v legislatívne vymedzenom území v druhom až piatom stupni ochrany.

Chránené územia

Národná sústava chránených území

V katastrálnom území obce Nededza sa nenachádza ani tu nezasahuje žiadne vyhlásené veľkoplošné ani maloplošné chránené územie, nezasahuje tu ani ich žiadne ochranné pásmo. Na celom území katastra obce Nededza podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny platí prvý stupeň územnej ochrany prírody a krajiny.

Natura 2000

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtácoch - v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia;

- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Na území obce Nededza ani v jej kontaktnom území sa nenachádza žiadne vyhlásené chránené vtáčie územie ani územie európskeho významu.

Chránené stromy

Všeobecne záväzná vyhláška OÚŽP Žilina č. 2/1995 z 22. 12. 1995, ktorou sa vyhlasuje zoznam chránených stromov v okrese Žilina, uverejnená vo Vestníku MŽP SR, ročník V, 1997, čiastka 1 neeviduje na území obce Nededza žiadne chránené stromy.

II.8.2. Územný systém ekologickej stability

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny považuje za územný systém ekologickej stability (ÚSES) takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Pre riešené územie je platný dokument ÚSES - Aktualizácia prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto (2006) a Regionálny územný systém ekologickej stability Žilinského kraja (ÚPN VÚC Žilinského kraja). Obec Nededza má regionálny územný systém ekologickej stability zapracovaný v posudzovanom strategickom dokumente ÚPN-O Nededza.

Podľa aktualizovaného RÚSES (2006) na území obce Nededza nachádzajú:

Regionálne biokoridory

Rbk 11 Brodnianka - Lysica - umožňuje pohyb terestrických živočíchov, významný biokoridor najmä pre veľké cicavce - (medveď).

Rbk 5 - Prepojenie Brodnianka - Krivánska Fatra - pokračovanie biokoridoru šírenia teplomilných druhov, doznievanie vplyvu teplomilných druhov bioty.

Genofondové lokality

GL 11 Straník - zachovalé teplomilné spoločenstvá pasienkov a krovín.

Poznámka: V roku 2020 bol spracovaný RÚSES Žilina (2020), ktorý je zapracovaný do tohto územného plánu obce.

Regionálne biokoridory

Rbk 4 - Prepojenie Kysuckou vrchovinou - terestrický biokoridor významný z hľadiska šírenia teplomilných druhov. Doznievanie vplyvu teplomilných druhov bioty. Biokoridor vedie lesnými a lúčnymi spoločenstvami s NDV mimo zastavané územie obcí. Biokoridor je významný i z hľadiska šírenia druhov fauny. K. ú.: Žilina (Zástranie), Kotrčiná Lúčka, Nededza, Gbeľany, Lysica, Belá, Lutiše, Terchová, (územie pokračuje do okresu Kysucké Nové Mesto).

Rbk 5 - Prepojenie Brodnianka - Krivánska Fatra - terestrický biokoridor významný z hľadiska šírenia druhov fauny. Biokoridor vedie lesnými a lúčnymi spoločenstvami s NDV mimo zastavané územie obcí. K. ú.: Žilina (Zástranie, Zádubnie), Teplička

nad Váhom, Kotrčiná Lúčka, Nededza, Gbeľany, Lysica, Varín, Stráža, Dolná Tižina, Belá (územie pokračuje do okresu Kysucké Nové Mesto).

Genofondové lokality

GL 13 Straník - lokalita predstavuje zachovalé teplomilné spoločenstvá krovín. Zastúpenie biotopov európskeho a národného významu: Tr1 Suchomilné trávinnobylinné a krovinné porasty na vápnom substráte (6210), Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy (9150).

II.9. OBYVATEĽSTVO – DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE, SÍDLA, AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA

II.9.1. Demografické údaje

K 31. 12. 2023 žilo v obci Nededza 1 078 obyvateľov, z toho 549 žien a 529 mužov.

Vývoj počtu obyvateľov v obci Nededza od roku 1993 je nasledovný:

Tab. č. 14: Vývoj počtu obyvateľov v obci Nededza

Rok	1993	1995	2000	2001	2005	2009	2010	2011	2013
Počet obyv.	828	854	903	907	921	957	970	979	1006
Rok	2014	2015	2016	2017	2019	2020	2021	2022	2023
Počet obyv.	1014	1009	1021	1025	1019	1060	1065	1063	1078

Zdroj: ŠÚ SR

Z prehľadu vyplýva, že vývoj v obci má stúpajúci trend. Súvisí to najmä s pozitívnym saldom prisťahovalých a čiastočne i s prirodzeným prírastkom. Dôvodom takéhoto rastu je výhodná poloha obce, mimoriadne priaznivá dochádzková vzdialenosť do mesta Žilina a kompletne vybudovaná technická infraštruktúra, čo malo za následok migráciu obyvateľov z okolitých sídiel do obce Nededza.

Tab. č. 15: Pohyb obyvateľstva v obci Nededza

Rok	2001	2011	2015	2019	2020	2021	2022	2023
Živonarodení	10	10	5	13	15	8	10	9
Zomretí	9	9	8	10	11	13	7	7
Prirodz. prírastok	1	1	-3	3	4	-5	3	2
Prisťahovaní	5	21	19	33	12	13	16	20
Vysťahovaní	4	7	20	6	1	11	17	16
Migračné saldo	1	14	-1	27	11	2	-1	4
Celkový prírastok	2	15	-4	300	15	-3	2	6
Stav k 31. 12.	907	979	1009	1019	1060	1065	1063	1078

Zdroj: ŠÚ SR

Tab. č. 16: Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v obci Nededza

Veková skupina	2001		2011		2023	
	abs. údaje	podiel v %	abs. údaje	podiel v %	abs. údaje	podiel v %
Predproduktívny vek	208	23,03	178	18,22	172	16,00
Produktívny vek	607	67,22	692	70,83	740	68,84
Poproduktívny vek	88	9,75	107	10,95	163	15,16
Priemerný vek	33,8		37,03		40,6	
Index starnutia	42,31		60,11		94,77	
Index ekonom. zaťaženia	48,76		41,18		45,27	

Zdroj: ŠÚ SR

Priemerný vek obyvateľov obce Nededza v roku 2011 bol 37,03 rokov, v roku 2023 40,06. Index starnutia za celú populáciu obce v roku 2011 bol 60,11 v roku 2023 94,27. Index ekonomického zaťaženia za celú populáciu obce v roku 2011 bol 41,18, v roku 2023 45,27. Uvedené údaje hovoria o starnutí populácie obce.

V národnostnej štruktúre obce Nededza má takmer 100 percentné zastúpenie obyvateľstvo slovenskej národnosti. V obci podľa SODB 2021 žije 1 044 obyvateľov (97,57 %) slovenskej národnosti. K českej, nemeckej a inej národnosti sa hlásilo po 1 obyvateľovi (po 0,09 %), nezistená národnosť bola u 23 obyvateľov (2,15 %).

Podľa SODB sa v roku 2021 v obci Nededza 92,99 % obyvateľov hlásilo k rímskokatolíckej cirkvi 898 obyvateľov (83,93 %), k ev. cirkev augsburského vyznania sa hlásilo 5 obyvateľov (0,47 %), ku gréckokatolíckej cirkvi a reformovanej cirkvi sa hlásilo po 4 obyvateľov (po 0,37 %), kresťanské zbory - 7 obyvateľov (0,65 %), k islamu - 2 obyvatelia (0,19 %), iné - 1 obyvateľ (0,09 %). Bez náboženského vyznania bolo 126 obyvateľov (11,78 % a 23 obyvateľov (2,15 %) neuviedlo náboženskú príslušnosť.

Zdravotný stav obyvateľstva

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj úmrtnosť - mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva.

Pri úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v Žilinskom kraji i v okrese Žilina a jeho sídlach dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca, choroby tráviacej sústavy a nádory.

II.9.2. Sídla

Obec Kotrčiná Nededza sa nachádza na Hornom Považí asi 10 km od krajského mesta Žilina. Leží v údolí potoka Kotrčiná. Obec Kotrčiná Lúčka sa prvýkrát písomne spomína v kráľovskej listine z roku 1384, ktorou kráľovná Mária potvrdila právo na majetok pre rodiny Nedeckých.

Obec Kotrčiná Lúčka je vymedzená jedným katastrom - k. ú. Nededza. Výmera obce je 6 310 798 m². V roku 2023 tu žilo 1 078 obyvateľov, čo predstavuje hustotu 169,87 obyvateľov na km².

K. ú. Nededza susedí s územiaми nasledovných obcí: na severe s k. ú. Horný Vadičov v okrese Kysucké Nové Mesto, na juhovýchode s k. ú. Gbeľany, na juhu s k. ú. Mojš a na severozápade s k. ú. Teplička nad Váhom a Kotrčiná Lúčka v okrese Žilina.

V súčasnosti je obec Nededza sídlom lokálneho významu. Hlavná funkcia obce je obytná. V obci je občianska vybavenosť základná pre potreby obyvateľov. Výrobná funkcia je zastúpená priemyslom, poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom. Rozvoj rekreácie je limitovaný vzhľadom na rozsah a atraktivnosť katastrálneho územia. Územie sa využíva pre prímestskú rekreáciu obyvateľov Žiliny (turistika, cykloturistika).

Hlavná kompozičná os obce prechádza cestou tretej triedy III/2071. V centre obce je sústredená základná občianska vybavenosť: areál materskej školy, obecný úrad, kultúrny dom, kaštieľ, kostol, predajňa potravín COOP.

Z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využívania možno riešené územie rozčleniť na tieto priestory:

- Urbanizované územie obce
 - obytná časť obce Nededza
 - plochy výroby
 - areál bývalého družstva
 - cintorín
 - športový areál
- Poľnohospodárska krajina
- Lesy s lesohospodárskou a ekologickou funkciou

II.9.3. Priemyselná výroba

Na území obce Nededza sa nachádzajú firmy zväčša sústredené južne od cesty II/583. Výnimkou je firma VIX, ktorá je v polohe bývalého družstva. Výrobná zóna na juhu zahŕňa firmy:

- Automobilový závod KIA Slovakia, s.r.o.
- HYUNDAI STEEL Slovakia s.r.o.
- MOBIS Slovakia, s.r.o.
- GRUPO ANTOLIN BRATISLAVA s.r.o.
- TOP - REZIVO, s.r.o.
- Záhradníctvo Nededza,

II.9.4. Poľnohospodárska výroba

Na území obce Nededza tvorí poľnohospodárska pôda 280,4942 ha (cca 44,45 %) z celkovej výmery pozemkov. Prehľad štruktúry poľnohospodárskych druhov pozemkov je spracovaný v tabuľkovom prehľade.

Tab. č. 17: Štruktúra poľnohospodárskych druhov pozemkov územia obce Nededza (rok 2023)

Druh pozemku	Výmera (m ²)
Poľnohospodárska pôda spolu	2 804 942
z toho: Orná pôda	337 926
Záhrada	147 426
Ovocný sad	0
TTP	2 319 590
Spolu	6 310 798

Zdroj: ŠÚ SR

Poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území Nededza obhospodaruje Agra Váh Varín, s.r.o. a drobní užívatelia. Agra Váh Varín, s.r.o. hospodári na prenajatých lúkach, na ktorých dorábajú seno. Spôsob hospodárenia ostane aj v budúcnosti. Bývalý poľnohospodársky dvor je nevyužitý. Prírodné podmienky predurčujú zameranie poľnohospodárstva na živočíšnu výrobu, najmä na výrobu sena, chov hovädzieho dobytku a oviec.

II.9.5. Lesné hospodárstvo

Lesy v k. ú. Nededza zaberajú plochu 202,8323 ha čo predstavuje cca 32,14 % výmery katastra obce. Lesy patria do LHC Varín, LO - Kysucká vrchovina, lesného celku Dubeň. Všetky činnosti a zásahy v lesoch sa musia riadiť programom starostlivosti o lesy (ďalej aj PSL) schváleným na roky 2016 až 2026 pre LHC Varín.

Na území obce sa Nededza nachádzajú lesy zaradené do kategórie hospodárskych lesov (94,42 %) a ochranných lesov (5,58 %). Z pohľadu drevinovej skladby sú tu zastúpené porasty s pôvodnou drevinovou skladbou aj porasty ľudskou činnosťou zmenené na nepôvodné monokultúry smreka. Dominantnými porastotvornými drevinami sú smrek obyčajný (*Picea abies*) - 53,87 %, borovica lesná (*Pinus sylvestris*) 18,83 %, buk lesný (*Fagus sylvatica*) 11,96 %.

V Nededzi sú tri lesné spoločenstvá - Urbár obce Nededza pozemkové spoločenstvo, Lesné pozemkové spoločenstvo Lipovec - Nededza a Pozemkové spoločenstvo súkromných vlastníkov lesa obce Nededza.

II.9.6. Služby

Obec Nededza ako vidiecke sídlo lokálneho významu poskytuje služby zamerané na uspokojovanie základných potrieb obyvateľov v oblastiach:

- školstva - 1 materská škola, základná školy - žiaci navštevujú ZŠ v obci Gbeľany
- zdravotníctvo - v obci Nededza sa nenachádza zdravotné stredisko, obyvatelia navštevujú zdravotnícke zariadenia v Tepličke nad Váhom, Varíne a v Žiline, vyššie zdravotnícke služby poskytuje nemocnica s poliklinikou v Žiline
- kultúry - v obci sa nachádza kultúrny dom s viacerými funkciami - v objekte sa nachádza obecný úrad a sála s kapacitou 170 sedadiel, obecná knižnica
- sociálnej starostlivosti - zariadenie sociálnych služieb sa v súčasnosti v obci nenachádza,
- športu - v obci sa nachádzajú tieto telovýchovné zariadenia: športový areál s futbalovým ihriskom, tenisové ihrisko, detské ihrisko v areáli MŠ,
- obchod, služby a verejné stravovanie, ubytovanie - predajňa COOP Jednota a Môj obchod, pohostinstvo U Ďurka s kapacitou, Piváreň pod Straníkom, areál VIX - 10 lôžok,
- hasičská zbrojnica - súčasť obecného úradu
- na území obce sa nachádza cintorín s domom smútku
- kostol sedembolestnej panny Márie

II.9.7. Rekreačia a cestovný ruch

Podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja je územie okresu Žilina súčasťou navrhovanej regionálnej priestorovej a funkčnej štruktúry žilinskej oblasti cestovného ruchu. Územie okresu tvoria tri rekreačné krajinné celky (RKC) a to Žilina a okolie, Varínske podolie s Vrátnou a Rajecká kotlina. Hlavným turistickým a nástupným centrom oblasti a okresu, a tiež východiskovým centrom svojho RKC, je mesto Žilina. Východiskovými centrami pre ostatné RKC sú sídla Varín a Rajec.

Katastrálne územie obce Nededza vzhľadom na veľkosť a atraktivnosť nemá predpoklady na vybudovanie strediska cestovného ruchu. V súčasnej dobe

prevládajú pohybové aktivity - turistika a cykloturistika a pobyt v chatách. V k. ú. obce sa nachádza asi 20 chat a zahradných chatiek.

Lesy a lúky v k. ú. majú potenciál pre rodinnú rekreáciu, pobyt v prírode, turistiku, cykloturistiku, v zime ak bude dostatok snehu bežecké lyžovanie. Riešené územie je pre svoju dostupnosť zaujímavé pre prímestskú rekreáciu obyvateľov Žiliny.

Katastrom obce Nededza priamo neprechádza značená turistická trasa. Najbližšia značená turistická trasa sa nachádza v k. ú. Kotrčiná Lúčka:

- červená značka č. 0886a Budatín - Dubeň - Zástranie - Kotrčiná Lúčka - Slopovec.

K. ú. obce prechádzajú značkované cyklotrasy:

- zelená trasa č. 5476: Žilina - Teplica nad Váhom - Varín,
- žltá značka č. 8457 : Nededza - Kotrčiná Lúčka,
- žltá trasa č. 5448: Varín - Nededza - Kotrčiná Lúčka - Dolný Vadičov - Lopušné Pažite - Radoľa - Kysucké Nové Mesto.

Najbližšia cyklomagistrála evidovaná v rámci cyklostratégie ŽSK prechádza južne od k. ú. Nededza s ev. č. 002 Vážska cyklomagistrála (najstaršia cykloturistická trasa na Slovensku, ktorá prechádza 3 krajmi - Trnavským, Trenčianskym a Žilinským - momentálne má trasa v celej dĺžke 162 km).

II.9.8. Doprava a dopravné plochy

Cestná doprava

Južnou časťou obce prechádza cesta II. triedy číslo II/583 v smere Žilina - Terchová. Cesta II/583 plní funkciu zbernej komunikácie, funkčnej triedy B2, kategórie C 11,5/70. Z cesty II/583 sa odpája cesta III/2071 pokračuje na sever cez obec Nededza a smeruje do obce Kotrčiná Lúčka, kde končí pred Obecným úradom. Podľa údajov z Cestnej Databanky je dĺžka cesty III/2071 2,972 km a priemerná šírka 6,5 m. Cesta III. triedy plní funkciu zbernej komunikácie, funkčnej triedy B3, pričom plní funkciu aj obslužnej komunikácie.

Základnú kostru cestnej dopravy obce Nededza dopĺňa sieť obslužných komunikácií funkčnej triedy C3, ktoré umožňujú priamu obsluhu územia a objektov pri vylúčení tranzitnej dopravy. Povrchovú úpravu komunikácií tvorí asphalt alebo štrk. Šírka komunikácií sa pohybuje v rozmedzí cca 2,5 - 6,0 m podľa priestorových možností. Komunikácie tak svojou smerovou, šírkovou a povrchovou úpravou nie vždy vyhovujú kladeným požiadavkám. Preto ich doporučujeme rekonštruovať (podľa možností obce).

Existujúce miestne komunikácie, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, môžu byť zjednosmernené. V prípade, že takéto komunikácie budú naďalej používané ako obojsmerné, bolo by vhodné ich opatriť výhybňami (podľa finančných možností obce a priestorových možností danej lokality).

Na sieť obslužných komunikácií sa napájajú účelové cesty, poľné a lesné cesty, ktoré umožňujú prístupnosť extravilánu obce.

Hromadná doprava

Hromadná autobusová doprava obce Nededza je riešená ako prímestská hromadná doprava. Prepravu zabezpečuje SAD Žilina. Prímestskú hromadnú dopravu osôb v rámci obce zabezpečujú autobusy prechádzajúce po ceste II. a III. triedy. V obci sú

lokalizované 3 autobusové zástavky (Nededza/rázcestie, Nededza/Jednota, Nededza/Škorvánkovia).

Vybavenosť autobusových zastávok:

- Nededza / rázcestie (ul. Fatranská - cesta II/583),
- Nededza / Jednota, Nededza / Škorvánkovia (ulica Hlavná - cesta III/2071).

Statická doprava, parkovanie a odstavovanie vozidiel

Odstavovanie vozidiel v individuálnej bytovej výstavbe je zabezpečené na vlastných pozemkoch, v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku. Parkovanie vozidiel pri objektoch občianskeho vybavenia je riešené formou spevnených plôch parkovísk alebo spevnených plôch, ktoré sú súčasťou uličného priestoru.

Dopravné zariadenia

V k. ú. obce Nededza sa nachádzajú obslužné dopravné zariadenia, ktoré sú zastúpené vo forme autobusových zastávok, parkovísk pri objektoch občianskeho vybavenia.

Železničná doprava

Najbližšie železničné stanice sa nachádzajú v obciach Varín a Žilina.

Cyklistická doprava

Cyklistická doprava miestneho významu využíva existujúce miestne cesty obce Nededza. Katastrom obce Nededza prechádzajú značené cyklotrasy (<http://www.freemap.sk/>):

- zelená trasa č. 5476: Žilina - Teplička nad Váhom - Varín,
- žltá značka č. 8457 : Nededza - Kotrčiná Lúčka,
- žltá trasa č. 5448: Varín - Nededza - Kotrčiná Lúčka - Dolný Vadičov - Lopušné Pažite - Radoľa - Kysucké Nové Mesto.

Najbližšia cyklomagistrála evidovaná v rámci cyklostratégie ŽSK prechádza južne od k. ú. Nededza s ev. č. 002 Vážska cyklomagistrála (najstaršia cykloturistická trasa na Slovensku, ktorá prechádza 3 krajmi - Trnavským, Trenčianskym a Žilinským - momentálne má trasa v celej dĺžke 162 km).

Pešia doprava

Pešej doprave sa doteraz nevenovala pozornosť. Chodec je vo väčšine prípadov vedený v rámci miestnych komunikácií. Existujúci chodník ako miestna komunikácia pre chodcov, funkčnej triedy D3 sa nachádza len týchto úsekoch : prepojenie ulíc Poľná - po križovanie ulíc Potočná / Hlavná v oblúku zo severovýchodu (v oblúku), od križovania ulíc Potočná / Hlavná po ulicu Fatranská smerom autobusovej zastávke.

Letecká doprava

V riešenom území sa nenachádza žiadne letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie.

Katastrálne územie obce sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29. 03. 2017, konkrétne v kritickom ochrannom pásme proti laserovému žiareniu. V tomto ochrannom pásme je zakázané najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať

laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako $5\mu\text{W}/\text{cm}^2$, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

- v kritickom ochrannom pásme proti laserovému žiareniu
- je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach, ktoré by svojou výškou mohli narušiť ochranné pásma Letiska Žilina, stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom, stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac nad terénom, umiestnené v prírodných alebo umelých vyvýšeninách

Letisko Žilina sa nachádza v k. ú. obce Dolný Hričov, je vzdialené od obce Nededza cca 20 km.

Vodná doprava

V k. ú. obce Nededza sa nenachádza vodná cesta.

II.9.9. Technická infraštruktúra

Zásobovanie vodou

Zásobovanie obce pitnou vodou je realizované zo skupinového vodovodu SKV Žilina v správe SEVAK, a.s. Žilina. Zásobovaná je z vodárenského zdroja Gbeľany - vrt HVG 1, (vyhlásené ObÚŽP Žilina pod č.j. VH-810-1/86-405/En zo dňa 17.6.1986) s výdatnosťou 15 l/s. Voda do obce je dopravovaná zásobným potrubím PVC D 160 z VDJ Gbeľany $2 \times 400 \text{ m}^3$. Zásobný vodojem Gbeľany má kóty hladín max/min: 424,00 / 419,00 m n.m. Rozvodná vodovodná sieť v obci je z PVC D 110. V obci SEVAK, a.s. prevádzkuje verejný vodovod aj vo vlastníctve obce na základe nájomnej zmluvy. Dĺžka vodovodnej siete v majetku SEVAK, a.s. je 5,46 km a dĺžka vodovodnej siete, ktorú SEVAK, a.s. prevádzkuje na základe nájomnej zmluvy s obcou je 1,2 km.

V súčasnej dobe je pitná voda dopravovaná zásobným potrubím PVC D 160 z VDJ Gbeľany $2 \times 400 \text{ m}^3$. Rozvodná vodovodná sieť v obci je z PVC D 110. Počet zásobovaných obyvateľov pitnou vodou je 968 a počet odberných miest je 282. Špecifická spotreba vody z vody fakturovanej pre celú obec je 90,6 l/os/d. Špecifická spotreba vody z vody vyrobenej je 104,3 l/os/d.

Odkanalizovanie

Verejná kanalizácia v obci je gravitačná PVC DN 300, 400 v dĺžke 6,8 km. Splašková odpadová voda je ďalej odvádzaná v smere do k. ú. Teplička nad Váhom, Žilina a Strážov do SČOV Horný Hričov. Počet napojených obyvateľov je 945 a počet odberných miest je 303. Množstvo odkanalizovanej vody celkom je $30\,385 \text{ m}^3/\text{rok}$.

V obci nie je vybudovaný systém dažďovej kanalizácie. Väčšia časť dažďových vôd je odvádzaných rigolmi do recipientov, prípadne vsakovaním do podlažia.

Elektrická energia

Územím obce Nededza prechádza 400 kV nadzemné elektrické vedenie V404 Varín - št. hranica (Nošovice).

K. ú. obce Nededza sa zásobuje elektrickou energiou z 22 kV elektrických vedení číslo 1398 a 1440 a je v súčasnosti vyhovujúce. 22 kV vedenie je v riešenom území vybudované po betónových stĺpoch. Z neho sú vedené vzdušné a káblové VN

prípojky k stožiarovým a kioskovým trafostaniciam. Sekundárna sieť obce je prevedená prevažne vzdušným rozvodom po betónových stĺpoch. Rozvod verejného osvetlenia je vzdušným vedením na betónových stĺpoch spoločne s rozvodom nízkeho napätia.

Plyn

Obec Nededza je zásobovaná zemným plynom z VTL Kysuckého plynovodu DN500 PN40. Prívod do regulačnej stanice (RS) Nededza je zabezpečený pripojovacím plynovodom PR Nededza DN100 PN40. Z RS Nededza je obec Nededza zásobovaná pomocou plynovodu STL. V k. ú. Nededza sa nachádzajú zariadenia katódovej ochrany SKAO Nededza.

V obci Nededza je zrealizovaná celoplošná plynofikácia. Celé zastavané územie je zásobované plynom o pretlaku 0,28 MPa z regulačnej stanice Nededza. Miestne distribučné plynovody sú budované z ocele a polyetylénu.

Zásobovanie teplom

Obec Nededza má decentralizovaný systém zásobovania teplom. Ako vykurovacie médium sa používa prevažne zemný plyn a pevné palivá (uhlie, drevo), menej elektrina. Existujúce zdroje tepla v objektoch občianskej vybavenosti sú použiteľné len pre vlastnú potrebu objektov. V roku 2011 bolo 78,60 % bytov napojených na verejný plynovod a takmer 80 % bytov malo ústredné kúrenie.

II.9.10. Odpady a nakladanie s nimi

Odpadové hospodárstvo v obci Nededza sa riadi Programom odpadového hospodárstva a podľa príslušného VZN obce Nededza.

V roku 2021 sa v obci Nededza vyprodukovalo 292,127 t odpadov. 134,1 t tvoril komunálny odpad a 158,027 t odpadov tvoril vyseparovaný odpad, čo predstavuje 54,09 % z celkového množstva. Zber komunálneho odpadu zabezpečuje firma T+T. Komunálny odpad sa vyváža do Horného Hričova, kde sa dotriedňuje a následne sa rieši jeho zneškodnenie.

Na území obce je zavedený separovaný zber nasledovných zložiek komunálneho odpadu: sklo, papier, plasty, tetrapaky a kov a iné. Separovaný odpad sa vyváža do Horného Hričova, kde sa dotriedňuje a následne sa rieši jeho zneškodnenie. Biologický odpad sa zhodnocuje v domových (v roku 2021 - 227 t) a obecných (v roku 2021 - 15 t) kompostéroch.

V riešenom území sa nachádzajú podľa podkladov Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra dve evidované skládky odpadov - jedná odvezená, druhá opustená bez prekrytia.

II.10. KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIAHKY A POZORUHODNOSTI, ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ

V Nededzi bol postavený ešte za feudalizmu rozsiahly zámocký kaštieľ s menším kostolíkom vybaveným organom. Kaštieľ bol poschodovou budovou, opatrený vežou a ohradený kamenným múrom. Model kaštieľa je uložený v Historickom múzeu

vo Viedni. Kaštieľ bol postavený v polovici 16. storočia a stál vedľa dnešného kultúrneho domu. Patril grófskej rodine Pongrácovej. Západná časť kaštieľa ešte dnes stojí a dáva tušiť jeho predošlú veľkosť. V tomto kaštieli žil v minulom storočí gróf Štefan Pongrác.

Ďalšia grófska rodina Nyáryovcov bývala v kaštieli postavenom v prvej polovici 19. storočia. Je to budova, v ktorej je dnes predajňa potravín COOP Jednota a miestne pohostinstvo.

K historickým budovám Nededze patrí tiež klasicistická kúria z prvej polovice 19. storočia na vyšnom konci dediny po ľavej strane potoka.

Z druhej polovice 18. storočia je socha sv. Jána Nepomuckého pri kaštieli na dolnom konci obce.

V k. ú. Nededza sa nachádza niekoľko evidovaných a potenciálnych archeologických nálezísk, ktoré možno rozdeliť do dvoch skupín:

- 1) Pamiatka zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) ako nehnuteľná národná kultúrna pamiatka a tak isto v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk Slovenskej republiky:
 - a. NEDEDZA, poloha „pozemky reg. KN-C parcely č. 11, 13 a 14/1“ - 9. - 10. storočie, mohyla, číslo ÚZPF 2142, zaužívaný názov: Mohyla (bod č. 2281).
 - b. NEDEDZA - na pomedzí s obcou Kotrčiná Lúčka, poloha „Hrádek“ - púchovská kultúra, stredovek, hradisko, číslo ÚZPF 2142, zaužívaný názov: Hrádek Kotrčiná Lúčka (bod č. 988).
- 2) Z dostupnej odbornej literatúry a na základe historických prameňov a terénnych názvov môžeme vyčleniť nasledujúce archeologické, resp. potenciálne archeologické náleziská:
 - a. NEDEDZA, poloha „Hlavná ulica pri pozemkoch reg. KN-C parcely č. 11, 13 a 14/1“ - 9. - 10. storočie, mohyla (bezprostredne vedľa bodu č. 2281).
 - b. NEDEDZA, poloha „Športová ulica“ - novovek, zaniknutá prístenná kaplnka (bod č. 2284).
 - c. NEDEDZA, poloha „Potočná ulica, pozemok reg. KN-C parcela č. 423“ - 1. polovica 19. storočia, zaniknutý prístenný hostinec (bod č. 2285).
 - d. NEDEDZA, poloha „Roľnícka ulica, pozemok reg. KN-C parcela č. 101/96“ - minimálne 18. storočie, kaplnka (bod č. 2288).
 - e. NEDEDZA, poloha „centrum obce, pozemky reg. KN-C parcely č. 3, 39/1-6, 40, 41, 42, 44/2, 44/3, 45/2“ - 16. storočie a novovek, Kaštieľ Pongrácovcov a zaniknutý kostol (polygón č. 2280).
 - f. NEDEDZA, poloha „centrum obce, pozemky reg. KN-C parcely č. 131/1-3, 132, 133, 134, 135“ - novovek, zaniknutý majer alebo šľachtická kúria (bod č. 2282).
 - g. NEDEDZA, poloha „Hlavná ulica, pozemky reg. KN-C parcely č. 131/3, 136/1, 136/2, 137, 139/1, 139/3, 139/4“ - novovek, šľachtická kúria (bod č. 2283).
 - h. NEDEDZA, poloha „centrum obce, obe strany Majerskej ulice“ - novovek, zaniknutý majer (bod č. 2292).
 - i. NEDEDZA, poloha „Hlavná ulica, pozemky reg. KN-C parcely č. 140, 141/1, 141/4, 142, 143/1“ - novovek, možno zaniknutá šľachtická kúria (bod č. 2293).
 - j. NEDEDZA, poloha „Potočná ulica, pozemok reg. KN-C parcela č. 351“ - 19. storočie, zvonica (bod č. 2287).
 - k. NEDEDZA, poloha „Predná a Zadná hôrka“ - pravek, podľa názvu možné archeologické nálezisko neznámeho určenia (bod č. 2290).

- I. NEDEDZA, poloha „pri ceste č. 2071, pozemky reg. KN-E parcela 206/6 a časť parcely č. 685/3“ - novovek, zaniknutý vodný mlyn (bod č. 2289).
- m. NEDEDZA - na pomedzí s obcou Gbeľany, poloha „medzi polohou V Lasci a Hrby“ - pravek, osídlenie (polygón č. 266).
- n. NEDEDZA - na pomedzí s obcou Gbeľany, poloha „Hradisko“ - pravek, stredovek, hradisko (bod č. 261).
- o. NEDEDZA - na pomedzí s obcou Gbeľany, poloha „Babine“ - pravek, včasný stredovek, podľa názvu možné pohanské kultové miesto (bod č. 772).
- p. NEDEDZA, poloha „Čunkovce“ - 9. storočie, mohyla (bod č. 1838).

Archeologické a potenciálne archeologické náleziská sú dokumentované na výkrese č. 6 Problémový výkres.

Ako plochy s predpokladaným značným výskytom archeologických nálezov a nálezísk treba považovať aj historickú časť chotára obce Nededza, ktorá je rekonštruovaná na základe I. (1769), II. (1823 - 1825) a III. vojenského mapovania (1882) a historickej ortofotomapy obr. 1, 2, 3, 4, 5.

II.11. PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY

Vo vlastnom riešenom území ani v jeho okolí nie sú evidované ani známe žiadne paleontologické náleziská, nenachádzajú sa tu ani významné geologické lokality.

II.12. INÉ ZDROJE ZNEČISTENIA

Iné zdroje znečistenia prostredia okrem už uvedených neboli v riešenom území identifikované.

II.13. ZHODNOTENIE SÚČASNÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH PROBLÉMOV

Environmentálne regionalizácia Slovenskej republiky

Environmentálna regionalizácia SR na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov vymedzila 5 stupňov kvality životného prostredia - prostredie vysokej kvality - 1. stupeň, prostredie vyhovujúce - 2. stupeň, prostredie mierne narušené 3. stupeň, prostredie narušené 4. stupeň a prostredie silne narušené 5. stupeň. Za ohrozené oblasti územia SR z hľadiska ŽP podľa environmentálnej regionalizácie označujeme tie územia, na ktoré sa viaže súčasne 4. a 5. stupeň kvality životného prostredia. Takéto územia tvoria vyše 12 % celkovej rozlohy Slovenska a žije v nich cca 43 % obyvateľov. Tieto územia predstavujú spravidla väčšie sídelné územné celky so sústredenými hospodárskymi aktivitami.

Podľa uvedených kritérií environmentálnej regionalizácie Slovenskej republiky sa nachádza územie obce Nededza na styku južnej okrajovej časti regiónu č. 5 Kysucký s regiónom č. 6 Fatranský, toto územie je z hľadiska environmentálnej kvality hodnotené ako región s nenarušeným prostredím. Územie obce na západe susedí

s regiónom č. 11 Podjavornícky, ktorý je charakterizovaný mierne narušeným prostredím.

Environmentálne záťaže Slovenskej republiky

Na území obce Nededza nie je v rámci registra environmentálnych záťaží SR evidovaná žiadna environmentálna záťaž.

Horninové prostredie

Znečistenie horninového prostredia závisí predovšetkým na samočistiacich vlastnostiach hornín a ich priepustnosti. V riešenom území nie sú k dispozícii žiadne informácie o nadlimitnom znečistení ani kontaminácii horninového prostredia.

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra v k. ú. Nededza eviduje výskyt 8 lokalít s potenciálnymi svahovými deformáciami. Ich poloha je na základe podkladov SGÚDŠ zakreslená v grafickej časti ÚPN-O Nededza.

Pôda

Kvalita pôdy je výsledkom dlhodobého prirodzeného vývoja ale aj činnosti človeka. Nadlimitné znečistenie pôdy v riešenom území nebolo zaznamenané. Podľa mapy *Kontaminácia pôdy* sú pôdy na prevažnej časti riešeného k. ú. Nededza zaradené do kategórie nekontaminované pôdy (resp. mierne kontaminované pôdy), kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov dosahuje limitné hodnoty A, A₁, menšia časť územia (južná časť k. ú.) je zaradená do kategórie nekontaminované pôdy a to relatívne čisté pôdy.

Ovzdušie

Územie obce Nededza nie je zaradené do oblasti riadenia kvality ovzdušia.

Kvalita ovzdušia v riešenom území je ovplyvňovaná aj existujúcimi veľkými, strednými a malými zdrojmi znečisťovania ovzdušia, ktoré sa nachádzajú v širšom i vzdialenom okolí riešeného územia.

Na znečistení ovzdušia sa v riešenom území podieľajú najmä lokálne zdroje (v zime lokálne kúreniská) a miestna doprava. Priamo v hodnotenom území sa nenachádza žiadny významný zdroj znečistenia ovzdušia.

Mobilným zdrojom znečisťovania ovzdušia na území obce Nededza je automobilová doprava viazaná na komunikácie II/583 a III/2071.

Na znečistení ovzdušia sa v riešenom území podieľajú najmä lokálne zdroje (v zime lokálne kúreniská) a miestna doprava. Priamo v hodnotenom území sa nenachádza žiadny významný zdroj znečistenia ovzdušia.

Voda

V rámci pozorovacej siete SHMÚ na systematické sledovanie kvality podzemných vôd národného monitorovacieho programu na území obce nie je sledovaný žiaden pozorovací objekt.

Časť k. ú. Nededza od severnej časti zastavaného územia obce zasahuje je súčasťou CHVO Beskydy a Javorníky vyhlásenej NV SR č. 527/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú hranice chránených oblastí prirodzenej akumulácie vôd. Druhá časť územia južne od hranice CHKO je súčasťou PHO II. stupňa - vonkajšia časť vodného

zdroja Teplička nad Váhom vyhláseného rozhodnutím bývalého vodohospodárskeho orgánu ONV OPLVH Žilina č. VH-810-1/86/405/En zo dňa 17. 06. 1986.

Na území obce nie je na recipientoch územia sledovaný žiaden profil zameraný na kvalitu povrchových vôd.

V riešenom území nie sú evidované významné zdroje znečisťovania povrchových ani podzemných vôd.

Hluk a vibrácie

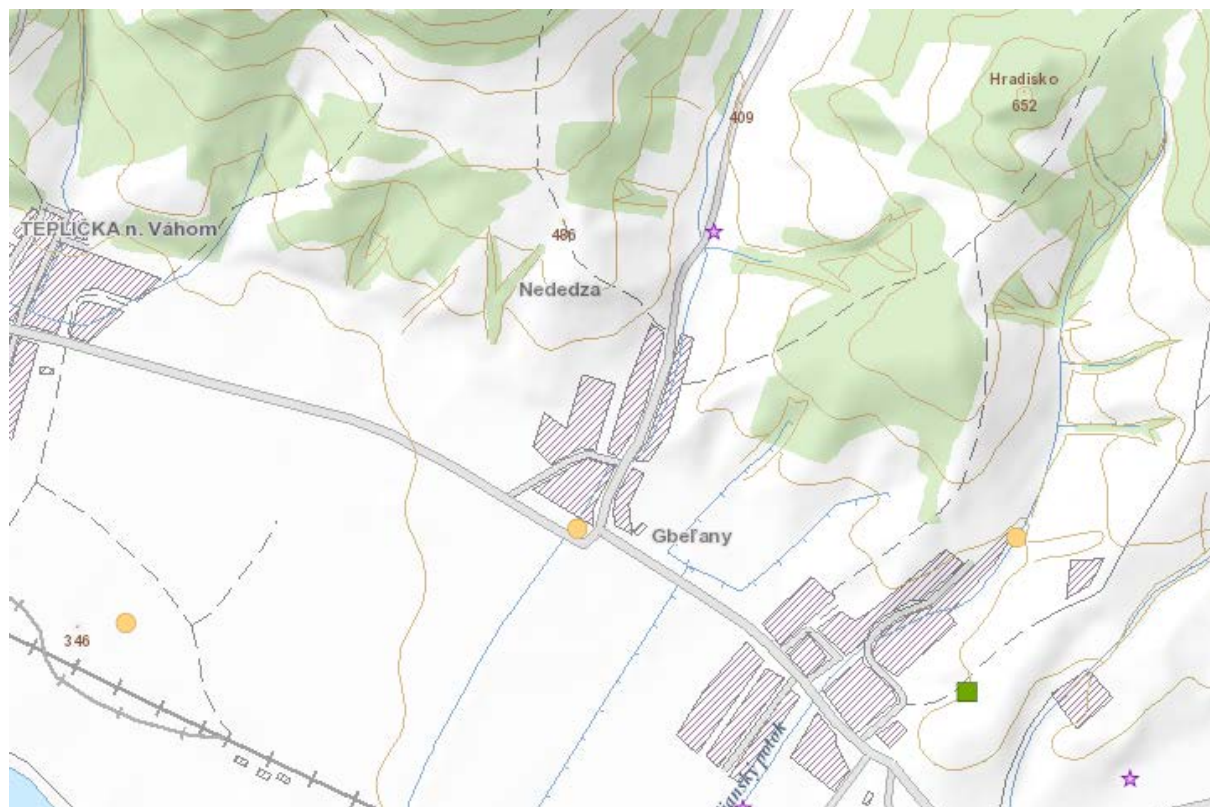
Hluk je nežiaduci a škodlivý jav, ktorý nepriaznivo pôsobí na zdravotný stav obyvateľstva, najmä v oblasti zmyslového a nervového systému, ako aj na prírodné prostredie. Zdrojom hluku v riešenom území je najmä automobilová doprava viazaná na komunikácie II/583 a III/2071.

Zápach

Na území obce Nededza sa nenachádzajú zdroje zápachu.

Odpady

Mapa č. 4: Skládky odpadov

Zdroj: ŠGÚDŠ

skládku TKO, SO - zlikvidovaná - odvezená
opustená skládka bez prekrytia (nelegálna)

Na území obce Nededza vznikajú vzhľadom na charakter obce najmä komunálne odpady. S odpadmi, ktoré vznikajú na území obce sa nakladá podľa VZN obce Nededza a ďalej v súlade s POH a legislatívou.

Obec neprevádzkuje vlastné zariadenie na zhodnotenie. V obci sa realizuje separovaný zber vo VZN stanovených druhov odpadov, obec zabezpečuje tiež zber pravidelný zber objemových odpadov.

Priemyselné subjekty v priemyselnej zóne majú vlastný systém odpadového hospodárstva.

V riešenom území sa nachádzajú podľa podkladov Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra dve evidované skládky odpadov - jedna odvezená, druhá opustená bez prekrytia.

Environmentálne problémy relevantné z hľadiska strategického dokumentu

Environmentálne problémy relevantné z hľadiska strategického dokumentu možno charakterizovať pre jednotlivé zložky životného prostredia z týchto hľadísk:

- pôdne pomery - trvalý záber poľnohospodárskej pôdy pre umiestnenie nových objektov a súvisiacej infraštruktúry
- vodné pomery - rešpektovať recipienty územia, možný priamy zásah do brehových porastov;
- flóra a fauna - zásah až odstránenie vegetácie, likvidácia biotopov rastlín a živočíchov;
- krajina - zmena štruktúry krajiny a zmena scenérie krajiny pri necitlivom umiestnení nových objektov a pri nesprávnej voľbe prvkov architektúry;
- zdravotný stav obyvateľstva - predpoklad zlepšenia zdravotného stavu ale i predpoklad negatívneho vplyvu najmä na miestne obyvateľstvo v dotknutom území.

Environmentálne problémy, ktoré sa môžu predpokladať v štádiu posudzovania strategického dokumentu budú podrobne zhodnotené v ďalšej etape procesu posudzovania navrhovaných činnosti (EIA) a spresnené v jednotlivých etapách povoľovania navrhovaných činnosti podľa osobitných predpisov. Zároveň budú v rozhodnutiach o povolení činnosti prijaté a následne realizované účinné opatrenia na elimináciu identifikovaných vplyvov.

III. HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI

Cieľom územného plánovania je vytvárať také podmienky pre využitie územia, aby bol zachovaný súlad všetkých prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt v území, najmä so zreteľom na starostlivosť o životné prostredie. Tento cieľ môže byť splniteľný len za podmienky, ak územie nebude zaťažované nad mieru únosného zaťaženia, čo je podľa § 5 zákona č. 17/1992 Zb. také zaťaženie územia ľudskou činnosťou, pri ktorom nedochádza k poškodzovaniu životného prostredia, najmä jeho zložiek, funkcií ekosystémov, alebo ekologickej stability. Únosné zaťaženie možno určiť medznými hodnotami zložiek životného prostredia, ustanovenými osobitnými predpismi s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie a synergický vzťah jednotlivých činností a znečisťujúcich látok. Z uvedeného vyplýva, že územný plán je jedným zo základných nástrojov na zabezpečovanie trvalo udržateľného rozvoja.

Územnoplánovacia dokumentácia musí byť v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja, tzn. takého rozvoja, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov (§ 7 zákona č. 17/1992 Z. z.).

Podľa § 18 zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní územnoplánovacia dokumentácia komplexne určuje urbanistickú koncepciu a krajinnú koncepciu vymedzeného územia, zosúladzuje záujmy a činnosti ovplyvňujúce udržateľný územný rozvoj, územnú súdržnosť, ochranu historického, kultúrneho a prírodného dedičstva, ochranu životného prostredia, ekologickú stabilitu a ekologickú konektivitu, adaptáciu na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, ochranu verejného zdravia, obranu štátu a bezpečnosť štátu, biodiverzitu a určuje podmienky a regulatívy priestorového usporiadania územia a funkčného využívania územia. Územnoplánovacia dokumentácia nesmie byť vyhotovená v rozpore so štandardmi a metodikou jej spracovania, s požiadavkami na obsah a spôsob spracovania, so všeobecnými požiadavkami na priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia a s územnotechnickými požiadavkami na výstavbu ustanovenými podľa § 39 ods. 1 písm. a) a b); ustanovenie § 39 ods. 2 tým nie je dotknuté. Z uvedeného vyplýva, že hodnotenie vplyvov na životné prostredie je súčasťou vypracovania územnoplánovacej dokumentácie a nie oddelený proces. Už pri jej vypracovaní sa musia brať do úvahy všetky aspekty súvisiace s ochranou a tvorbou životného prostredia v riešenom území. Spracovateľ územnoplánovacej dokumentácie ÚPN-O Nededza v podstatnej miere túto skutočnosť akceptoval. Navrhovaný strategický dokument je územnoplánovacím dokumentom, v ktorom sa rieši využívanie územia obce Nededza.

Územnoplánovacou dokumentáciou vyššieho stupňa pre obec Nededza je ÚPN VÚC Žilinského kraja. Pri riešení ÚPN-O Nededza je potrebné preto rešpektovať územný plán regiónu - ÚPN VÚC Žilinského kraja, ktorého záväzná časť bola vyhlásená NV SR č. 223/1998 zo dňa 26. 05. 1998 v znení Zmien a Doplnkov č. 1 až 5, ktorých záväzné časti boli vyhlásené Všeobecne záväznými nariadeniami Žilinského kraja. Schválené záväzné regulatívy a verejnoprospešné stavby vyplývajúce v aktualizovanej Záväznej časti ÚPN VÚC Žilinského kraja pre k. ú. Nededza sú uvedené v hodnotenom strategickom dokumente - ÚPN-O Nededza v časti "B.b Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu - časť b.I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia a časť b.II. Verejnoprospešné stavby".

V rámci posudzovania vplyvov ÚPN-O Nededza na životné prostredie boli zhodnotené predpokladané vplyvy jeho realizácie na životné prostredie vrátane zdravia, (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne i negatívne), ktoré bolo možné predpokladať v etape strategického environmentálneho hodnotenia.

Je potrebné zdôrazniť, že v rámci posudzovania vplyvov strategického dokumentu (ÚPN-O Nededza) nie je možné jednoznačne a detailne identifikovať vplyvy na životné prostredie v podrobnosti vplyvu konkrétnych stavieb a navrhovaných činností, nakoľko v etape ÚPN-O je navrhované iba funkčné a priestorové usporiadanie a využívanie územia, často bez podrobných technických parametrov konkrétnych činností.

Predpokladané vplyvy ÚPN-O Nededza, ktoré bude potrebné zohľadniť v rámci prípravy a realizácie navrhovaných činností v rámci naplňovania cieľov strategického dokumentu sú uvedené v nasledujúcich podkapitolách. Podrobné hodnotenie navrhovaných činností, ktoré spĺňajú prahové hodnoty podľa prílohy č 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. bude predmetom posudzovania podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z. (EIA).

III.1. VPLYV NA OBYVATEĽSTVO

Predložený strategický dokument ÚPN-O Nededza, ktorý je predmetom posudzovania obsahuje návrhy, ktoré majú zlepšiť kvalitu životného prostredia na území obce Nededza a zvýšiť pohodu a kvalitu života obyvateľom obce a jeho návštevníkom. Sú to predovšetkým návrhy v oblasti bývania, dopravy, technickej infraštruktúry, environmentálnej infraštruktúry, vytvorenia podmienok pre oddych, šport a rekreáciu a súbor návrhov na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia.

V posudzovanom strategickom dokumente ÚPN-O Nededza sa nenavrhujú také nové činnosti a riešenia, ktoré by vytvárali riziká ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva, ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady alebo narušovali pohodu a kvalitu života resp. stav životného prostredia a to ani v kumulácii s existujúcimi a povolenými činnosťami v riešenom území.

Rozvoj plôch určených na bývanie bude mať jednoznačne pozitívny vplyv na obyvateľstvo - zvýšenie počtu bytov a zároveň skvalitnenie úrovne bývania.

Jedným z možných environmentálnych problémov v zastavanom území obce Nededza môže byť v budúcnosti hluk a vibrácie, ktoré môžu limitovať využitie územia najmä pre obytné a rekreačné účely. ÚPN-O Nededza v záväznej časti v rámci zásad a regulatívov starostlivosti o životné prostredie stanovuje pri riešení jednotlivých investičných zámerov v území naplniť požiadavky na ochranu obyvateľstva pred účinkami hluku a vibrácií vyplývajúce z Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí; dodržiavať legislatívne stanovené prípustné hodnoty hluku a tiež neumožniť v obytnom a rekreačnom území budovanie prevádzok produkujúcich nadmerný hluk a vibrácie.

Podľa ustanovení zákona č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí v znení neskorších predpisov hluk vo vonkajšom prostredí je nežiaduci alebo škodlivý vonkajší zvuk vytvorený ľudskými činnosťami, najmä hluk z dopravy

na cestných komunikáciách, zo železničnej dopravy, leteckej dopravy a priemyselnej činnosti.

Zdrojom hluku je doprava po cestách II/583 a III/2071. Vzhľadom na dopravné zaťaženie ciest možno predpokladať, že prípustná hodnota 50 dB pre referenčný časový interval „noc“ pre obytné územie v dotyku s cestou III/2071 nie je prekročená. Pri ceste II/583 sa obytná zástavba nachádza v minimálnom rozsahu a zväčša sa jedná o existujúcu zástavbu. Pre riešenie územie obce Nededza bol prevedený výpočet izofóny 50 dB pri ceste II/583 pre nočný čas. Izofóna prípustnej hodnoty 50 dB pre referenčný časový interval „noc“ je pre navrhované obytné územie uvažované na výstavbu má vypočítanú vzdialenosť hodnotu 52 m od osi cesty II. triedy. Vzhľadom na vypočítanú vzdialenosť, je treba realizovať protihlukové opatrenia. V prípade zníženia rýchlosti zo 70 km/h na 50 km/h by bola izofóna 50 dB vo vzdialenosti 39,3 m od osi cesty II/583. Vzhľadom na to, že izofóna o veľkosti 50 dB sa nachádza vo vzdialenosti 52,0 m, čo je viac ako ochranné pásmo cesty II. triedy 25 m (extravilán), sa doporučuje realizovať protihlukové opatrenia.

Nové objekty bývania by sa podľa možnosti nemali navrhovať v dosahu nadlimitných hodnôt hluku, čo je v posudzovanom strategickom dokumente v maximálne možnej miere dodržané.

Z pohľadu kvality ovzdušia územie obce Nededza nie je na základe merania zaradené medzi vymedzené oblasti riadenia kvality ovzdušia pre rok 2022. V širšom okolí je medzi tieto oblasti riadenia kvality ovzdušia zaradené územie mesta Žilina pre znečisťujúcu látku BaP. Územie obce Nededza je súčasťou okresu Žilina, ktorý je celý zaradený k územiu oblasti riadenia kvality ovzdušia na základe matematického modelovania pre znečisťujúce látky PM₁₀, PM_{2,5} a BaP.

Mobilným zdrojom znečisťovania ovzdušia na území obce je automobilová doprava, ktorá vedie cez a v rámci územia obce a spôsobuje zvyšovanie množstva plyných emisií z výfukových plynov a sekundárnu prašnosť.

Na území obce Nededza sa v súčasnosti nenachádzajú významné zdroje znečisťovania ovzdušia, ani v rámci navrhovaného rozvoja obce podľa posudzovaného konceptu sa s vytváraním nových veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia neuvažuje.

Kvalitu ovzdušia v obci Nededza ovplyvňujú tiež diaľkové prenosy znečisťujúcich látok zo vzdialených zdrojov v regióne vrátane cezhraničných. Malými stacionárnymi zdrojmi znečisťovania ovzdušia na území obce sú lokálne kúreniská. Hlavným vykurovacím médiom v nasledujúcom období bude zemný plyn, čiastočne tuhé palivá (drevo) a doplnkovým obnoviteľné zdroje energie.

Podľa zásad a regulatív uvedených v posudzovanom strategickom dokumente by sa na území obce Nededza nemali umiestňovať také prevádzky, ktoré by prašnosťou a produkciou škodlivých látok mohli nevhodne ovplyvniť kvalitu ovzdušia.

Dobudovanie a rekonštrukcia športových zariadení a výstavba nových rekreačných zariadení bude mať pozitívny vplyv na zdravie obyvateľstva.

Navrhovaný rozvoj obytnej funkcie, prispeje ku skompaktneniu sídla, hlavne v okrajových polohách časti obce a urbanizovaných plôch s už existujúcou obytňou výstavbou.

Pri konkrétnom riešení jednotlivých rozvojových plôch navrhovaných v rámci ÚPN-O Nededza je potrebné dôsledne dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré budú platné v čase realizácie jednotlivých konkrétnych projektov. V prípade zistenia nesúlady s platnými predpismi vykonať v prípade potreby príslušné zmeny

a doplnenie ÚPN-O Nededza. Verejnosť bola o strategickom dokumente informovaná i prostredníctvom oznámenia o strategickom dokumente podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Verejnosť bude mať ešte možnosť predloženia pripomienok ku strategickému dokumentu ÚPN-O Nededza v etape pripomienkovania správy o hodnotení.

Záver z procesu posudzovania, v ktorom budú zohľadnené opodstatnené pripomienky verejnosti budú slúžiť ako podklad pre dopracovanie ÚPN-O Nededza do konečného návrhu, ktorý bude predložený na schválenie.

Pri dodržaní navrhovaných opatrení a záväzných regulatívov sa závažné negatívne vplyvy ÚPN-O Nededza na obyvateľstvo nepredpokladajú. Schválením a následnou realizáciou ÚPN-O Nededza sa vytvoria podmienky na zlepšenie kvality zložiek životného prostredia, bezpečnosti obyvateľstva, pre rozvoj ľudských zdrojov, zlepšenie životných podmienok obyvateľov a kvality života v obci.

Pri riešení jednotlivých plôch a najmä pri realizácii konkrétnych rozvojových resp. investičných zámerov je potrebné z hľadiska minimalizácie negatívnych vplyvov vychádzať už v predprojektovej i projektovej príprave z platnej legislatívy. Významným je najmä hodnotenie vplyvov navrhovaných činností v prípade splnenia parametrov činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z., dodržiavanie platných limitov územia, dodržiavanie zásad a regulatívov i prípustných, obmedzujúcich a vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch stanovených v ÚPN-O Nededza i všetkých príslušných legislatívnych predpisov. Zároveň pri riešení rozvojových resp. investičných zámerov v území je potrebné dôsledne plniť požiadavky na ochranu obyvateľstva pred účinkami hluku a vibrácií vyplývajúce zo zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

III.2. VPLYV NA HORNINOVÉ PROSTREDIE, NERASTNÉ SUROVINY, GEODYNAMICKÉ JAVY A GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Nové funkčné plochy navrhované v strategickom dokumente ÚPN-O Nededza svojim charakterom, rozsahom a umiestnením by nemali ovplyvniť geomorfologické pomery ani súčasný charakter územia, pokiaľ budú pri ich realizácii dodržané limity a záväzné regulatívy stanovené v posudzovanom dokumente ÚPN-O Nededza.

Realizácia strategického dokumentu by mohla mať vplyv na horninové prostredie pri umiestňovaní objektov súvisiacich s napĺňaním jeho cieľov napr. rôzne objekty a zariadenia, súvisiaca infraštruktúra, čo je ale vzhľadom na predpokladaný charakter a rozsah navrhovaných činností málo pravdepodobné.

V k. ú. Nededza Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava eviduje výskyt 8 lokalít s potenciálnymi svahovými deformáciami. Ich poloha a typ je na základe podkladov ŠGÚDŠ zakreslený v mape č. 2 i premietnutá v grafickej časti ÚPN-O Nededza.

Okrem prirodzených faktorov dôvodom pri aktivovaní svahových pohybov je aj činnosť človeka. Menšie zásahy do svahov pri výstavbe objektov a vrátane súvisiacej

infraštruktúry môžu narušiť stabilitu svahu a môžu sa tvoriť maloplošné zosuvy resp. zemné prúdy.

V k. ú. Nededza sa nachádzajú rajóny stability území:

1. *územia prevažne stabilné, resp. územia s veľmi nízkym stupňom náchylnosti ku vzniku svahových deformácií* (v morfológicky priaznivých územiach s nedostatočnou preskúmanosťou sa sporadická existencia svahových deformácií ako aj lokálny vznik nových svahových deformácií menších rozmerov nedajú vylúčiť). Tu sa nachádza zastavané územie hlavne v časti, so svažitým terénom.
2. *územia s doteraz nezaregistrovanými svahovými deformáciami*, s priaznivou geologickou stavbou nevylučujúcou v prípade priaznivých morfológických pomerov občasný vznik svahových deformácií (najmä skupiny zasúvania a tečenia) vplyvom prírodných pomerov. Územia sú citlivé na negatívne antropogénne zásahy. V územiach s nedostatočnou preskúmanosťou je predpoklad existencie doteraz nezaregistrovaných svahových deformácií. Rajón zahŕňa aj územia postihnuté intenzívnou výmoľovou eróziou a územia ohrozené opadávaním úlomkov. Sem spadá územie Nededzké jarky a severozápadná časť zastavaného územia.

Potenciálne nestabilné územia sú citlivé na negatívne antropogénne zásahy.

V posudzovanom strategickom dokumente ÚPN-O Nededza sa s problémom zosuvov počíta, opatrenia sú zahrnuté v záväznej časti v článku 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie - bod 8) Zosuvy:

- a) Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.

V posudzovanom strategickom dokumente ÚPN-O Nededza sa nenavrhujú také nové činnosti, u ktorých by bolo možné predpokladať závažné negatívne vplyvy na horninové prostredie.

III.3. VPLYVY NA KLIMATICKÉ POMERY

V strategickom dokumente ÚPN-O Nededza sa neuvažuje s umiestnením takých činností alebo prevádzok, ktoré by závažne ovplyvnili klimatické pomery v dotknutom území.

Negatívne vplyvy na mikroklimu dotknutého územia môže mať rozširovanie spevnených plôch najmä pri rozširovaní zastavaných plôch. Tieto vplyvy bude možné znížiť rozšírením zelených plôch v rámci navrhovaných resp. revitalizovaných plôch zelene.

Otázka zelene je i súčasťou návrhu záväznej časti, príslušných zásad a regulatívov.

V návrhu záväznej časti v článku 5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrno-historických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny v bode 3. Ochrana prírody a tvorba krajiny je zapracovaná i problematika ochrany zelene:

- d) revitalizovať a chrániť vodné toky v zastavanej i otvorenej krajine rekonštruovať brehové porasty pôvodnými domácimi druhmi, eliminovať ich znečistenie TKO a splaškami a odstraňovať invázne druhy rastlín pre udržanie alebo zlepšenie ich stavu,

- e) podporovať doplnenie mimolesnej drevinovej vegetácie a jej rovnomerné rozmiestnenie v krajine tak, aby umožňovala prepojenie jednotlivých významných krajinných prvkov a aby umožňovala migráciu živočíšnych druhov medzi nimi,
- g) na odľahlých, opustených a neobhospodarovaných lokalitách zabrániť možnému zvýšenému nástupu inváznych druhov rastlín,
- h) chrániť a budovať plochy sídelnej zelene v zastavanom území obce,
- j) nepripustiť na nezastavaných plochách v extraviláne možnosť umiestnenia fotovoltaických elektrární.

V posudzovanom strategickom dokumente ÚPN-O Nededza sa venuje pozornosť i možným nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy - viď Závazná časť, článok 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, bod 7, kde sú uvedené opatrenia vyplývajúce zo „Stratégie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy:

- a) Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:
 - koncipovať urbanistickú štruktúru tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu,
 - zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach,
 - zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní,
 - podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,
 - zabezpečiť a podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôbené meniacim sa klimatickým podmienkam,
 - vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov v obciach,
 - zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v sídlach,
 - zabezpečiť prispôbenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam,
 - vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny.
- b) Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric:
 - zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín v extravilánoch obcí,
 - zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
 - zabezpečiť dostatočnú odstupovú vzdialenosť stromovej vegetácie v blízkosti elektrického vedenia,
 - zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbou vetrolamov, živých plotov, aplikáciou prenosných zábran.
- c) Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:
 - podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
 - zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
 - v menších obciach podporovať výstavbu domových čistiární odpadových vôd,
 - samosprávy by mali podporovať a pokiaľ možno zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.
- d) Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:
 - zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu, ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú,
 - zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením

vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí,

- zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach,
- zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
- usmernenie odtoku pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
- zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii, zosuvom pôdy.

Poznámka: Potrebnosť akceptovať stratégiu vyplýva z Metodického usmernenia MDVRR SR, odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR č. 148/2014 z 26. 03. 2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy).

Závažné negatívne vplyvy strategického dokumentu na klimatické pomery záujmového územia sa nepredpokladajú.

III.4. VPLYVY NA OVZDUŠIE

Na znečisťovaní ovzdušia v riešenom území sa v súčasnosti najviac podieľa doprava (škodliviny z výfukových plynov - NOx, CO, VOC, SO₂ sekundárna prašnosť) a lokálne kúreniská.

V etape posudzovania strategického dokumentu ÚPN-O Nededza nemožno jednoznačne identifikovať konkrétne vplyvy jeho prijatia a realizácie na ovzdušie, nakoľko v etape ÚPN-O Nededza je navrhované iba funkčné a priestorové usporiadanie územia, bez technických parametrov konkrétnych činností.

Čo sa týka nových činností, ktoré sa navrhujú v rámci strategického dokumentu ÚPN-O Nededza v riešenom území nie sú takého charakteru, že by negatívne ovplyvnili kvalitu ovzdušia v dotknutom území. Naopak, ak sa budú realizovať v súlade s navrhovanými zásadami a regulatívmi, ktoré sú uvedené v dokumente ÚPN-O Nededza, prispievajú k zlepšeniu kvality ovzdušia v riešenom území a jeho širšom okolí. V posudzovanom strategickom dokumente sa nevymedzujú plochy pre umiestnenie takých nových priemyselných ani poľnohospodárskych prevádzok, ktoré by mohli byť ďalšími zdrojmi znečisťovania ovzdušia, ani také, ktoré by mohli byť zdrojom obťažujúceho zápachu. Pri umiestňovaní výrobných prevádzok, vrátane nových prevádzok na v ÚPN-O Nededza vymedzených funkčných plochách je potrebné dôsledne dodržiavať príslušné ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany ovzdušia, čím sa zabezpečí ochrana okolitej obytnej zóny. Z hľadiska environmentálnej ochrany územia pri lokalizácii priemyselných prevádzok na území obce, prípadne výrobných technológií resp. výroby s predpokladaným vplyvom na ovzdušie je potrebné pri hodnotení vplyvov jednotlivých konkrétnych technológií pristupovať i z pohľadu kritérií súladu technológií s BAT a BREF.

Zásobovanie obce Nededza teplom sa uskutočňuje decentralizovaným spôsobom z miestnych zdrojov tepla, ktorý sa ponecháva aj pre návrhové obdobie. Navrhovaná zástavba IBV bude realizovaná kotolňami ústredného vykurovania na báze zemného plynu. Ako rovnocenný zdroj tepla môže byť použitá elektrická energia, solárne panely (ohrev TUV), prípadne fotovoltaické články. Potreba tepla sa môže riešiť aj individuálne z dostupných miestnych zdrojov (drevo, drevné štiepky, lesná biomasa).

V posudzovanom koncepte ÚPN-O Nededza je otázka ochrany ovzdušia dostatočne riešená a premietnutá do návrhu záväznej časti regulatív a zásad.

Opatrenia na ochranu ovzdušia sú nepriamo premietnuté v Návrhu záväznej časti a to v článku 4. Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia bod 5. Technické vybavenie v oblasti zásobovania teplom, kde sa požaduje:

- a) preferovať v zastavanom území zásobovanie teplom spaľovaním ekologických palív (zemný plyn, drevo, upravený drevený odpad), využitím netradičných zdrojov tepla ako solárna energia a technologicky úsporných spôsobov získavania energie napr.: tepelné čerpadlá, fotovoltaičné panely a pod.,
- b) zamerať sa na znižovanie energetickej potreby a využívanie netradičných ekologických druhov energií,
- c) potrebu tepla riešiť decentralizovaným systémom z objektových a domových zdrojov tepla.

ÚPN-O Nededza z hľadiska riešenia problematiky starostlivosti o životné prostredie v Návrhu záväznej časti (článok 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, bod 1. Ochrana ovzdušia) pri ochrane ovzdušia požaduje:

- a) uvažovať o plyne ako o hlavnom vykurovacom médiu v obci, riešiť rozšírenie plynifikácie na navrhované rozvojové plochy,
- b) všetky existujúce a navrhované komunikácie v zastavanom území riešiť so spevneným, bezprašným povrchom,
- c) stavebné práce na území obce vykonávať s použitím všetkých dostupných prostriedkov a technológií na zamedzenie zvýšenia sekundárnej prašnosti počas realizácie prác (zakrytie sypkých materiálov, zákaz spaľovania materiálov),
- d) rešpektovať ustanovenia zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia.

V etape vypracovania a posudzovania strategického dokumentu nie sú k dispozícii konkrétne informácie o zdrojoch znečisťovania ovzdušia. V etape prípravy konkrétnych činností, ktoré budú spĺňať prahové hodnoty podľa zákona č. 24/2006 Z. z. budú i vplyvy na ovzdušie podrobne vyhodnocované vrátane vplyvov kumulatívnych.

Predpokladané negatívne vplyvy navrhovaného strategického dokumentu ÚPN-O Nededza nie sú takého charakteru a dosahu, ktoré by boli v rozpore s platnými limitmi v oblasti ochrany ovzdušia.

III.5. VPLYVY NA VODNÉ POMERY

Zásobovanie pitnou vodou

Strategický dokument ÚPN-O Nededza v rámci koncepcie zásobovania pitnou vodou rešpektuje súčasný systém zásobovania pitnou vodou a nadradené vodárenské zariadenia a navrhuje rozšírenie jestvujúcej rozvodnej vodovodnej siete vo väzbe na územný rozvoj. Existujúca vodovodná sieť je rozsahom dostatočná a rozšíriteľná, vytvára vhodné podmienky aj pre plánovaný nárast výstavby. Navrhované rozvody vody korešpondujú so súčasnou, resp. budúcou zástavbou.

V návrhu záväznej časti v článku 4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia v bode 2. v oblasti vodného hospodárstva sa pre oblasť týkajúcu sa zásobovania pitnou vodou požaduje:

- a) rešpektovať trasy existujúcej a navrhovanej vodovodnej a kanalizačnej siete a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.,

- b) rekonštruovať nevyhovujúcu rozvodnú vodovodnú sieť s priemerom menším ako DN 100 a rozšíriť vodovodnú sieť HDPE DN100 a DN 110 vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj,
- c) novo navrhované vodovodné potrubia v zastavanom území situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných komunikácií s možnosťou ich zokruhovania.

ÚPN-O Nededza v článku 5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny v bode 2. Ochrana prírodných zdrojov požaduje:

- a) rešpektovať existujúce vodárenské zdroje a ich ochranné pásma.

Z hľadiska riešenia problematiky starostlivosti o životné prostredie ÚPN-O Nededza v návrhu záväznej časti - článok 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, bod 2. Ochrana podzemných a povrchových vôd pri ochrane podzemných a povrchových vôd vo vzťahu k pitným vodám požaduje:

- a) rešpektovať územie Chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy-Javorníky, vrátane stanovených opatrení a obmedzení, a rešpektovať ochranné pásmo II. stupňa vodárenského zdroja Teplica nad Váhom na území obce.

Splaškové vody

V oblasti splaškových vôd územný plán navrhuje vybudovať kompletnú splaškovú kanalizačnú sieť s odvedením splaškových vôd do skupinovej kanalizácie v Nededzi a čistením v SČOV v Hornom Hričove. Trasy kanalizácie sú navrhované tak, aby korešpondovali s navrhovanou zástavbou a boli prispôsobené danostiam terénu. Potrubie jednotlivých navrhovaných vetiev je navrhované profilu DN 300, šachty betónové, resp. plastové. Celé rozšírenie kanalizácie bude gravitačné. Jednotlivé nehnuteľnosti budú napojené na verejnú kanalizáciu pomocou kanalizačných prípojk, ktoré budú ukončené na hranici parcely (vo vnútri parcely) revíznou šachtou. Lokality resp. objekty, ktoré nebude možné odkanalizovať gravitačne bude potrebné napojiť na verejnú kanalizačnú sieť pomocou čerpacích staníc. Z tohto pohľadu je čiastočne problematická lokalita Pod Chrípom, ktorej malá juhozápadná časť bude pravdepodobne vyžadovať prečerpávanie. Touto problematikou sa budú podrobnejšie zaoberať ďalšie stupne PD. Pre potreby ÚPN je celé územie odkanalizované gravitačne. V prípade výstavby prevádzok, kde môžu vznikať odpadové vody s obsahom tuku, bude potrebné takéto vody pred zaústením do splaškovej kanalizácie predčistiť v lapači/odlučovači tukov. Vypúšťané odpadové vody do verejnej splaškovej kanalizácie musia byť v súlade s prevádzkovým poriadkom kanalizačnej siete, ktorého limitné hodnoty znečistenia stanovuje vyhláška MŽP SR č. 55/2005 Z. z.

V súvislosti s riešením problematiky životného prostredia v oblasti problematiky znečisťovania podzemných a povrchových vôd strategický dokument ÚPN-O Nededza navrhuje pre udržanie zdravého stavu ŽP dodržiavať súbor opatrení, ktoré sú premietnuté v ucelených celkoch v Návrhu záverečnej časti strategického dokumentu ÚPN-O Nededza.

Opatrenia na ochranu podzemných a povrchových vôd vo vzťahu k splaškovým vodám sú nepriamo premietnuté v Návrhu záväznej časti a to v článku 4. Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia bod 2. v oblasti vodného hospodárstva, kde sa požaduje:

- a) rešpektovať trasy existujúcej a navrhovanej vodovodnej a kanalizačnej siete a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.,

- d) doplniť vybudovaný systém odvádzania odpadových vôd z riešeného územia gravitačným spôsobom, min. DN 300.
- m) odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie odpadových vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. a NV SR č. 269/2010 Z. z.

Dažďové vody

V obci nie je vybudovaný systém dažďovej kanalizácie. Odvádzanie vôd z povrchového odtoku (t.j. vody neznečistené) ÚPN-O navrhuje likvidovať lokálne, v mieste ich vzniku do geologického podložia vsakovaním. Presný návrh vsakovania vykonať na základe podrobného hydrogeologického posudku. Alternatívne možno vody z povrchového odtoku zaústiť do miestnych vodných tokov resp. systému cestných rigolov.

V rámci odvádzania dažďových vôd možno realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do miestnych recipientov nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, predčistenie a pod.). V rámci riešenia odvádzania povrchových vôd sú navrhnuté dva vsakovacie podzemné objekty umiestnené pri ceste II/583. Ich úlohou je zachytiť zrážkové vody z verejných komunikácií, ktoré nemajú prirodzený recipient, ale sú zastavené telesom cesty II/583, ktorá je položená vyššie a neumožňuje ich prirodzené odtokanie do voľného terénu a postupné vsakovanie. Nahromadená zrážková voda spôsobuje problémy s vytápaním nehnuteľností pri privalových dažďoch. Limitné hodnoty pre vypúšťanie do povrchových a podzemných vôd stanovuje NV SR č. 269/2010 Z. z. V prípade požiadavky príslušného vodohospodárskeho orgánu navrhnuť odlučovače ropných látok pre komunikácie resp. spevnené plochy na parkovanie.

Opatrenia na ochranu podzemných a povrchových vôd sú vo vzťahu k dažďovým vodám nepriamo premietnuté v Návrhu záväznej časti a to v článku 4. Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia bod 2. v oblasti vodného hospodárstva, kde sa požaduje:

- e) v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente a odvádzanie dažďových vôd z verejných komunikácií realizovať samostatnou dažďovou kanalizáciou zaústenou do vsakovacích objektov, dažďových záhrad alebo recipientu,
- m) odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie odpadových vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. a NV SR č. 269/2010 Z. z.

Z hľadiska riešenia problematiky starostlivosti o životné prostredie ÚPN-O Nededza v návrhu záväznej časti - článok 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, bod 2. Ochrana podzemných a povrchových vôd pri ochrane podzemných a povrchových vôd požaduje:

- a) rešpektovať územie Chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy-Javorníky, vrátane stanovených opatrení a obmedzení, a rešpektovať ochranné pásmo II. stupňa vodárenského zdroja Teplica nad Váhom na území obce.

Ochrana územia pred povodňami, vodné pomery územia

Osobitnú pozornosť je potrebné venovať protipovodňovej ochrane územia.

K. ú. obce Nededza preteká vodný tok Kotrčiná (4-21-06-004) so svojimi prítokmi, ktorý je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. V obci neboli v minulosti zaznamenané výrazné problémy so zvýšenou povodňovou aktivitou. Miestny vodný tok je v intraviláne obce regulovaný. Riešené územie nie je zaradené medzi územia ohrozené povodňami.

ÚPN-O navrhuje preveriť možnosti a účinnosť protipovodňovej ochrany územia obce na ľavostranných bezmenných prítokoch potoka Kotrčiná zriadením suchých poldrov. Minimálne raz ročne sa navrhuje kontrola stavu brehov a brehových porastov z cieľom odhaliť potenciálne riziká nahromadenia suchých brehových porastov na brehoch a prípadne zistené väčšie nedostatky riešiť so správcom tokov.

V súvislosti s riešením problematiky životného prostredia v oblasti problematiky ochrany územia pred povodňami i z hľadiska vodných pomerov územia obce strategický dokument ÚPN-O Nededza navrhuje pre udržanie zdravého stavu ŽP dodržiavať súbor opatrení, ktoré sú premietnuté v ucelených celkoch v Návrhu záverečnej časti strategického dokumentu ÚPN-O Nededza.

Opatrenia na ochranu územia pred povodňami sú premietnuté v Návrhu záväznej časti a to v článku 4. Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia bod 2. v oblasti vodného hospodárstva, kde sa požaduje:

- e) v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente a odvádzanie dažďových vôd z verejných komunikácií realizovať samostatnou dažďovou kanalizáciou zaústenou do vsakovacích objektov, dažďových záhrad alebo recipientu,
- f) rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov,
- g) rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z. z. a príslušné platné STN 736822, 752102 atď.
- h) zabezpečiť ochranu inundačného územia vodných tokov,
- i) akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi odsúhlasiť so správcom toku,
- j) zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity, pobrežné pozemky sú vymedzené v závislosti od druhu opevnenia a pobrežnej vegetácie u drobných tokov do 5 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne,
- k) v rámci využitia územia minimalizovať zásahy do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich.

ÚPN-O Nededza z hľadiska riešenia problematiky starostlivosti o životné prostredie v Návrhu záväznej časti (článok 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, bod 2. Ochrana podzemných a povrchových vôd) pri ochrane podzemných a povrchových vôd prostredia v oblasti problematiky ochrany územia požaduje:

- a) rešpektovať územie Chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy-Javorníky, vrátane stanovených opatrení a obmedzení, a rešpektovať ochranné pásmo II. stupňa vodárenského zdroja Teplička nad Váhom na území obce,
- b) rešpektovať ustanovenia zákona 364/2004 Z. z. o vodách,

- c) rešpektovať ochranné pásma ostatných drobných vodných tokov v šírke min. 6 m od brehovej čiary,
- d) revitalizovať korytá a brehy miestnych tokov vrátane rekonštrukcie a doplnenia brehových porastov,
- e) všetkými dostupnými prostriedkami zabrániť znečisťovaniu povrchových a podzemných vôd splaškovými vodami a komunálnym odpadom,
- f) rešpektovať prirodzené meandrovanie vodných tokov, zabezpečiť spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia v súlade s ekologickými limitami využívania územia a ochrany prírody,
- g) v prípade realizácie úprav koryta miestnych tokov a doplnenia protipovodňových opatrení (retencie, poldre) dodržať požiadavky správcu toku a ekologické postupy.

ÚPN-O Nededza z hľadiska riešenia problematiky starostlivosti o životné prostredie v Návrhu záväznej časti (článok 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, bod 7. Opatrenia zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy) vo vzťahu pri ochrane podzemných a povrchových vôd prostredia a tým i v oblasti problematiky ochrany územia pred povodňami písmeno d) Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok požaduje:

- zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu, ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú,
- zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí,
- zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach,
- zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
- usmernenie odtoku pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
- zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy.

Prípadné navrhované protipovodňové opatrenia na recipientoch územia obce je potrebné posúdiť z hľadiska vplyvu na životné prostredie podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z. a pri ich realizácii úzko spolupracovať s príslušným orgánom ochrany prírody a krajiny. V plnom rozsahu je potrebné akceptovať opatrenia navrhované v záväznej časti strategického dokumentu v súvislosti s vodnými tokmi v riešenom území.

Koncepcia a záväzné zásady a regulatívy navrhované v posudzovanom strategickom dokumente ÚPN-O Nededza by mali prispieť k zlepšeniu situácie v oblasti vodných pomerov v riešenom území.

Ochranu povrchových a podzemných vôd sa v strategickom dokumente ÚPN-O Nededza venuje dostatočná pozornosť.

V rámci ÚPN-O Nededza sa nenavrhujú také nové činnosti ani zariadenia, ktoré by boli významným zdrojom znečistenia vôd (podzemných ani povrchových), ani ktoré by negatívne zasahovali do vodohospodárskych pomerov riešeného územia.

Závažné negatívne vplyvy realizácie ÚPN-O Nededza na vodné pomery s podmienkou dodržania realizácie navrhovaných zásad a regulatív sa nepredpokladajú. Možno predpokladať, že schválením ÚPN-O Nededza sa vytvoria podmienky pre zlepšenie situácie v oblasti vodných pomerov územia obce Nededza.

Hodnotený strategický dokument ÚPN-O Nededza svojim riešením problematiky odpadových vôd (odvádzanie odpadových vôd skupinovú gravitačnou kanalizáciou

s čistením v SČOV v Hornom Hričove, vybudovanie splaškovej kanalizačnej siete vo väzbe na existujúci stav obce a plánovaný územný rozvoj, v odľahlejších lokalitách ICHR splaškové vody zachytávať v nepriepustných žumpách, rešpektovanie zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a NV SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd, rešpektovanie príslušných noriem STN 73 6822, 75 2102 atď.) prispieva maximálne k ochrane povrchových ale i podzemných vôd pred znečistením, zároveň hodnotený strategický dokument ÚPN-O Nededza nepripúšťa v území nové činnosti, ktoré by mohli mať významný negatívny vplyv na vodné pomery územia.

Pri všetkých činnostiach na území obce je treba dôsledne dodržiavať ustanovenia zákona č. 364/2004 Z. z. (Vodný zákon) a jeho vykonávacie predpisy.

Negatívne vplyvy prijatia strategického dokumentu ÚPN-O Nededza na podzemné a povrchové vody možno hodnotiť ako málo významné, ktoré je možné zmierniť alebo i odstrániť realizáciou účinných opatrení a rešpektovaním navrhovaných zásad a regulatív.

III.6. VPLYVY NA PÔDU

Najväčším negatívnym vplyvom realizácie ÚPN-O Nededza na pôdu je návrh na použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely. ÚPN-O Nededza rieši rozvoj jednotlivých funkčných zložiek v niekoľkých lokalitách, čo je podrobne zdokumentované v tabuľke č. 1 "Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde" (viď kapitola B.I.1. Pôda).

Celková výmera riešených lokalít v k. ú. Nededza je spolu 27,47 ha, z toho 15,55 ha je predpokladaný záber poľnohospodárskej pôdy. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 10,09 ha. Najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy určené na záber sa v prevažnej miere nachádzajú v priamej nadväznosti na zastavané územie. Zábery pre IBV je potrebné riešiť postupne, len po preukázaní skutočnej potreby výstavby novej IBV. Navrhované lokality na rozvoj sa budú zastavovať postupne, tak aby sa poľnohospodárska pôda dala využívať čo najdlhšie.

Návrh použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely je v strategickom dokumente ÚPN-O Nededza spracovaný podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

K záberom lesných pozemkov v riešení ÚPN-O Nededza nedochádza.

Čo sa týka znečistenia pôdy v navrhovanom strategickom dokumente sa nevyčleňujú plochy na také činnosti, ktoré by mohli byť zdrojom znečistenia a kontaminácie pôd.

V článku 5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny v bode 2. Ochrana prírodných zdrojov a ložísk nerastných surovín Návrh záväznej časti ÚPN-O Nededza požaduje:

- b) vzhľadom na možnosť čo najdlhšie využívať poľnohospodársku pôdu na poľnohospodárske účely, zástavbu jednotlivých lokalít uskutočňovať postupne po etapách.

Posudzovaný strategický dokument ÚPN-O Nededza v návrhu záväznej časti v článku 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie v bode 3. Ochrana poľnohospodárskej pôdy uvádza:

- a) rešpektovať platnú legislatívu (zákon NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy,
- b) realizovať trvalé vyňatie z poľnohospodárskej pôdy iba na plochách odsúhlasených trvalých záberov poľnohospodárskej pôdy postupne podľa záujmu o výstavbu,
- c) na plochách dočasných záberov poľnohospodárskej pôdy realizovať dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy, následne ich rekultiváciu,
- d) pôdy trvalého záberu odhumusovať a vrchnú humusovú vrstvu pôdy použiť na rekultivácie plôch na území obce,
- e) po stavebných prácach zabezpečiť rekultiváciu územia, po ukončení terénnych a stavebných prác realizovať terénne úpravy s následným zatrávnením voľných nezastavaných plôch a doplnením vyššej vegetácie,

Vplyvy realizácie strategického dokumentu na pôdu možno hodnotiť ako vplyvy významné, najmä z hľadiska trvalých záberov, ale v dôsledku potreby rozvoja obce nevyhnutné. Negatívne vplyvy realizácie ÚPN-O Nededza v oblasti ochrany pôdy je možné zmierniť realizáciou účinných opatrení a rešpektovaním navrhovaných regulatív.

III.7. VPLYVY NA FAUNU, FLÓRU A ICH BIOTOPY

Akýkoľvek zásah do prírodného prostredia môže spôsobiť zmeny v biodiverzite priamo dotknutého územia. Dôkazom toho je i súčasný stav z pohľadu zloženia a kvality flóry a fauny a ich biotopov v riešenom území.

Negatívne vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy môžu byť priame i nepriame ako sú napr.: zničenie ekosystémov - strata stanovišť rastlinných a živočíšnych druhov v dôsledku výstavby; vyrušovanie živočíchov z dôvodu zvýšeného pohybu mechanizmov a ľudí, čo môže spôsobiť zmeny v správaní sa živočíšnych druhov; fragmentáciu a zmeny biotopov pôvodných druhov fauny a flóry; vytváranie bariéry pre migrujúce živočíchy; rozširovanie invázných druhov rastlín; zmeny vegetácie a živočíšnych biotopov v okolí dopravných komunikácií a ďalšie.

Výnimkou nie sú ani činnosti súvisiace s turistikou a športom, kedy na exponovaných miestach dochádza napr. k zašľapavaniu vegetácie; šíreniu rastlinných a živočíšnych druhov, ktoré sa v danom území nevyskytovali a boli do územia zavlečené činnosťou človeka; vedomé zavlečenie rastlinných a živočíšnych druhov do miestnych ekosystémov za účelom zvýšenia atraktívnosti miesta (záhrady, parkové úpravy, obory, umelé vodné plochy a pod.).

V posudzovanom územnoplánovacom dokumente ÚPN-O Nededza sa ochrane prírody ako celku venuje dostatočná pozornosť. V rámci návrhov zásad a regulatívov obsiahnutých v koncepte ÚPN-O Nededza je snaha o revitalizáciu a zachovanie vzácných prírodných biotopov, pre ktoré má i riešené územie potenciál.

Na území obce Nededza sa vyskytujú okrem bežných i vzácné a chránené druhy rastlín a živočíchov, a preto je potrebné rozvíjať aktivity obce s rešpektovaním pravidiel, podmienok a limitov ochrany prírody a tvorby krajiny. Pri akomkoľvek kontakte s chránenými druhmi rastlín a živočíchov sa musí postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Z hľadiska zachovania alebo zvýšenia biologickej rozmanitosti v dotknutom území má kľúčový význam dôsledná ochrana prírodných biotopov na lokálnej, regionálnej i nadregionálnej úrovni.

Vzhľadom na navrhovaný charakter a rozsah rozvoja územia obce sa nepredpokladá závažné ohrozenie druhov rastlín a živočíchov, ktoré sa vyskytujú v dotknutom a širšom území, vrátane chránených druhov.

Nové lokality výstavby IBV a rekreačných funkčných plôch sa navrhujú v priamej nadväznosti na existujúce zastavané lokality obce.

V rámci strategického dokumentu ÚPN-O Nededza nie je možné určiť konkrétne negatívne alebo pozitívne vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy, tieto vplyvy bude možné identifikovať v rámci posudzovania vplyvov jednotlivých stavieb, ktoré budú spĺňať prahové hodnoty pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z., prípadne u malých stavieb v rámci ich prípravy a povoľovania podľa osobitných predpisov, na ktorom sa zúčastňujú i orgány ochrany prírody a krajiny.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ak orgán ochrany prírody a krajiny vo vyjadrení podľa § 9 ods. 1 toho zákona upozorní, že činnosťou, ku ktorej sa dáva vyjadrenie, môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, je na uskutočnenie tejto činnosti potrebný súhlas orgánu ochrany prírody, ktorý obsahuje okrem iného:

- identifikáciu biotopu európskeho významu a biotopu národného významu,
- opis jeho stavu,
- mapové vymedzenie hranice biotopu,
- vymedzenie pozemkov, ak svojím umiestnením a využitím súvisia s realizáciou súboru opatrení potrebných na zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu biotopu,
- určenie relatívnej plochy biotopu európskeho významu k výmere toho istého biotopu v rámci príslušného biogeografického regiónu na území SR.

V súvislosti s ochranou flóry, fauny a ich biotopov sú súčasťou záväznej časti konceptu ÚPN-O Nededza článok 5. Zásady a regulatívy zachovania kultúrno-historických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, bod 3. Ochrana prírody a tvorba krajiny nasledujúce zásady a regulatívy:

- a) rešpektovať prvky RÚSES okresu Žilina, - regionálne biokoridory Rbk 4 - Prepojenie Kysuckou vrchovinou, Rbk 5 Prepojenie Brodnianka - Krivánska Fatra, genofondovú lokalitu GL 13 Straník
- b) v lokalitách, kde bol zistený výskyt cenných druhov a biotopov nenavrhovať aktivity, ktorých realizácia by viedla k zhoršeniu ich stavu alebo k ich zániku,
- c) rešpektovať migračné trasy voľne žijúcich živočíchov,
- d) revitalizovať a chrániť vodné toky v zastavanej i otvorenej krajine rekonštruovať brehové porasty pôvodnými domácimi druhmi, eliminovať ich znečistenie TKO a splaškami a odstraňovať invázne druhy rastlín pre udržanie alebo zlepšenie ich stavu,
- e) podporovať doplnenie mimolesnej drevinovej vegetácie a jej rovnomerné rozmiestnenie v krajine tak, aby umožňovala prepojenie jednotlivých významných krajinných prvkov a aby umožňovala migráciu živočíšnych druhov medzi nimi,
- f) rešpektovať vodné toky so sprievodnými brehovými porastmi ako lokálne hydrické biokoridory,
- g) na odľahlých, opustených a neobhospodarovaných lokalitách zabrániť možnému zvýšenému nástupu invázných druhov rastlín,
- h) chrániť a budovať plochy sídelnej zelene v zastavanom území obce,

- i) v prípade nevyhnutnosti vykonania obmedzených zásahov do územia biotopov postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z.,
- j) nepripustiť na nezastavaných plochách v extraviláne možnosť umiestnenia fotovoltaických elektrární.

Všeobecne možno konštatovať, že predpokladané vplyvy nových aktivít, ktoré sú navrhované v rámci ÚPN-O Nededza na faunu, flóru a ich biotopy v dotknutom území je možné návrhom a realizáciou vhodných kompenzačných a iných opatrení v ich negatívnom pôsobení znížiť na environmentálne prijateľnú mieru.

III.8. VPLYV NA KRAJINU

V navrhovanej urbanistickej kompozícii obce Nededza sa vychádza z pôvodnej urbanistickej štruktúry riešeného územia, ktorá sa len dopĺňa o nové prvky vo vzťahu k jej priestorovému a funkčnému rozvoju. Navrhovaný územný rozvoj funkčných plôch si vyžaduje rozšírenie hranice zastavaného územia v lokalitách znázornených v príslušných výkresoch strategického dokumentu ÚPN-O Nededza.

Realizáciou rozvoja podľa posudzovaného strategického dokumentu ÚPN-O Nededza sa podporuje zachovanie špecifického rázu krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry so zohľadnením špecifického prírodného, krajinného a architektonicko-priestorového prostredia, tak ako to vyplýva i zo záväznej časti ÚPN VÚC Žilinského kraja.

Navrhovaná koncepcia rozvoja obce Nededza uvedená v posudzovanom strategickom dokumente ÚPN-O Nededza by nemala spôsobiť závažné negatívne ovplyvnenie krajinskej scenérie a krajinného obrazu. Podstatná časť nových objektov sa umiestňuje v priestore nadväzujúcom na súčasné zastavané územie obce, tzn. že s týmto priestorom budú vytvárať kontinuum.

V ÚPN-O Nededza sa venuje zvýšená pozornosť vytvoreniu optimálnych životných podmienok pre bývanie a rekreáciu obyvateľov vrátane súvisiacej infraštruktúry. Nové plochy bývania sa umiestňujú prevažne v nadväznosti na existujúce zastavané územie bez závažných negatívnych vplyvov na okolie a nevytvárajú sa nové zastavané celky v riešenom území, ktoré by negatívne vplývali na krajinnú scenériu a krajinný obraz.

V riešení ÚPN-O Nededza má významné postavenie ochrana prírodných prvkov na území obce a vytváranie optimálneho zastúpenia plôch verejnej zelene v jeho zastavanom území.

V strategickom dokumente ÚPN-O Nededza sa prihliada na zachovanie existujúcich prírodných prvkov a zelene na území obce, navrhuje sa rekonštrukcia a doplnenie sprievodnej zelene vodných tokov a sídelnej zelene v rámci zastavaného územia i doplnenie mimolesnej drevinovej vegetácie a jej rovnomerné rozmiestnenie v krajine (viď článok 2. Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch Návrhu záväznej časti).

Osobitnú pozornosť bude potrebné venovať architektonickému riešeniu všetkých nových objektov, navrhovaných v rámci koncepcie rozvoja obce, nakoľko nevhodná architektúra nových objektov by mohla spôsobiť vizuálne a štrukturálne zmeny krajinného rázu, čo nie je žiaduce.

Z hľadiska krajinskej štruktúry dôjde z dôvodu realizácie nových navrhovaných plôch a na ne viazaných objektov a aktivít k nárastu podielu zastavaných plôch a technických prvkov

na úkor poľnohospodárskej pôdy a krajinotvornej zelene, čo je možné zmierniť náhradnou výsadbou resp. revitalizáciou zelene.

Negatívne vplyvy realizácie ÚPN-O Nededza na krajinu vzhľadom na charakter a rozsah navrhovaných nových činností možno hodnotiť ako málo významné a nezávažné. Všeobecne možno konštatovať, že predpokladané vplyvy na krajinu z pohľadu nových aktivít, ktoré sú navrhované v rámci ÚPN-O Nededza v dotknutom území, je možné rešpektovaním navrhovaných zásad a regulatív a návrhom a realizáciou vhodných kompenzačných opatrení v ich negatívnom pôsobení znížiť na environmentálne prijateľnú mieru.

III.9. VPLYVY NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA A OCHRANNÉ PÁSMA, NA ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

III.9.1. Vplyvy na územia chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z.

Územia chránené podľa osobitných predpisov možno rozdeliť do dvoch základných skupín:

- územia chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny,
- územia chránené podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách.

Vplyvy na územia chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z.

Vplyvy na územia európskej sústavy chránených území (Natura 2000)

Na území obce Nededza ani v jej kontaktnom území sa nenachádza žiadne vyhlásené chránené vtáčie územie ani územie európskeho významu.

Závažné negatívne vplyvy strategického dokumentu na územia Natura 2000 sa nepredpokladajú.

Vplyvy na územia národnej sústavy chránených území a chránené stromy

V k. ú. obce Nededza sa nenachádza ani tu nezasahuje žiadne vyhlásené veľkoplošné ani maloplošné chránené územie, nezasahuje tu ani ich žiadne ochranné pásmo. Na celom území katastra obce Nededza podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny platí 1. stupeň územnej ochrany prírody a krajiny.

Všeobecne záväzná vyhláška OÚŽP Žilina č. 2/1995 z 22. 12. 1995, ktorou sa vyhlasuje zoznam chránených stromov v okrese Žilina, uverejnená vo Vestníku MŽP SR, ročník V, 1997, čiastka 1 neeviduje na území obce Nededza žiaden chránený strom.

Vplyvy strategického dokumentu na územia národnej sústavy chránených území ani na vyhlásené chránené stromy sa nepredpokladajú.

Problematika ochrany prírody a krajiny i nepriamo chránených druhov rastlín a živočíchov je v strategickom dokumente ÚPN-O Nededza zohľadnená a to v textovej časti i v rámci záväznej časti - zásad a regulatívov (viď článok 5. Zásady a regulatívy zachovania kultúrno-historických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, bod 3. Ochrana prírody a tvorba krajiny), kde sa v príslušných bodoch uvádza:

- a) rešpektovať prvky RÚSES okresu Žilina, - regionálne biokoridory Rbk 4 - Prepojenie Kysuckou vrchovinou, Rbk 5 Prepojenie Brodnianka - Krivánska Fatra, genofondovú lokalitu GL 13 Straník
- b) v lokalitách, kde bol zistený výskyt cenných druhov a biotopov nenavrhovať aktivity, ktorých realizácia by viedla k zhoršeniu ich stavu alebo k ich zániku,
- c) rešpektovať migračné trasy voľne žijúcich živočíchov,
- d) revitalizovať a chrániť vodné toky v zastavanej i otvorenej krajine rekonštruovať brehové porasty pôvodnými domácimi druhmi, eliminovať ich znečistenie TKO a splaškami a odstraňovať invázne druhy rastlín pre udržanie alebo zlepšenie ich stavu,
- e) podporovať doplnenie mimolesnej drevinovej vegetácie a jej rovnomerné rozmiestnenie v krajine tak, aby umožňovala prepojenie jednotlivých významných krajinných prvkov a aby umožňovala migráciu živočíšnych druhov medzi nimi,
- f) rešpektovať vodné toky so sprievodnými brehovými porastmi ako lokálne hydrické biokoridory,
- g) na odľahlých, opustených a neobhospodarovaných lokalitách zabrániť možnému zvýšenému nástupu inváznych druhov rastlín,
- h) chrániť a budovať plochy sídelnej zelene v zastavanom území obce,
- i) v prípade nevyhnutnosti vykonania obmedzených zásahov do územia biotopov postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z.,
- j) nepripustiť na nezastavaných plochách v extraviláne možnosť umiestnenia fotovoltaických elektrární.

V procese predprojektovej a projektovej prípravy podľa platnej legislatívy - dôraz klásť na zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a jeho vykonávacie vyhlášky a zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ďalšiu súvisiacu legislatívu.

Závažné negatívne vplyvy strategického dokumentu ÚPN-O Nededza na územia chránené podľa osobitných predpisov najmä zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa pri dodržaní príslušných zákonných ustanovení a navrhovaných zásad a regulatívov uvedených v posudzovanom strategickom dokumente a vzhľadom na charakter a rozsah činnosti, ktoré sa navrhujú na umiestnenie na riešenom území - nepredpokladajú.

III.9.2. Vplyvy na územia chránené podľa zákona č. 364/2004 Z. z.

Vplyvy na územia chránené podľa zákona č. 364/2004 Z. z.

Časť územia obce Nededza je súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti CHVO Beskydy a Javorníky vyhlásenej NV SSR č. 13/1987.

Povodie vodárenského toku sa v riešenom území nenachádza.

Cez k. ú. obce Nededza nepreteká žiaden vodohospodársky významný tok.

Do k. ú. obce Nededza zasahuje PHO II. stupňa - vonkajšia časť vodného zdroja Teplička nad Váhom vyhláseného rozhodnutím bývalého vodohospodárskeho orgánu ONV OPLVH Žilina č. VH-810-1/86/405/En zo dňa 17. 06. 1986. Jedná sa o celé územie obce nachádzajúce sa pod územím CHVO Beskydy a Javorníky.

Ochraň území chránených podľa zákona č. 364/2004 Z. z. sa v strategickom dokumente ÚPN-O Nededza venuje dostatočná pozornosť.

ÚPN-O Nededza podľa zákona č. 364/2004 Z. z. v strategickom dokumente v návrhu záväznej časti v článku 4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného

a technického vybavenia územia z hľadiska technického vybavenia územia v bode 2 v oblasti vodného hospodárstva požaduje:

- a) rešpektovať trasy existujúcej a navrhovanej vodovodnej a kanalizačnej siete a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.

V článku 5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny v bode 2. Ochrana prírodných zdrojov a ložísk nerastných surovín Návrh záväznej časti požaduje:

- a) rešpektovať existujúce vodárenské zdroje a ich ochranné pásma.

V článku 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie v bode 2. Ochrana podzemných a povrchových vôd Návrh záväznej časti uvádza:

- a) rešpektovať územie Chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy - Javorníky, vrátane stanovených opatrení a obmedzení,

V rámci ÚPN-O Nededza sa v strategickom dokumente podľa zákona č. 364/2004 Z. z. nenavrhujú žiadne také nové činnosti ani zariadenia, ktoré by boli významným zdrojom znečistenia vôd (podzemných ani povrchových), ani ktoré by negatívne zasahovali do vodohospodárskych pomerov riešeného územia.

Závažné negatívne vplyvy realizácie ÚPN-O Nededza na územia chránené podľa zákona č. 364/2004 Z. z. sa nepredpokladajú. Možno predpokladať, že schválením ÚPN-O Nededza sa vytvoria podmienky pre zlepšenie situácie v oblasti ochrany území chránených podľa zákona č. 364/2004 Z. z. zasahujúcich na územie obce Nededza.

Hodnotený ÚPN-O Nededza svojim riešením problematiky území chránených podľa zákona č. 364/2004 Z. z. prispieva maximálne k ochrane legislatívne chránených území chránených podľa zákona č. 364/2004 Z. z., zároveň hodnotený strategický dokument ÚPN-O Nededza nepripúšťa v území nové činnosti, ktoré by mohli mať významný negatívny vplyv na územia.

Pri všetkých činnostiach na území obce je treba dôsledne dodržiavať ustanovenia zákona č. 364/2004 Z. z. (Vodný zákon) a jeho vykonávacie predpisy.

Negatívne vplyvy realizácie ÚPN-O Nededza na územia chránené podľa zákona č. 364/2004 Z. z. možno hodnotiť ako málo významné.

Závažné negatívne vplyvy strategického dokumentu ÚPN-O Nededza na územia chránené podľa osobitných predpisov najmä zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách sa pri dodržaní príslušných zákonných ustanovení a navrhovaných zásad a regulatívov uvedených v posudzovanom strategickom dokumente a vzhľadom na charakter a rozsah činností, ktoré sa navrhujú na umiestnenie na riešenom území - nepredpokladajú.

III.9.3. Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Podľa aktualizovaného RÚSES (2006) sa na území obce Nededza nachádzajú:

Regionálne biokoridory

- Rbk 11 Brodnianka - Lysica
- Rbk 5 - Prepojenie Brodnianka - Krivánska Fatra

Genofondové lokality

- GL 11 Straník

Poznámka: V roku 2020 bol spracovaný RÚSES Žilina (2020), ktorý je zapracovaný do tohto územného plánu obce

Regionálne biokoridory

- Rbk 4 - Prepojenie Kysuckou vrchovinou
- Rbk 5 - Prepojenie Brodnianka - Krivánska Fatra

Genofondové lokality

- GL 13 Straník

V strategickom dokumente ÚPN-O Nededza v podstatnej miere rešpektované prvky RÚSES Žilina (2020). Prvky RÚSES, ktoré sa nachádzajú na riešenom území sú zakreslené v grafickej časti strategického dokumentu. Nepredpokladajú sa závažné negatívne vplyvy na ekosystémy, biotopy a genofondové lokality ani ostatné štruktúry súčasnej krajiny tvoriace kostru ÚSES riešeného územia a navrhujú sa opatrenia na ich revitalizáciu, prípadne udržanie v priaznivom stave.

Dokument ÚPN-O Nededza v plnej miere rešpektuje všetky vymedzené prvky kostry územného systému ekologickej stability, uvedená problematika je riešená a zároveň i zakotvená i v návrhu záväznej časti v článku 5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrno-historických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, v bode 3. Ochrana prírody a tvorba krajiny v rámci príslušných bodov:

- a) rešpektovať prvky RÚSES okresu Žilina - regionálne biokoridory Rbk 4 - Prepojenie Kysuckou vrchovinou, Rbk 5 Prepojenie Brodnianka - Krivánska Fatra, genofondovú lokalitu GL 13 Straník
- b) v lokalitách, kde bol zistený výskyt cenných druhov a biotopov nenavrhovať aktivity, ktorých realizácia by viedla k zhoršeniu ich stavu alebo k ich zániku,
- c) rešpektovať migračné trasy voľne žijúcich živočíchov,
- d) revitalizovať a chrániť vodné toky v zastavanej i otvorenej krajine rekonštruovať brehové porasty pôvodnými domácimi druhmi, eliminovať ich znečistenie TKO a splaškami a odstraňovať invázne druhy rastlín pre udržanie alebo zlepšenie ich stavu,
- e) podporovať doplnenie mimolesnej drevinovej vegetácie a jej rovnomerné rozmiestnenie v krajine tak, aby umožňovala prepojenie jednotlivých významných krajinných prvkov a aby umožňovala migráciu živočíšnych druhov medzi nimi,
- f) rešpektovať vodné toky so sprievodnými brehovými porastmi ako lokálne hydrické biokoridory,
- g) na odľahlých, opustených a neobhospodarovaných lokalitách zabrániť možnému zvýšenému nástupu invázných druhov rastlín,
- h) chrániť a budovať plochy sídelnej zelene v zastavanom území obce,
- i) v prípade nevyhnutnosti vykonania obmedzených zásahov do územia biotopov postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z.,
- j) nepripustiť na nezastavaných plochách v extraviláne možnosť umiestnenia fotovoltaiických elektrární.

Závažné negatívne vplyvy ÚPN-O Nededza na prvky ÚSES sa pri akceptovaní navrhovaných opatrení a regulatív nepredpokladajú.

III.10.VPLYVY NA KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIAHKY, VPLYVY NA ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ

V rámci územia obce Nededza pamiatkovými hodnotami disponuje západná časť kaštieľa grófskej rodiny Pongrácovej, objekt kaštieľa grófskej rodiny Nyáryovcov

(dnes predajňa COOP Jednota), klasicistická kúria z prvej polovice 19. storočia na vyšnom konci dediny a socha sv. Jána Nepomuckého z druhej polovice 18. storočia pri kaštieli na dolnom konci obce.

V k. ú. Nededza sa nachádza niekoľko evidovaných a potenciálnych archeologických nálezísk, ktoré možno rozdeliť do dvoch skupín:

- 1) Pamiatka zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) ako nehnuteľná národná kultúrna pamiatka a tak isto v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk Slovenskej republiky:
 - a. NEDEDZA, poloha „pozemky reg. KN-C parcely č. 11, 13 a 14/1“ - 9. - 10. storočie, mohyla, číslo ÚZPF 2142, zaužívaný názov: Mohyla (bod č. 2281).
 - b. NEDEDZA - na pomedzí s obcou Kotrčiná Lúčka, poloha „Hrádek“ - púchovská kultúra, stredovek, hradisko, číslo ÚZPF 2142, zaužívaný názov: Hrádek Kotrčiná Lúčka (bod č. 988).
- 2) Z dostupnej odbornej literatúry a na základe historických prameňov a terénnych názvov môžeme vyčleniť nasledujúce archeologické, resp. potenciálne archeologické náleziská:
 - a. NEDEDZA, poloha „Hlavná ulica pri pozemkoch reg. KN-C parcely č. 11, 13 a 14/1“ - 9. - 10. storočie, mohyla (bezprostredne vedľa bodu č. 2281).
 - b. NEDEDZA, poloha „Športová ulica“ - novovek, zaniknutá prícestná kaplnka (bod č. 2284).
 - c. NEDEDZA, poloha „Potočná ulica, pozemok reg. KN-C parcela č. 423“ - 1. polovica 19. storočia, zaniknutý prícestný hostinec (bod č. 2285).
 - d. NEDEDZA, poloha „Roľnícka ulica, pozemok reg. KN-C parcela č. 101/96“ - minimálne 18. storočie, kaplnka (bod č. 2288).
 - e. NEDEDZA, poloha „centrum obce, pozemky reg. KN-C parcely č. 3, 39/1-6, 40, 41, 42, 44/2, 44/3, 45/2“ - 16. storočie a novovek, Kaštieľ Pongráčovcov a zaniknutý kostol (polygón č. 2280).
 - f. NEDEDZA, poloha „centrum obce, pozemky reg. KN-C parcely č. 131/1-3, 132, 133, 134, 135“ - novovek, zaniknutý majer alebo šľachtická kúria (bod č. 2282).
 - g. NEDEDZA, poloha „Hlavná ulica, pozemky reg. KN-C parcely č. 131/3, 136/1, 136/2, 137, 139/1, 139/3, 139/4“ - novovek, šľachtická kúria (bod č. 2283).
 - h. NEDEDZA, poloha „centrum obce, obe strany Majerskej ulice“ - novovek, zaniknutý majer (bod č. 2292).
 - i. NEDEDZA, poloha „Hlavná ulica, pozemky reg. KN-C parcely č. 140, 141/1, 141/4, 142, 143/1“ - novovek, možno zaniknutá šľachtická kúria (bod č. 2293).
 - j. NEDEDZA, poloha „Potočná ulica, pozemok reg. KN-C parcela č. 351“ - 19. storočie, zvonica (bod č. 2287).
 - k. NEDEDZA, poloha „Predná a Zadná hôrka“ - pravek, podľa názvu možné archeologické nálezisko neznámeho určenia (bod č. 2290).
 - l. NEDEDZA, poloha „pri ceste č. 2071, pozemky reg. KN-E parcela 206/6 a časť parcely č. 685/3“ - novovek, zaniknutý vodný mlyn (bod č. 2289).
 - m. NEDEDZA - na pomedzí s obcou Gbeľany, poloha „medzi polohou V Lasci a Hrby“ - pravek, osídlenie (polygón č. 266).
 - n. NEDEDZA - na pomedzí s obcou Gbeľany, poloha „Hradisko“ - pravek, stredovek, hradisko (bod č. 261).
 - o. NEDEDZA - na pomedzí s obcou Gbeľany, poloha „Babine“ - pravek, včasný stredovek, podľa názvu možné pohanské kultové miesto (bod č. 772).
 - p. NEDEDZA, poloha „Čunkovce“ - 9. storočie, mohyla (bod č. 1838).

V posudzovanom dokumente ÚPN-O Nededza je zahrnutá i ochrana kultúrnych pamiatok a kultúrnych hodnôt na území obce s upozornením na povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

Strategický dokument ÚPN-O Nededza v plnej miere rešpektuje pamätihodnosti obce i všetky známe archeologické resp. potenciálne archeologické náleziská. Zároveň sa v strategickom dokumente konštatuje, že v obci Nededza ako plochy s predpokladaným značným výskytom archeologických nálezov a nálezísk treba ponímať aj historickú časť chotára obce Nededza, ktorá je rekonštruovaná na základe I. (1769), II. (1823 - 1825) a III. vojenského mapovania (1882) a historickej ortofotomapy obr. 1, 2, 3, 4, 5. V historickom jadre obce (fialový polygón na obr. 6 - 12, 16) je predpoklad archeologických nálezov aj v interiéroch jestvujúcich domov. Vzhľadom na to je potrebné požiadať o vyjadrenie aj v prípade asanácií a rekonštrukcií jestvujúcich domov pokiaľ sa predpokladá zásah do terénu (znižovanie podláh, budovanie suterénov, nové inžinierske siete, drenáže a pod.) aj v prípade, že ide o práce, ktoré je možné realizovať ako drobné stavebné úpravy.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že obec Nededza má bohatý archeologický potenciál a vzhľadom k tomu, že v jej katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú doteraz neevidované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť narušené akoukoľvek stavebnou činnosťou. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné, aby v územných a stavebných konaniach akejkoľvek stavby, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie a pod.), musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia. V opodstatnených prípadoch - predovšetkým na vyznačenom území archeologického potenciálu Krajský pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

Podľa § 41 ods. 4 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk. V súvislosti so stavebnou činnosťou, resp. zemnými prácami v územných konaniach, stavebných konaniach, resp. zlúčených územných a stavebných konaniach podľa stavebného zákona je dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad Žilina z dôvodu zabezpečenia podmienok ochrany archeologických nálezov. Podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia bude vydanie záväzného stanoviska podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona.

Zároveň podľa § 30. ods. 4 pamiatkového zákona sa záväzné stanovisko krajského pamiatkového úradu vyžaduje ku všetkým rozhodnutiam iných orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými môžu byť dotknuté záujmy chránené týmto zákonom (hospodárska činnosť, výstavba lesných ciest a pod.). Orgán štátnej správy a orgán územnej samosprávy, ktorý vedie konanie, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy ochrany pamiatkového fondu, môže vo veci samej rozhodnúť až po doručení právoplatného rozhodnutia alebo záväzného stanoviska orgánu štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu.

Väčšina uvedených archeologických nálezísk nie je evidovaných ako národné kultúrne pamiatky. Avšak v budúcnosti, pod vplyvom nových poznatkov, môže dôjsť k vyhláseniu niektorého archeologického náleziska za národnú kultúrnu pamiatku. Národné kultúrne pamiatky podliehajú osobitnej ochrane podľa pamiatkového zákona a preto nie je možné ich územie využívať na akékoľvek stavebné zámery.

Vzhľadom na ochranu prípadných archeologických nálezov, nájdených mimo povoleného pamiatkového výskumu sa uplatňuje postup podľa § 40 ods. 2 - 3

pamiatkového zákona v spojitosti s § 127, ods. 1) a 2) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Podľa § 40 ods. 2 pamiatkového zákona a § 14 zákona č. 201/2022 Zb. o výstavbe v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 ods. 3 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu a podľa § 40 ods. 4 nález, ktorým je strelivo alebo munícia pochádzajúca pred rokom 1946, môže vyzdvihnúť iba pyrotechnik Policajného zboru, ktorý je povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť do 30 dní od vyzdvihnutia nálezu oznámenie; oznámenie obsahuje základné údaje o mieste nálezu, type nálezu a fotodokumentáciu nálezu.

Ochrana kultúrno-historických hodnôt je riešená a zároveň i zakotvená i v návrhu záväzných zásad a regulatívov (viď článok 5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrno-historických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, bod 1. Ochrana kultúrneho dedičstva), ktoré stanovujú:

- a) rešpektovať národné kultúrne pamiatky
 - „pozemky reg. KN-C parcely č. 11, 13 a 14/1“ - 9. - 10. storočie, mohyla, číslo ÚZPF 2142, zaužívaný názov: Mohyla (bod č. 2281),
 - Nededza, na pomedzí s obcou Kotrčiná Lúčka, poloha „Hrádek“ - púchovská kultúra, stredovek, hradisko, číslo ÚZPF 2142, zaužívaný názov: Hrádek Kotrčiná Lúčka (bod č. 988),
- b) rešpektovať pamätihodnosti na území obce a archeologické a potenciálne archeologické náleziská a lokality podľa údajov Krajského pamiatkového úradu v Žiline,
- c) v súvislosti so stavebnou činnosťou spojenou s vykonávaním zemných prác je povinnosťou stavebníka a organizácie uskutočňujúcej stavbu alebo zabezpečujúcej jej prípravu alebo vykonávajúcej iné práce podľa tohto zákona ohlásiť prípadný archeologický nález podľa § 40 ods. 4) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (pamiatkový zákon) v súlade s § 127, ods. 1) a 2) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) na Krajskom pamiatkovom úrade v Žiline,
- d) v územných konaniach resp. v zlúčených územných a stavebných konaniach v zmysle stavebného zákona je vždy dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad resp. vždy príslušný orgán podľa § 30, ods. 4) pamiatkového zákona; pri príprave stavieb a inej hospodárskej činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, je nevyhnutné vykonať záchranný výskum podľa § 37. ods. 1) a § 39, ods. 3) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

Strategický dokument ÚPN-O Nededza vychádza z presne územne identifikovanej databázy o kultúrnych i historických pamiatkach a archeologických náleziskách v hodnotenom území obce Nededza, zachováva a rešpektuje ich.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky ani vplyvy na archeologické náleziská nepredpokladáme.

S podmienkou dodržiavania navrhovaných zásad a regulatívov sa negatívne vplyvy realizácie strategického dokumentu na kultúrne a historické pamiatky ani na archeologické náleziská nepredpokladajú.

III.11. VPLYVY NA PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY

V riešenom území nie sú známe žiadne paleontologické náleziská, významné geologické lokality sa tu nevyskytujú.

Negatívne vplyvy strategického dokumentu na paleontologické náleziská resp. významné geologické lokality sa nepredpokladajú.

III.12. INÉ VPLYVY

Iné vplyvy ÚPN-O Nededza na dotknuté územia, ako tie čo boli uvedené v predchádzajúcich kapitolách sa v etape strategického hodnotenia nepredpokladajú.

III.13. KOMPLEXNÉ POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ICH POROVNANIE S PLATNÝMI PRÁVNÝMI PREDPISMI

V rámci strategického dokumentu ÚPN-O Nededza sa navrhujú nové investičné zámery, ktoré sú zamerané na dobudovanie funkčného a priestorového využívania územia. Ich realizácia môže mať pozitívne alebo negatívne vplyvy; priame, nepriame a kumulatívne vplyvy na životné prostredie, najmä na miestnej ale aj regionálnej úrovni.

Vplyvy realizácie strategického dokumentu a ich mieru v etape ÚPN-O Nededza nie je možné presne určiť. Každá navrhovaná činnosť, ktorá bude spĺňať prahové hodnoty podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. bude podliehať komplexnému posudzovaniu podľa tretej časti tohto zákona. Prehľad predpokladaných vplyvov nových verejnoprospešných stavieb pre umiestnenie, ktorých sa určuje územie v ÚPN-O Nededza je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tab. č. 18: Prehľad predpokladaných vplyvov nových verejnoprospešných stavieb

Číslo	Názov	Predpokladané vybrané vplyvy	
		pozitívne	negatívne
1.	centrum obce - námestie a objekty v správe obce, (obecný úrad, materská škôlka, kultúrny dom, kostol, kaštieľ)	- pozitívny vplyv na obyvateľstvo, na rodinu, na seniorov - nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov - zlepšenie podmienok služieb v sociálnej oblasti - pozitívny vplyv v starostlivosti o objekty spadajúce pod správu obce	- minimálne vplyvy počas realizácie prác
2.	zberný dvor, kompostáreň, stavby súvisiace s technickou údržbou obce	- pozitívny vplyv na obyvateľstvo - zlepšenie podmienok v oblasti odpadového hospodárstva,	- záber pozemkov v rámci zastavaného územia obce

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE NEDEDZA

Časť C - Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia

KAPITOLA III

		- zlepšenie podmienok separovania odpadov - spracovanie bioodpadu - pozitívny vplyv na zabránenie vzniku depónii odpadov vo vonkajšom prostredí - pozitívny vplyv v oblasti a činnostiach súvisiacich s technickou údržbou obce	- vplyvy počas realizácie prác
3.	hasičská zbrojnica, obecný dom	- pozitívny vplyv na obyvateľstvo - zlepšenie podmienok v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva - zlepšenie podmienok v oblasti služieb obyvateľstvu	- minimálne vplyvy počas realizácie prác
4.	rozšírenie cintorína a doplnenie parkovacích miest	- pozitívny vplyv na obyvateľstvo - zlepšenie podmienok služieb v pohrebníctve	- záber pozemkov v rámci zastavaného územia obce - vplyvy počas realizácie prác
5.	obecné športové plochy, detské ihriská	- pozitívny vplyv na obyvateľstvo - nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov - zlepšenie podmienok v oblasti športového vyžitia a vyžitia detí	- záber pozemkov v rámci zastavaného územia obce - vplyvy počas realizácie prác
6.	Výstavba a rekonštrukcia obslužných ciest	- zlepšenie kvality ovzdušia - zlepšenie hlukovej situácie - zlepšenie bezpečnosti - nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov	- záber pôdy - vplyvy počas výstavby
7.	cyklotrasy, značenie a súvisiace stavby (odpočinkové plochy)	- zlepšenie bezpečnosti - rozvoj športových aktivít - nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov	- záber pôdy - vplyvy počas výstavby
8.	Pešie chodníky a plochy	- zlepšenie bezpečnosti - nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov	- vplyvy počas výstavby
9.	Stavby pre verejné zásobovanie pitnou vodou	- zlepšenie podmienok v zásobovaní obyvateľov pitnou vodou - nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov	- vplyvy počas výstavby
10.	Stavby pre odvádzanie splaškových vôd	- vplyv na zdravie - kvalitatívne a ekologicky vyššie nakladanie so splaškovými odpadovými vodami a ich efektívne čistenie v S-ČOV - zníženie znečisťovania vôd územia obce	- vplyvy počas výstavby
11.	stavby pre odvádzanie a spomalenie vôd povrchového odtoku	- ekologická funkcia nakladania s dažďovými vodami - príspevok k protipovodňovým opatreniam na ochranu územia obce	- vplyvy počas výstavby
12.	stavby pre zásobovanie elektrickou energiou	- zlepšenie podmienok v zásobovaní el. energiou	- vplyvy počas výstavby - záber pôdy (minimálny)
13.	rozvody verejného plynovodu	- zlepšenie podmienok v zásobovaní plynom	- vplyvy počas výstavby - záber pôdy (minimálny)
14.	rozvody telekomunikačnej siete	- skvalitnenie životných podmienok obyvateľov	- vplyvy počas výstavby

			(minimálne) - záber pôdy (minimálny)
--	--	--	--

Realizáciou nových činností navrhovaných v rámci ÚPN-O Nededza možno predpokladať predovšetkým pozitívne priame, nepriame alebo synergické a kumulatívne vplyvy na životné prostredie.

Realizovaním navrhovaných konkrétnych projektov dôjde na území obce predovšetkým k významným pozitívnym vplyvom na kvalitu života a zdravotný stav obyvateľov, a to najmä zmenou v oblasti bývania, dopravnej infraštruktúry a infraštruktúry životného prostredia, rekreácie a cestovného ruchu a rozvoja služieb.

Predpokladá sa, že pri nedôslednom dodržiavaní stanovených regulatív a zásad lokálne môže dôjsť aj k dočasným alebo trvalým negatívnym vplyvom na faunu, flóru a biodiverzitu (napr. zvýšením fragmentácie biotopov alebo vytvorenie bariérových efektov), verejné zdravie, pôdu, vodu, ovzdušie, horninové prostredie a preto bude potrebné už v etape prípravy a povoľovania nových činností prísne vyžadovať ich dodržiavanie ako podmienku pre povolenie nových projektov.

Navrhovaná výstavba BV, rekreačných a športových zariadení a iných objektov pri necitlivom umiestnení a výstavba objektov nadradenej infraštruktúry môže spôsobiť negatívne vizuálne vplyvy na obraz krajiny, zmenu využívania krajiny.

Negatívne vplyvy výstavby nových objektov možno charakterizovať skôr ako dočasné, pozitívne vplyvy možno jednoznačne považovať za trvalé.

Posúdenie navrhovaných opatrení a záväzných regulatív vo vzťahu k princípom a kritériám trvalo udržateľného rozvoja

Cieľom všetkých navrhovaných opatrení a záväzných regulatív je podľa filozofie územného plánovania posilniť smerovanie rozvoja obce k trvalo udržateľnému rozvoju.

V tabuľke č. 19 je uvedený tzv. "kontrolný zoznam" uznávaných princípov a kritérií trvalo udržateľného rozvoja (TUR). Ide o tzv. test udržateľnosti, ktorým bola posúdená očakávaná miera vplyvu realizácie návrhu ÚPN-O Nededza na podporu vybraných princípov a kritérií. Z tabuľky je zrejmé, že strategický dokument ako celok podporuje princípy a kritériá trvalo udržateľného rozvoja.

Tab. č. 19: Vyhodnotenie dodržiavania princípov TUR súvisiacich s ÚPN-O Nededza

Princíp	Kritérium	Charakteristika a miera vplyvu ÚPN-O Nededza
Princíp podpory rozvoja ľudských zdrojov	- ochrana zdravia - optimálny rozvoj ľudských zdrojov	<u>Nepriamy významný pozitívny, kumulatívny a synergický</u> - zlepšenie kvality zložiek životného prostredia a bezpečnosti obyvateľstva; vytvorenie podmienok pre rozvoj ľudských zdrojov, zlepšenie životných podmienok obyvateľov, dobudovanie infraštruktúry, zlepšenie kvality života.
Princíp ekologický	- zachovanie a podpora biodiverzity, vitality a odolnosti ekosystémov - optimalizácia priestorového usporiadania a funkčného využívania krajiny a zabezpečenie	<u>Priamy významný pozitívny</u> - rekonštrukcia a doplnenie ekosystémov; zlepšenie kvality ovzdušia, zlepšenie hlukovej situácie, revitalizácia brehových porastov a verejnej zelene, využívanie obnoviteľných zdrojov energie (slnecná energia, biomasa, teplo zeme).

	jej stability - zachovanie kvality zložiek ŽP - minimalizácia negatívnych vplyvov - minimalizácia využívania neobnoviteľných zdrojov a využívanie obnoviteľných zdrojov	
Princíp preventívnej opatrnosti	- ochrana zdravia - optimálny rozvoj ľudských zdrojov	Priamy významný pozitívny - posudzovanie vplyvov podľa zákona č. 24/2006 Z. z., návrh a realizácia preventívnych opatrení.
Princíp rešpektovania práv a potrieb budúcich generácií	- zachovanie možností využívania existujúcich zdrojov - zachovanie rovnakých práv	Priamy významný pozitívny kumulatívny a synergický - zachovanie možností využívania existujúcich najmä prírodných zdrojov aj pre budúce generácie a zachovanie rovnosti.
Princíp kultúrnej a spoločenskej integrity	- zachovanie a obnova pozitívnych hodnôt krajiny, sociálnej a kultúrnej identity - podpora miestneho koloritu, ľudovej kultúry a duchovnej atmosféry - oživenie tradičných aktivít s citlivým využitím moderných technológií	Priamy a nepriamy veľmi významný pozitívny - zachovanie a obnova pozitívnych hodnôt krajiny, sociálnej a kultúrnej identity.
Princíp emancipácie a participácie	- tvorba pracovných príležitostí a prístup k verejným statkom a službám - účasť obyvateľov obce na rozhodovaní a verejnej kontrole	Priamy a nepriamy pozitívny - prístup k účasti na rozhodovaní a vytvorenie pracovných príležitostí pre obyvateľov obce.

Na základe výsledkov hodnotenia možno konštatovať, že akceptovaním zásad a regulatív a realizáciou opatrení navrhovaných v ÚPN-O Nededza sa prispeje k zlepšeniu životného prostredia na území obce Nededza. Rozvoj obce podľa hodnotenej ÚPN-O Nededza nepredpokladá sprievodnú produkciu významných negatívnych výstupov a vplyvov na okolité prostredie a na jeho jednotlivé zložky prostredia.

Porovnanie s platnými právnymi predpismi

Pri hodnotení vplyvov posudzovaného strategického dokumentu na životné prostredie sa zohľadňovali príslušné ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov najmä z oblastí:

- ochrany ovzdušia
- ochrany vôd
- ochrany prírody a krajiny
- odpadového hospodárstva
- ochrany zdravia

- ochrany pôdy
- ochrany pamiatok
- územné plánovanie a stavebný poriadok

V priebehu posudzovania vplyvov na životné prostredie sa nepreukázal nesúlad posudzovaného strategického dokumentu s príslušnými ustanoveniami uvedených všeobecne záväzných právnych predpisov.

Možno predpokladať, že prijatie posudzovaného strategického dokumentu ÚPN-O Nededza nebude mať závažný negatívny vplyv na životné prostredie a identifikované vplyvy sú pri dodržaní a realizácii navrhovaných opatrení environmentálne prijateľné.

IV. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE

V posudzovanom strategickom územnoplánovacom dokumente ÚPN-O Nededza sú navrhované riešenia a záväzné regulatívy, v rámci ktorých sa okrem iného vytvoria aj podmienky na zmiernenie alebo i odstránenie možných nepriaznivých vplyvov posudzovaného strategického dokumentu na životné prostredie.

Návrhy uvedené v posudzovanom územnoplánovacom dokumente ÚPN-O Nededza dávajú predpoklad odstránenia resp. minimalizácie predpokladaných nepriaznivých vplyvov posudzovaného strategického dokumentu na životné prostredie a významnou mierou podporujú napĺňanie environmentálnych priorít a cieľov, ako aj princípov a kritérií udržateľného rozvoja.

Na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie sa odporúčajú najmä tieto opatrenia:

Opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných závažných negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplývať z realizácie ÚPN-O Nededza

- Zabezpečiť dôsledné uplatnenie posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni konkrétnych činností (projektov) podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov tak, aby bola zabezpečená ich environmentálne prijateľná lokalizácia, technická a technologická optimalizácia, výber najlepších dostupných technológií, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov.
- Zabezpečiť dôsledné uplatnenie zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení na úrovni konkrétnych navrhovaných činností na celom území obce Nededza.
- Pri rozhodovaní o výbere projektov
 - dôsledne sledovať aspekt trvalej udržateľnosti navrhovaných projektov;
 - sledovať vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických vplyvov navrhovaných činností;
 - sledovať vyváženosť lokálnych a regionálnych vplyvov projektov s prihliadnutím na cezhraničné vplyvy;
 - zabezpečiť účasť obyvateľstva na príprave projektov a vytvoriť podmienky na dialóg medzi expertmi, zástupcami navrhovateľov projektov, samosprávou a verejnosťou;
 - dôsledne dodržiavať princípy ochrany prírody a krajiny;
 - sledovať možnosť dodržiavania štandardných platných technických, technologických, organizačných a bezpečnostných predpisov súvisiacich s navrhovanou aktivitou vrátane protipožiarneho opatrenia.

Na základe analýzy a zhodnotenia požiadaviek súvisiacich zásadných strategických dokumentov a všeobecne záväzných právnych predpisov sa navrhujú doplnujúce odporúčania pre realizáciu navrhovaných opatrení a podporovaných aktivít s cieľom posilniť ich pozitívne vplyvy a vytvoriť lepšie možnosti pre podporu smerovania rozvoja územia obce Nededza k trvalo udržateľnému rozvoju:

- Zosúladiť prístup ochrany prírody, ochrany pred povodňami a ochrany vôd cez integrovaný manažment krajiny.

- Zachovať pôvodné druhy fauny a flóry a ich biotopy s osobitným dôrazom na zabránenie fragmentácie prirodzeného prostredia.
- Rekonštruovať existujúce plochy zelene a udržiavať ich v priaznivom stave.
- Vypracovať stratégiu proti rozširovaniu inváznych druhov a akčný plán, ako invázne druhy rastlín odstraňovať.
- Pri návrhu a realizácii protipovodňových opatrení na miestnych tokoch prihliadať aby sa v maximálnej možnej miere zachovala pôvodná morfológia toku a ochrana pôvodnej brehovej vegetácie tokov a jej rekonštrukcia vrátane doplnenia brehových porastov. Protipovodňové opatrenia posúdiť z hľadiska vplyvu na životné prostredie podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z.
- Pri povoľovaní novej výstavby rešpektovať ustanovenia zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami.
- Zabezpečiť zníženie znečistenia vody vo vodných tokoch splaškovými odpadovými vodami z miestnych zdrojov po vybudovaní splaškovej kanalizácie napojením obce na verejnú kanalizáciu a následným doriešením nakladania s odpadovými vodami v lokalitách mimo dosahu verejnej kanalizácie.
- V rámci nového POH na nové obdobie navrhnúť zlepšenie systému nakladania s odpadmi s cieľom zníženia produkcie odpadov na 1 obyvateľa obce a zvýšenia podielu triedených odpadov.
- Pri výstavbe nových objektov podporiť zvyšovanie environmentálnej výkonnosti energeticky úsporných budov (napr. izolácia, využitie OZE, pasívna/solárna konštrukcia, nízkoenergetické stavby a pod.).
- Osobitnú pozornosť zamerať na objem a architektonické riešenie nových objektov, najmä na nových rozvojových plochách nakoľko nevhodná architektúra nových objektov by mohla spôsobiť vizuálne a štrukturálne zmeny krajinného rázu.
- Pri výstavbe nových energetických vedení prednostne využívať formu káblového vedenia v zemi z dôvodu zníženia negatívneho vplyvu najmä na obyvateľstvo, na vtákov a na krajinu.
- Doriešiť dostatočnú kapacitu a environmentálne prijateľnú statickú dopravu.
- Nepriaznivý vplyv budovania nových spevnených plôch na životné prostredie odstrániť alebo znížiť výsadbou zelene v rámci parkových a sadových úprav s použitím miestnych stanovištne vhodných druhov.
- Pri trvalých záberoch poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.
- Pri riešení funkčných plôch v strategickom dokumente ÚPN-O Nededza zachovať prístupové trasy na lesné i poľnohospodárske pozemky za účelom ich obhospodarovania.
- Pri umiestňovaní jednotlivých stavieb v riešenom území dôsledne dodržiavať požiadavky na ochranu obyvateľstva pred účinkami hluku a vibrácií vyplývajúce z vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a v prípade potreby realizovať účinné protihlukové opatrenia.
- V prípade nových navrhovaných činností v rámci poprojektovej analýzy overiť účinnosť realizovaných protihlukových opatrení a v prípade nedodržania predpokladaných hodnôt, ktoré vyplynú z procesu posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. požadovať zosúladenie s platnými predpismi.

- Výskyt stredného radónového rizika - vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.
- Venovať pozornosť využitiu turistického a rekreačného potenciálu riešeného územia a jeho okolia, prihliadať pritom na únosnosť územia.
- Navrhnuť a realizovať plán budovania náučných chodníkov, náučných lokalít a cyklotrás v riešenom území aby sa zabránilo živelnému rozvoju turistiky a cestovného ruchu.

Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Posudzovaný strategický dokument ÚPN-O Nededza je z hľadiska obsahu vypracovaný na environmentálne prijateľnej úrovni. V koncepte sú zohľadnené výsledky prieskumov a rozborov, krajinnoekologického plánu a opodstatnených požiadaviek predložených v rámci stanovísk dotknutých subjektov k oznámeniu.

V rámci vypracovania návrhu ÚPN-O Nededza sa navrhuje a odporúča:

Problematika RÚSES:

Pre riešené územie je platný dokument ÚSES - Aktualizácia prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto (2006). V roku 2020 bol spracovaný RÚSES Žilina (2020), ktorý je zapracovaný do tohto územného plánu obce. Zapracovanie správneho materiálu RÚSES okresu Žilina do strategického dokumentu ÚPN-O Nededza je potrebné overiť u OÚ Žilina ako príslušného štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny.

Nakoľko textová časť územnoplánovacej dokumentácie obce Nededza obsahuje niektoré nepresnosti odporúčame na základe pripomienok dotknutých orgánov vykonať jej následné úpravy:

Akceptovať požiadavky Dopravného úradu, Divízia civilného letectva Bratislava (list č. 21305/2024/ROP-002-P/47254 zo dňa 10. 07. 2024) k ÚPN-O Nededza v nasledovnom rozsahu:

- V kapitole i) **VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV**, v časti *Ochranné pásma Letiska Žilina na strane 26*, v podkapitole l) 1. *Doprava a dopravné zariadenia*, v časti *Ochranné pásma Letiska Žilina na strane 40* a v Článku 8 *Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov*, v bode e) *Ochranné pásmo letiska Žilina na strane 68* je potrebné časť textu, ktorý pojednáva o stavbách a zariadeniach, ktoré podliehajú súhlasu Dopravného úradu nahradiť nasledovným textom:

"V zmysle leteckého zákona sa na území obce vyžaduje súhlas Dopravného úradu pre

1. stavby letísk, osobitných letísk, heliportov a stavieb pre letecké pozemné zariadenia,

2. stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, ak:

- *by svojím charakterom alebo prevádzkou mohli narušiť ochranné pásma Letiska Žilina,*
- *sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 m a viac nad terénom,*
- *môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov alebo leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, veterné turbíny, energetické zariadenia alebo vysielacie stanice,*
- *môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje, veterné turbíny a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1 000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy."*

Akceptovať požiadavky Žilinského samosprávneho kraja (list č. 05256/2024/ORR-9 zo dňa 24. 07. 2024) k ÚPN-O Nededza v nasledovnom rozsahu:

- *Doplniť kapitolu B.b) Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu o záväzný regulatív z oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja č.: 9.2 podporovať budovanie priemyselných parkov celoštátneho významu v nasledovných sídlach: 9.2.4 Teplička nad Váhom, Nededza, Varín, Gbeľany, Mojš*

Prehodnotiť požiadavku Okresného úradu Žilina, Odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu štátnej ochrany prírody a krajiny (list č. OU-ZA-OSZP1-2024/048894-004 zo dňa 09. 08. 2024) k ÚPN-O Nededza v nasledovnom rozsahu:

- *Do kapitoly Ochrana pred povodňami (str.45) bude pri vodozádržných opatreniach uprednostnené biotechnické riešenie a budovanie poldrov bez použitia železobetónových konštrukcií.*

Prehodnotiť požiadavku Okresného úradu Žilina Odboru opravných prostriedkov, pozemkový referát (list č. OU-ZA-OOP6-2024/049874-002 zo dňa 24. 07. 2024) k ÚPN-O Nededza:

- *Prehodnotiť navrhovaný záber chránenej poľnohospodárskej pôdy podľa § 12 ods.1, 2 zákona.*

16. 09. 2024 bolo uskutočnené opätovné prerokovanie, na ktorom bol vyhotovený "Záznam z opätovného prerokovania Návrhu ÚPN-O Nededza s Okresným úradom, Odborom opravných prostriedkov V Žiline, konaného 16.9.2024".

Po porovnaní prerokovávaného Návrhu ÚPN-O Nededza s aktuálne platnou územnoplánovacou dokumentáciou obce zúčastnené strany konštatujú nasledovné:

V platnom ÚPN-O Nededza je pre funkciu bývanie schválené celé územie obce, nachádzajúce sa medzi cestou II/583 a pätou svahu, od hranice s k. ú. Teplička nad Váhom až po hranicu s k. ú. Gbeľany. Nový ÚPN-O Nededza vypustil zo schválených navrhovaných plôch bývania celú lokalitu Za Chrípom s výmerou cca 9,5 ha, s osobitne chránenou poľnohospodárskou pôdou piatej a šiestej skupiny BPEJ.

V tejto súvislosti zúčastnené strany zhodne konštatujú, že požiadavka na prehodnotenie navrhovaného záberu chránenej poľnohospodárskej pôdy bola dostatočne zohľadnená už pri samotnom spracovaní nového Návrhu ÚPN-O Nededza. Na základe uvedenej skutočnosti Okresný úrad, Odbor opravných prostriedkov, pozemkový referát v Žiline nemá pripomienky k rozsahu navrhovaného záberu poľnohospodárskej pôdy v Návrhu ÚPN-O Nededza.

V návrhu ÚPN-O Nededza opraviť a zosúladiť:

- *Zosúladiť zábery poľnohospodárskej pôdy. V textovej časti návrhu na stranách č.56, 58 je výmera 24,47 ha a v tabuľke na strane č. 57 je výmera 27,47 ha.*
Opraviť a zosúladiť v zmysle požiadavky

Akceptovať a doplniť do kapitoly p.5) textovej časti a do článku 8 záväznej časti Návrhu ÚPN-O požiadavku Okresného úradu Žilina, Pozemkový a lesný odbor (list č. OU-ZA-PLO2-2024/050980-2/VAL zo dňa 04. 07. 2024) k ÚPN-O Nededza v nasledovnom rozsahu:

- *Z uvedených lokalít zasahujú do ochranného pásma lesa (t.j. do vzdialenosti bližšej ako 50 m od hranice lesných pozemkov v zmysle § 10 zákona o lesoch č.326/2005 Z. z. v zn. nesk. predp.) lokality č. 6, 8, 12.*
Akceptovať a doplniť do kapitoly p.5) textovej časti a do článku 8 záväznej časti Návrhu ÚPN-O.
- *V lokalitách č. 6, 8 sa navrhuje individuálna bytová výstavba - výstavba rodinných domov, v lokalite č. 12 sa navrhuje rozvoj rekreácie a požadujeme, aby ochranné pásmo lesa definované v §10 zákona o lesoch č.326/2005 Z. z. v zn. nesk. predp. bolo dodržané tak, aby minimálna odstupová vzdialenosť navrhovaných stavieb v rámci lokalít bola od hranice lesných pozemkov min. 25 m.*
Akceptovať a doplniť do kapitoly p.5) textovej časti a do článku 8 záväznej časti Návrhu ÚPN-O.
- *požadujeme, aby boli zachované pôvodné prístupové trasy na lesné pozemky za účelom obhospodarovania lesa a nezabránilo sa tak riadnemu hospodáreniu v zmysle zákona o lesoch t.j. ponechať preluky v rámci lokalít a nezastavať tak celý priestor popod lesné porasty (najmä na existujúcich približovacích trasách).*
Akceptovať, doplniť do kapitoly l) 1 textovej časti a do článku 8 záväznej časti Návrhu ÚPN-O.

Akceptovať a doplniť v kapitole j)2 textovej časti návrhu strategického dokumentu požiadavky Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Žiline (list č. ORHZ-ZA1-2024/001339-002 zo dňa 11. 07. 2024)

- *Pri navrhovaní prístupových komunikácií je nutné riešiť požiadavky protipožiarnej bezpečnosti vyplývajúce z vyhlášky MV SR číslo 94/2004, ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb v znení neskorších predpisov. Napr. je potrebné riešiť v súlade s § 82 cit. vyhlášky Prístupové komunikácie v nových sídelných útvaroch. Pri neprejazdných jednopruhových prístupových komunikáciách dlhších ako 50 m na konci komunikácie riešiť slučkový objazd alebo plochu umožňujúcu otáčanie požiarného vozidla v zmysle §82 ods.5 cit. vyhlášky.*
- *Pri riešení sietí verejného vodovodu uplatniť požiadavky na zabezpečenie stavieb vodou na hasenie požiarov, ktoré ustanovuje vyhláška MV SR č.669/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a STN 920400 Zásobovanie vodou na hasenie požiaru. Napr. riešiť požiadavky na zabezpečenie požiarnej vody v nových sídelných útvaroch s dôrazom na navrhovanie nadzemných požiarnych hydrantov, prípadne požiarnych nádrží a čerpacích stanovišť na prírodných vodných zdrojoch.*

Akceptovať a zapracovať do strategického dokumentu požiadavky Slovenského vodohospodárskeho podniku, OZ Ružomberok (list č. SVP 14046/2024/2 zo dňa 19. 07. 2024)

- *V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách, v znení neskorších predpisov a vykonávacej technickej normy STN 752102 Úpravy riek a potokov žiadame rešpektovať pobrežné pozemky a sice: pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary a pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej*

a návodnej päty hrádze. Brehová čiara je definovaná ako priesečnica hladiny vody s príľahlými pozemkami, po ktorú voda stačí pretekať medzi brehmi bez toho, aby sa vylievala do príľahlého územia.

Akceptovať, doplniť pobrežné pozemky pri ochrannej hrádzi vodného toku do kapitoly I)2.5 a do článku 4, ods. 2, písm. j) záväznej časti.

- V zmysle § 49, ods.2 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách, v znení neskorších predpisov pri výkone správy vodných tokov a vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Z dôvodu realizácie opráv, údržby, investičných akcií, povodňovej aktivity a pod. je nutné zachovať prístup ťažkej mechanizácie správcu vodných tokov k pobrežným pozemkom.

Akceptovať, doplniť druhú vetu v článku 4, ods. 2, písm. j) záväznej časti.

- do ÚPN žiadame zapracovať nasledovné podmienku: Rešpektovať ciele a opatrenia vodnej politiky zadefinované v strategickom dokumente "Koncepcia vodnej politiky SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050", ktorý bol spracovaný v roku 2022 MŽP SR.

Akceptovať, doplniť v kapitole I)2 textovej časti.

Akceptovať a zapracovať do strategického dokumentu požiadavky SEVAK, a.s. Žilina (list č. O24031425 zo dňa 17. 07. 2024)

- V obci Nededza sa nachádza verejný vodovod a verejná kanalizácia, ktoré sú v správe našej spoločnosti.

Akceptovať, doplniť správcu kanalizácie v kapitole I)2.2 textovej časti Návrhu ÚPN-O.

Akceptovať a zapracovať do strategického dokumentu požiadavky SPP - distribúcia a.s. Bratislava (list č. 872/DPSMK/KE/2024 zo dňa 27. 06. 2024)

- V prípade, že obec Nededza nebude riešiť zásobovanie plynom naraz, ale postupne po jednotlivých lokalitách, SPP-distribúcia, a.s. vie zabezpečiť zásobovanie zemným plynom len do kapacity existujúcej RS Nededza a prepravnej kapacity STL2 distribučnej siete pri splnení technických a obchodných podmienok SPP-distribúcia, a.s., po prekročení bude potrebné realizovať zvýšenie výkonu existujúcej regulačnej stanice tak, aby boli splnené technické a obchodné podmienky SPP-distribúcia, a.s.

Akceptovať, doplniť v kapitole I)4 textovej časti Návrhu ÚPN-O.

Akceptovať a zapracovať do strategického dokumentu požiadavku Stredoslovenská distribučná, a.s., Žilina (list č. 4600071771 zo dňa 28. 06. 2024)

- Nízke napätie - rozvody riešiť ako zemné káblové, dĺžka výbežkov od zdroja max. 450 m. Pre uloženie zemných káblových rozvodov požadujeme vyčlenenie zelených pásov šírky 1 m v blízkosti miestnych komunikácií.

Akceptovať, v kapitole I)3 textovej časti vypustiť slovné spojenie „v intraviláne“.

Požiadavka Správy Národného parku Malá Fatra, Varín (list č. NPMF/340-001/2024 zo dňa 28. 06. 2024)

- Správa NP Malá Fatra odporúča, aby do kapitoly Ochrana pred povodňami (str. 45) bolo pri vodozádržných opatreniach uprednostnené biotechnické riešenia a budovanie poldrov bez použitia železobetónových konštrukcií.

Prehodnotiť požiadavku a prípadne, doplniť do kapitoly I)2.5 textovej časti Návrhu ÚPN-O.

Pri vypracovaní návrhu ÚPN-O Nededza sa odporúča zohľadniť výsledky procesu posudzovania uvedené v záverečnom stanovisku z posúdenia strategického dokumentu.

S návrhom záväznej časti ÚPN-O Nededza, ktorá je súčasťou posudzovaného strategického dokumentu ÚPN-O Nededza z pohľadu vplyvov na životné prostredie možno po zapracovaní prehodnotených navrhovaných a odporúčaných opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie *zohľadnenia výsledkov posudzovania súhlasiť*.

Pri príprave konkrétnych projektov je potrebné dodržať požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia vrátane zdravia obyvateľov, ktoré budú platné v čase ich prípravy a realizácie, vrátane všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie.

V. POROVNANIE VARIANTOV

Navrhovateľ Obec Nededza, Obecný úrad Nededza, Hlavná 1/1, 013 02 Nededza predkladá na posúdenie Správu o hodnotení strategického dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán obce Nededza“.

Predkladaná Správa o hodnotení strategického dokumentu bola vyhodnotená podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov na základe Rozsahu hodnotenia Okresného úradu Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia určeným podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre hodnotenie vplyvov strategického dokumentu pre strategický dokument územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán obce Nededza“ na životné prostredie - list č. OU-ZA-OSZP3-2024/002443 zo dňa 26. 06. 2024.

Rozsah hodnotenia v bode 1. Varianty pre ďalšie hodnotenie stanovil, že "V ďalšom hodnotení vplyvu strategického dokumentu - v správe o hodnotení pre územnoplánovaciu dokumentáciu Obce Nededza požadujeme rozpracovať strategický dokument variantne:

- Nulový variant
- Variant 1 - riešenie ÚP v rozsahu posudzovaného oznámenia

V.1. TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Pre zostavenie kritérií hodnotenia sme vychádzali z problematiky hodnotenia, kde dôležitým faktorom bolo porovnanie jednovariantného riešenia (variant 1) hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie s nulovým variantom. Výber optimálneho variantu ÚPN-O Nededza predstavuje komplexnú kategóriu vyplývajúcu zo zhodnotenia viacerých vplyvov, dôsledkov či dopadov, ako sú:

- vplyvy na krajinu
- vplyvy na zdravie
- environmentálne dôsledky
- sociálno-ekonomické dôsledky
- územno-technické dopady

Posudzovaný variant ÚPN-O Nededza by mal vo všeobecnosti v prvom rade zlepšovať kvalitu životného prostredia miestnym občanom najmä čo sa týka zdravia a rovnako by mal zlepšovať stav jednotlivých častí krajiny, najmä jej biotickej časti, alebo tento stav minimálne nezhoršovať.

V ďalšom rade by mal sledovať rozvoj obce Nededza a to najmä po kvalitatívnej stránke rôznymi technickými, organizačnými, územnými a inými opatreniami rešpektujúc pritom socioekonomické postavenie občanov v nadväznosti na kultúrno-historické tradície. Posudzovaný dokument ÚPN-O Nededza v posudzovanom variante riešenia uvedené kritériá spĺňa.

V.2. POROVNANIE VARIANTOV

Ako bolo uvedené v príslušných kapitolách pre hodnotenie vplyvu strategického dokumentu „Územný plán obce Nededza“ sa hodnotí okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa územie obce Nededza vyvíjalo podľa súčasného stavu v súlade so súčasnou platnou územnoplánovacou dokumentáciou obce) i jednovariantné riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii - Územný plán obce Nededza.

Porovnanie variantov

Nulový variant

Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia čiže de facto v rozsahu jeho zastavanej a nezastavanej plochy a v súlade s koncepciou riešenia rozvoja územia obce podľa súčasnej platnej územnoplánovacej dokumentácie obce. Tento stav už nevytvára udržateľné podmienky pre rozvoj obce. V súčasnosti z hľadiska perspektívnosti rozvoja obce je potreba vypracovania nového ÚPN obce, ktorý by prehodnotil územie obce v rozsahu vyčlenenia nových disponibilných plôch, určenia ich funkcií, samozrejme pri environmentálnom zhodnotení vhodnosti ich vyčlenenia a priradenia funkcií.

V prípade nulového variantu by sa územie vyvíjalo podľa súčasného stavu a to v rozsahu súčasnej platnej územnoplánovacej dokumentácie obce. V obci by absentovali ďalšie vhodné plochy pre rozvoj obce. Tento stav by bol vzhľadom na koncepciu rozvoja obce a možnosti jej rozvoja neudržateľný, čo sa prejavilo už v súčasnosti v požiadavke na spracovanie ÚPN obce Nededza.

Variety riešenia strategického dokumentu

Rozsah hodnotenia v bode 1. Varianty pre ďalšie hodnotenie stanovil, že v ďalšom hodnotení vplyvu strategického dokumentu - v správe o hodnotení pre územnoplánovaciu dokumentáciu Obce Nededza sa požaduje rozpracovať strategický dokument jednovariantne.

Návrh rozvoja funkčných zložiek zohľadňuje zistené potenciálne plochy pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a výroby pri zohľadnení dopravného prístupu, technickej infraštruktúry a záujmov ochrany prírody.

Návrh riešenia územného rozvoja obce Nededza uvedený v posudzovanom strategickom dokumente ÚPN-O Nededza je z hľadiska vplyvu na životné prostredie prijateľný a odporúča sa schvaľujúcemu orgánu jeho schválenie v predložennom znení po zapracovaní navrhovaných opatrení uvedených v kapitole IV. a po zohľadnení opodstatnených pripomienok a požiadaviek účastníkov procesu posudzovania vyplývajúcich z písomných stanovísk k správe o hodnotení a posudzovanému strategickému dokumentu ÚPN-O Nededza, záverov z verejného prerokovania, ktoré budú súčasťou záverečného stanoviska z procesu posudzovania.

VI. METÓDY POUŽITÉ V PROCESE HODNOTENIA VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE A SPÔSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

V procese hodnotenia vplyvov boli použité excerpčné a kompilačné metódy na základe existujúcej literatúry, archívnych materiálov, monitoringu prostredia a najmä podkladov od spracovateľa ÚPN obce Nededza.

Významnou zložkou hodnotenia bol vlastný terénny prieskum, porovnanie dostupnej databázy z literatúry a prieskumných správ o riešenom území so zistenými podkladovými údajmi počas prieskumu, významným zdrojom boli informácie od dotknutých orgánov. Na základe analýzy územia a hodnotenia vplyvov boli v procese využité metódy analógie dát a odborné odhady a porovnania.

Základná podkladová údajová databáza vychádza z platnej územnoplánovacej dokumentácie, z územnej dokumentácie štátnej ochrany prírody, z literárnych zdrojov, ročeníek, monitoringu jednotlivých zložiek, dát zistených terénnym prieskumom a konzultácií s odborníkmi rôznych profesií.

Základné zdroje údajov:

Schválená ÚPD, vzťahujúca sa k riešenému územiu

- ÚPN-O Nededza (Ing. arch. Peter Krajč a kol., 1996), schválený uznesením obecného zastupiteľstva (OZ) Nededza č. 2/96 zo dňa 12.09.1996
- ÚPN-O Nededza, Zmena a doplnok č. 1 (Ing. arch. Ľubomír Kružel a kol., 2004), schválený uznesením obecného zastupiteľstva (OZ) Nededza č. 8/2004 zo dňa 17.06.2004
- ÚPN-O Nededza, Zmena a doplnok č. 2 (Ing. arch. Peter Krajč a kol., 2006), schválený uznesením obecného zastupiteľstva (OZ) Nededza č. 3/2007 zo dňa 30.03.2007
- ÚPN-O Nededza, Zmena a doplnok č. 3 (Ing. arch. Peter Krajč a kol., 2006), schválený uznesením obecného zastupiteľstva (OZ) Nededza č. 3/2007 zo dňa 30.03.2007
- ÚPN VÚC Žilinského kraja, záväzná časť bola vyhlásená NV SR č. 223/1998 zo dňa 26.05.1998
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - Zmeny a doplnky č. 1 (združenie VÚC Žilina, 02/2005), záväzná časť schválená zastupiteľstvom ŽSK zo dňa 27.04.2005, vyhlásená VZN ŽSK č. 6/2005 o záväzných častiach Zmien a doplnkov ÚPN VÚC ŽK
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - Zmeny a doplnky č. 2 (Ing. arch. Marián Pivarčí a kol., 07/2006), záväzná časť schválená zastupiteľstvom ŽSK uznesením č. 7 zo dňa 04.09.2006 ako dodatok 1 k VZN č. 6/2005 o záväzných častiach Zmien a doplnkov ÚPN VÚC ŽK
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - Zmeny a doplnky č. 3 (Ing. arch. Róbert Toman a kol., 05/2009), záväzná časť schválená dňa 17.03.2009 zastupiteľstvom ŽSK VZN č. 17/2009 o záväzných častiach Zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC ŽK
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - Zmeny a doplnky č. 4 (Ing. arch. Marián Pivarčí a kol., 2010), ktoré aktualizovali vybrané profesijné okruhy. Záväzná časť Zmien a doplnkov č. 4 bola schválená zastupiteľstvom ŽSK uznesením č. 26/2011 zo dňa 27.06.2011
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - Zmeny a doplnky č. 5 (Ing. arch. Marián Pivarčí a kol., 2018), ktoré aktualizovali vybrané profesijné okruhy. Záväzná časť Zmien

a doplnkov č. 5 bola schválená zastupiteľstvom ŽSK VZN 49/2018, ktoré bolo schválené uznesením 5/4 zo dňa 19. 03. 2018

Základná údajová databáza vychádza zo zdrojov uvedených v kapitole C.X.

Pri posudzovaní vplyvov ÚPN-O Nededza na životné prostredie boli použité odborné metódy a odhady s použitím súvisiacich databáz, literatúry, výsledkov komplexných prieskumov a rozborov, Krajinnoekologického plánu, RÚSES, výsledkov hodnotenie vplyvov konkrétnych činností v riešenom území a ďalších materiálov, ktoré obsahovali analýzu stavu životného prostredia a problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny záujmového územia. V rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie sa vykonala analýza pripomienok a požiadaviek zo stanovísk dotknutých orgánov predložených k oznámeniu a opodstatnené pripomienky sa zohľadnili pri formulovaní záverov posudzovania. Chýbajúce informácie boli doplnené vlastným prieskumom a konzultáciami s obstarávateľom a spracovateľom konceptu ÚPN-O Nededza. Na základe dostupných informácií boli koncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a celkové zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Pri spracovávaní správy o hodnotení strategického dokumentu zvláštna pozornosť bola venovaná špecifickým požiadavkám hodnotenia vplyvov na životné prostredie stanoveným Rozsahom hodnotenia Okresného úradu Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia určeným podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre hodnotenie vplyvov strategického dokumentu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán obce Nededza“ na životné prostredie - prípis č. OU-ZA-OSZP3-2024/002443 zo dňa 26. 06. 2024.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame prehľad týchto špecifických požiadaviek s ich diskusiou, prípadne s odkazmi na miesto Správy resp. strategický dokument ÚPN obce Nededza, kde sú tieto požiadavky riešené.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE NEDEDZA

Časť C - Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia

KAPITOLA VI

Vyhodnotenie špecifických požiadaviek určených rozsahom hodnotenia Okresného úradu Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-ZA-OSZP3-2024/002443 zo dňa 26. 06. 2024

číslo	Špecifická požiadavka	Stanovisko spracovateľa správy o hodnotení
2.2.1.	Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného strategického dokumentu riešiť požiadavky a pripomienky dotknutých orgánov, ktoré boli zaslané k oznámeniu, vyhodnotiť ich splnenie alebo nesplnenie (zdôvodniť).	Nížšie sú uvedené stanoviská dotknutých orgánov, ktoré boli zaslané k oznámeniu
	Krajský pamiatkový úrad Žilina (list č. konania S-PUSR-013704/2024, č. záznamu Z-PUSR-056211/2024 zo dňa 09. 07. 2024) Vydáva záväzné stanovisko, v ktorom konštatuje, že k predmetnému oznámeniu nemá ďalšie požiadavky.	Záväzné stanovisko bez pripomienok. Berie sa na vedomie a akceptuje sa.
	Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, orgán štátnej vodnej správy (list č. OU-ZA-OSZP3-2024/049841-002/Kri zo dňa 12. 07. 2024) Súhlasí s predloženým oznámením o strategickom dokumente „Územného plánu obce Nededza“ s týmito pripomienkami: 1. Pri urbanizovaní územia odvádzať dažďové vody zadržiavaním t.j. odvádzaním vôd z povrchového odtoku do podzemných vôd (na základe vhodných hydrogeologických pomerov daného územia) s cieľom zachovať prírode blízke pomery. Pre lokality, ktoré sú problematické z hľadiska vysokej hladiny podzemnej vody odvádzať dažďovú vodu do povrchových vôd - vhodného recipientu (vypúšťané množstvo dažďových vôd nesmie byť vyššie, ako je prirodzený odtok z povodia) 2. Prípadné negatívne vplyvy na vodné pomery je potrebné eliminovať dôsledným uplatňovaním a rešpektovaním platnej legislatívy zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). 3. Rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov (II. stupeň vodného zdroja Teplička nad Váhom). Všetka činnosť v OP, musí byť podľa zákona o vodách č. 364 § 32 (5) v súlade s rozhodnutím o ručení ochranných pásiem vodárenského zdroja vyhláseného ONV-PLVH Žilina č. VH-810-1/86-405/En z 17.6.1986, ako aj s vyhláškou č. 29/2005 MŽP SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem VZ, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v OP VZ. 4. Rešpektovať Chránenú vodohospodársku oblasť (CHVO)	Stanovisko sa berie na vedomie. všetky uvedené pripomienky boli akceptované a zapracované v príslušných častiach posudzovaného strategického dokumentu ÚPN-O Nededza i v prípade opodstatnenosti zapracované do Návrhu záväznej časti. Posudzovaný strategický dokument ÚPN-O Nededza bude spolu so správou o hodnotení v rámci procesu pripomienkovania strategického materiálu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov predložený Okresnému úradu Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie i ostatným príslušným dotknutým orgánom na pripomienkovanie.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE NEDEDZA

Časť C - Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia

KAPITOLA VI

	Beskydy -Javorníky. 5. Rešpektovať ochranné pásma vodného toku Kotrčiná. 6. Činnosti, ktoré budú vykonávané v kontakte s miestnymi recipientmi resp. akékoľvek zásahy do vodných tokov, musia byť vopred odkonzultované a odsúhlasené so správcom vodného toku a orgánom štátnej vodnej správy. 7. Vylúčiť vypúšťanie čistiarenskeho kalu a obsahu žump do povrchových vôd a podzemných vôd. 8. Rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb. 9. Rešpektovať inundačné územia vodných tokov pri navrhovaní novej výstavby. 10. Zamedziť znečisťovaniu tokov a vzniku nepovolených skládok. V závere stanoviska sa uvádza: "Z hľadiska vodoochranárskych záujmov za dodržania uvedených pripomienok predložený dokument nebude mať zvýšené negatívne vplyvy na kvalitu povrchových a podzemných vôd ale aj ostatných zložiek životného prostredia. Na základe uvedeného Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, na úseku štátnej vodnej správy nepožaduje, aby bol uvedený strategický dokument posudzovaný v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov."	
	Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Žiline (list č. ORHZ-ZAI-2024/001357-002 zo dňa 11. 07. 2024) Z hľadiska ochrany pred požiarmi nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.	Stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie a akceptuje sa.
2.2.2.	Posúdiť vplyv stavebných a iných zámerov na poľnohospodársku pôdu, pričom rozvojové aktivity navrhovať v nadväznosti na zastavané územie obce.	Uvedená požiadavka bola akceptovaná a zapracovaná už priamo v príslušných častiach posudzovaného strategického dokumentu ÚPN-O Nededza a zakomponovaná i do Návrhu záväznej časti - viď článok 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, bod 3. Ochrana poľnohospodárskej pôdy. Uvedená problematika je premietnutá i do kapitoly C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.
2.2.3.	Vyhodnotiť vplyv navrhovaných záujmov v rámci územného plánu vo vzťahu k zosuvným územiám, radónovému riziku.	Uvedená požiadavka bola akceptovaná a zapracovaná už priamo v príslušných častiach posudzovaného strategického dokumentu ÚPN-O Nededza a zakomponovaná i do Návrhu záväznej časti - viď článok 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, bod 8 Zosuvy a bod 9. Radónové riziko. Uvedená problematika je riešená i v správe o hodnotení posudzovaného strategického dokumentu - viď príslušné časti správy o hodnotení. Strategický dokument ÚPN-O Nededza spolu so správou o hodnotení bude v rámci

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE NEDEDZA

Časť C - Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia

KAPITOLA VI

		pripomienkovania strategického materiálu predložený príslušným dotknutým orgánom.
2.2.4.	Vyhodnotiť súlad územnoplánovacej dokumentácie s platným ÚPN-VÚC Žilinského kraja a ďalšími strategickými dokumentmi.	Uvedená požiadavka je zapracovaná v posudzovanom strategickom dokumente ÚPN-O Nededza, viď kapitola B. Riešenie územného plánu, podkapitola b) Vázby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu. Posudzovaný strategický dokument ÚPN-O Nededza bude spolu so správou o hodnotení predložený v rámci pripomienkovania strategického materiálu príslušným dotknutým orgánom.
2.2.5.	Posúdiť návrh zadržiavania, využívania resp. kontrolovaného odvádzania dažďových vôd, s cieľom zachovať prírode blízke pomery najmä pre lokality, ktoré sú problematické z hľadiska limitovaného množstva odvádzania zrážkových vôd cez existujúce kanalizácie a do recipientov (vybudovanie retenčných a detenčných nádrží, poldrov, zelených pásov).	Uvedená požiadavka bola akceptovaná a zapracovaná už priamo v príslušných častiach posudzovaného strategického dokumentu ÚPN-O Nededza, , viď kapitola B. Riešenie územného plánu, podkapitola l) Návrh verejného dopravného a technického vybavenia, bod 2.2. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd - časť Dažďová kanalizácia a zakomponovaná i do Návrhu záväznej časti - viď článok 4. Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia bod 2. v oblasti vodného hospodárstva a článok 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, bod 2. Ochrana podzemných a povrchových vôd. Uvedená problematika je riešená i v správe o hodnotení posudzovaného strategického dokumentu - viď príslušné časti správy o hodnotení. Strategický dokument ÚPN-O Nededza spolu so správou o hodnotení bude v rámci pripomienkovania strategického materiálu predložený príslušným dotknutým orgánom.
2.2.6.	Pri hodnotení uvedených vplyvov sa zamerať najmä na kumulatívne a synergické vplyvy a odhad ich významnosti.	Problematika hodnotenia vplyvov je Správe o hodnotení strategického dokumentu súčasťou príslušných častí kapitoly C.III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti. Komplexné posúdenie vplyvov strategického dokumentu je súčasťou kapitoly C.III.13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.
2.2.7.	Vyhodnotiť vplyv navrhovaných plôch (najmä plôch výroby) na jednotlivé zložky životného prostredia a zachovanie zdravia obyvateľstva a navrhnúť opatrenia regulatív na ich maximálnu elimináciu.	Uvedená požiadavka je akceptovaná a zapracovaná už priamo v posudzovanom strategickom dokumente ÚPN-O Nededza, je premietnutá i do Návrhu záväznej časti - viď článok 1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, článok 2 Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch, článok 5 článok Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny a článok 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie. Uvedená problematika je riešená i v správe o hodnotení posudzovaného strategického dokumentu. Posudzovaný strategický dokument ÚPN-O Nededza bude spolu so správou o hodnotení v rámci pripomienkovania strategického materiálu predložený príslušným dotknutým orgánom.

VII. NEDOSTATKY A NEURČITOSTI V POZNATKOKCH, KTORÉ SA VYSKYTLI PRI VYPRACÚVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ

Z hľadiska environmentálneho hodnotenia komplexných vplyvov činnosti nie sú spracovateľovi známe žiadne zásadné problémy, o ktorých by neexistovali potrebné informácie a prijateľné návrhy na ich riešenie. Údaje o kvalite zložiek životného prostredia a následné hodnotenie vplyvov sú spracované v merítku riešeného územia (najbližšie kontaktné územie, kde je možnosť predpokladať čo i len minimálny vplyv z realizovanej investičnej činnosti). Podkladové údaje sú viazané na širšie okolie (monitoring zložiek životného prostredia) resp. na administratívne údaje (štatistické údaje o obyvateľstve), extrapolácia údajov na riešené územie bola kombinovaná s terénnym prieskumom územia. Nie sú nám známe žiadne nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré by mohli zásadnou mierou ovplyvniť podkladovú databázu analýzy územia, následného hodnotenia vplyvov a záverečného stanoviska, ktoré je výsledkom predkladanej environmentálnej štúdie. Súhrnná miera neurčitosti je zhodná s výpovednou schopnosťou hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie, rozsahu jej spracovania a poskytnutých podkladov. Z hľadiska environmentálneho hodnotenia analýz územia, jeho jednotlivých zložiek a následne vplyvov je miera neurčitosti v poznatkoch daná hodnotenou územnoplánovacou dokumentáciou, ktorá rieši plochy rozvoja ale jej cieľom a úlohou nie je riešiť konkrétne investičné zámery na vyčlenených plochách. Z toho dôvodu v správe o hodnotení nemôžeme hodnotiť vplyv určitých plôch rozvoja na jednotlivé funkčné plochy obce. V prípade umiestnenia jednotlivých výrob resp. činností do územia budú prevádzky a technológie resp. činnosti riešené v závislosti od charakteru a typu výroby a jej výrobných kapacít resp. od charakteru činnosti v procese predprojektovej a projektovej prípravy v zmysle platnej legislatívy - zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov resp. v prípade zaradenia činnosti i v zmysle zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia (zákon IPKZ) v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v zmysle ďalších neskorších predpisov a pod. a v súlade s príslušnou platnou legislatívou.

Navrhované riešenie ďalšieho územného rozvoja obce Nededza podľa predloženého strategického dokumentu ÚPN-O Nededza by nemalo závažne negatívne vplyvať na životné prostredie, pretože ide o plánovací dokument a jeho riešenie vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja.

Pri posudzovaní vplyvov navrhovaného riešenia ÚPN-O Nededza na životné prostredie bolo potrebné pre upresnenie predpokladaných vplyvov ďalšieho rozvoja obce zamerať sa tiež na vplyvy vyplývajúce z realizácie opatrení a záväzných regulatív obsiahnutých v strategickom dokumente ÚPN-O Nededza, nakoľko sa vo vzťahu k stupňu posudzovania a rozsahu riešenia v procese posudzovania tohto strategického dokumentu vyskytuje ešte veľa neurčitostí, najmä z dôvodu nedostatku vstupných informácií súvisiacich s očakávanými vplyvmi na životné prostredie, ktoré môžu nastať pri realizácii rozvojových zámerov na navrhovaných funkčných plochách a pri umiestňovaní konkrétnych činností a stavieb v území.

Na základe dostupných informácií v etape strategického environmentálneho hodnotenia je možné ďalší rozvoj obce Nededza navrhovaný v strategickom dokumente ÚPN-O Nededza z hľadiska vplyvu na životné prostredie odporúčať. Vo viacerých aspektoch hodnotenia vplyvov na životné prostredie nie je možné v správe o hodnotení jednoznačne a detailne vyhodnotiť vplyvy realizácie cieľov rozvoja uvedených v koncepte na životné prostredie.

V tomto zmysle je potrebné správu o hodnotení a výsledky posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie ponímať ako dostatočný východiskový podklad pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie konkrétnych činností, stavieb a rozvojových zámerov, ktoré podliehajú posudzovaniu podľa III. časti zákona č. 24/2006 Z. z. v rámci ktorých budú predpokladané vplyvy ďalej upresňované a konkretizované, vrátane návrhu a realizácie opatrení na ich zníženie prípadne odstránenie.

VIII. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Hodnotený strategický dokument:

Územný plán obce Nededza

predkladaný obstarávateľom:

Obec Nededza, Obecný úrad Nededza, Hlavná 1/1, 013 02 Nededza

bol vyhodnotený podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov - Príloha č. 5 na základe Rozsahu hodnotenia Okresného úradu Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie určeným podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre hodnotenie vplyvov strategického dokumentu „Územný plán obce Nededza“ na životné prostredie - prípis č. OU-ZA-OSZP3-2024/002443 zo dňa 26. 06. 2024, ktorý v bode 2. Rozsah hodnotenia v časti 2.1. Všeobecné podmienky, bod 2.1.1 určil: „Obstarávateľ zabezpečí vypracovanie hodnotenia vplyvu návrhu strategického dokumentu na životné prostredie, ktorý bude uvedený v správe o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie. Správa o hodnotení bude rozpracovaná podľa všetkých bodov prílohy č. 5 zákona, primerane charakteru strategického dokumentu a s osobitným prihliadnutím na body uvedené v časti špecifické požiadavky tohto rozsahu hodnotenia.“

Predmetom posudzovania je nový územný plán, ktorý rieši využívanie územia obce Nededza.

Dôvodom pre obstaranie Územného plánu obce Nededza (ďalej aj len ÚPN-O Nededza) je potreba získania aktuálneho základného nástroja územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie obce, ktorý bude komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúladiť záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovovať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

Vo všeobecnej rovine sú hlavné ciele rozvoja územia stanovené nasledovne:

- riešiť optimálny spôsob využitia a usporiadania územia v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a únosnosti územia,
- odstrániť funkčné a priestorové disproporcie,
- koordinovať záujmy v území,
- regulovať a koordinovať investičné činnosti a záujmy,
- skvalitniť životné prostredie obce,
- zabezpečiť ochranu kultúrneho dedičstva a prírodných hodnôt,
- dobudovať verejnú dopravnú, občiansku a technickú vybavenosť obce,
- stanoviť plochy pre verejnoprospešné stavby.

Okrem takto všeobecne formulovaných cieľov je potrebné v ÚPN-O Nededza:

- vytvoriť predpoklady a podmienky pre rozvoj obytnej funkcie intenzifikáciou zastavaného územia stanoveného k 1.1.1990, ako aj návrhom nových plôch v extraviláne, vhodných pre rozvoj uvedenej funkcie, pri zohľadnení záujmov poľnohospodárskej výroby a ochrany poľnohospodárskej pôdy,
- vytvoriť predpoklady a podmienky pre rozvoj rekreácie a športu miestneho významu,
- stanoviť podmienky pre dobudovanie základnej občianskej vybavenosti v obci,

- stanoviť podmienky pre fungovanie výroby, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
- vytvoriť podmienky pre dobudovanie dopravnej a technickej infraštruktúry v návrhovom období,
- premietnuť do nového územného plánu obce zámery ÚPN VÚC ŽK,
- návrhové obdobie územného plánu stanoviť na obdobie do roku 2040.

Územný plán obce (ÚPN-O) obstaráva obec Nededza prostredníctvom odborne spôsobilej osoby pre obstarávanie ÚPP a ÚPD, ktorou je Ing. arch. Ján Burian (reg. č. 402).

Zadanie pre vypracovanie dokumentácie Územného plánu obce Nededza bolo schválené uznesením obecného zastupiteľstva obce Nededza č. 337 zo dňa 27. 01. 2022.

Dokumentácia ÚPN-O je vypracovaná v súlade s požiadavkami na riešenie jednotlivých funkčných systémov územného rozvoja obce stanovených v schválenom Zadaní. Zásady riešenia stanovené v Zadaní sú akceptované. Obsah dokumentácie ÚPN-O je spracovaný v štruktúre zodpovedajúcej § 12 vyhlášky č. 55/2001 Z. z. o ÚPP a ÚPD.

Nový ÚPN-O Nededza po jeho schválení bude základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie obce Nededza. Bude komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia obce, súlad záujmov a činností ovplyvňujúcich územný rozvoj obce, životné prostredie a ekologickú stabilitu a stanoví záväzné regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

Strategický dokument, ktorým je ÚPN-O Nededza, podlieha podľa § 4 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“) posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa tohto zákona.

Strategický dokument ÚPN-O Nededza, ktorý bol predložený na posúdenie, bol vypracovaný podľa schváleného zadania so zohľadnením pripomienok zo stanovísk predložených k oznámeniu.

V posudzovaní strategického dokumentu sú premietnuté požiadavky stanovené Okresným úradom Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie listom č. OU-ZA-OSZP3-2024/002443 zo dňa 26. 06. 2024, v ktorom určuje podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“), "Rozsah hodnotenia" strategického dokumentu územnoplánovacej dokumentácie "Územný plán obce Nededza" vyplývajúce z rozsahu hodnotenia.

Posudzovanie vplyvov strategického dokumentu ÚPN-O Nededza na životné prostredie sa vykonáva podľa § 9 zákona č. 24/2006 Z. z., prílohy č. 5 k tomuto zákonu a rozsahu hodnotenia určeného Okresným úradom Žilina podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. (OU-ZA-OSZP3-2024/002443 zo dňa 26. 06. 2024).

V priebehu posudzovania boli zhodnotené vplyvy realizácie ÚPN-O Nededza na životné prostredie vrátane zdravia, (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne i negatívne), ktoré bolo možné predpokladať v etape strategického environmentálneho hodnotenia.

Posúdenie ÚPN-O Nededza bolo vykonané podľa zákona č. 24/2006 Z. z. z hľadiska predpokladaných vplyvov na

- obyvateľstvo,
- zložky životného prostredia (horninové prostredie, pôdu, vodu, ovzdušie),

- prírodu a jej zložky (fauna, flóra a ich biotopy, biodiverzita),
- územia chránené podľa osobitných predpisov,
- krajinu vrátane prvkov ÚSES,
- kultúrne a historické pamiatky,
- archeologické náleziská, paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

V rámci posudzovania strategického dokumentu neboli zistené také závažné negatívne vplyvy na životné prostredie, ktoré by bránili jeho schváleniu.

Návrh rozvoja riešeného územia uvedený v posudzovanom strategickom dokumente ÚPN-O Nededza je z hľadiska vplyvu na životné prostredie prijateľný a odporúča sa schvaľujúcemu orgánu jeho schválenie v predloženom znení po zapracovaní navrhovaných opatrení uvedených v kapitole IV. správy o hodnotení a po zohľadnení opodstatnených pripomienok a požiadaviek účastníkov procesu posudzovania vyplývajúcich z písomných stanovísk k správe o hodnotení a ku konceptu ÚPN-O Nededza a zo záverov z verejného prerokovania, ktoré budú súčasťou záverečného stanoviska z procesu posudzovania.

IX. ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ PODIEĽALI

SPRACOVATEĽ SPRÁVY O HODNOTENÍ

RNDr. Miloslav Badík
ENVI-EKO, s. r. o.
Platanová 3225/2, 010 07 Žilina
Tel.: 0908 904243
e-mail: envi.eko@gmail.com

X. ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALYTICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ, KTORÉ SÚ K DISPOZÍCII U NAVRHOVATEĽA A KTORÉ BOLI PODKLADOM NA VYPRACOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ

SCHVÁLENÁ ÚPD, VZŤAHUJÚCA SA K RIEŠENÉMU ÚZEMIU

- ÚPN-O Nededza (Ing. arch. Peter Krajč a kol., 1996), schválený uznesením obecného zastupiteľstva (OZ) Nededza č. 2/96 zo dňa 12. 09. 1996
- ÚPN-O Nededza, Zmena a doplnok č. 1 (Ing. arch. Ľubomír Kružel a kol., 2004), schválený uznesením obecného zastupiteľstva (OZ) Nededza č. 8/2004 zo dňa 17. 06. 2004
- ÚPN-O Nededza, Zmena a doplnok č. 2 (Ing. arch. Peter Krajč a kol., 2006), schválený uznesením obecného zastupiteľstva (OZ) Nededza č. 3/2007 zo dňa 30. 03. 2007
- ÚPN-O Nededza, Zmena a doplnok č. 3 (Ing. arch. Peter Krajč a kol., 2006), schválený uznesením obecného zastupiteľstva (OZ) Nededza č. 3/2007 zo dňa 30. 03. 2007
- ÚPN VÚC Žilinského kraja, záväzná časť bola vyhlásená Nariadením Vlády SR č. 223/1998 zo dňa 26. 05. 1998
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - Zmeny a doplnky č. 1 (združenie VÚC Žilina, 02/2005), záväzná časť schválená zastupiteľstvom ŽSK zo dňa 27. 04. 2005, vyhlásená VZN ŽSK č. 6/2005 o záväzných častiach Zmien a doplnkov ÚPN VÚC ŽK
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - Zmeny a doplnky č. 2 (Ing. arch. Marián Pivarčí a kol., 07/2006), záväzná časť schválená zastupiteľstvom ŽSK uznesením č. 7 zo dňa 04. 09. 2006 ako dodatok 1 k VZN č. 6/2005 o záväzných častiach Zmien a doplnkov ÚPN VÚC ŽK
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - Zmeny a doplnky č. 3 (Ing. arch. Róbert Toman a kol., 05/2009), záväzná časť schválená dňa 17. 03. 2009 zastupiteľstvom ŽSK VZN č. 17/2009 o záväzných častiach Zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC ŽK
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - Zmeny a doplnky č. 4 (Ing. arch. Marián Pivarčí a kol., 2010), ktoré aktualizovali vybrané profesijné okruhy. Záväzná časť Zmien a doplnkov č. 4 bola schválená zastupiteľstvom ŽSK uznesením č. 26/2011 zo dňa 27. 06. 2011
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - Zmeny a doplnky č. 5 (Ing. arch. Marián Pivarčí a kol., 2018), ktoré aktualizovali vybrané profesijné okruhy. Záväzná časť Zmien a doplnkov č. 5 bola schválená zastupiteľstvom ŽSK VZN 49/2018, ktoré bolo schválené uznesením 5/4 zo dňa 19. 03. 2018

ÚZEMNO-PLÁNOVACIE PODKLADY

- Konceptcia územného rozvoja Slovenska (KÚRS, 2001)
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR

- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mikroregiónu Terchovská dolina na roky 2015 - 2020 (s výhľadom do r. 2023)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Žilina - Aktualizácia prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto
- Regionálny ÚSES ÚPN VÚC Žilinského kraja (združenie VÚC Žilina, 1998)
- Škodová, J., 2018: Súbor rekreačných objektov Nededza - Lúka, Zastavovacia štúdia, ZooM ateliér, Žilina
- Šoltés, P., 2019: Chatová osada Podchotár Nededza, Dokumentácia pre územné rozhodnutie, AA DESIGN, Žilina
- Zadanie pre územný plán obce Nededza schválené uznesením obecného zastupiteľstva obce Nededza č. 110 zo dňa 17.12.2020

LITERATÚRA A ZDROJE INFORMÁCIÍ O ÚZEMÍ

- 📖 Badík, M. a kol., 1998: Správa o stave životného prostredia Žilinského kraja, SAŽP, stredisko Žilina
- 📖 Biely, A. a kol.:1996: Geologická mapa Slovenska, MŽP SR a Geologická služba SR, Bratislava
- 📖 Biely, A. a kol.: 1996: Vysvetlivky ku geologickej mape Slovenska, MŽP SR a Geologická služba SR, Bratislava
- 📖 Futták, J. et. al., 1966: Fytografické členenie Slovenska I. Veda, Vydavateľstvo SAV, Bratislava
- 📖 Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability Slovenskej republiky, Slovenská komisia pre životné prostredie, Bratislava, 1992
- 📖 Hydrologická ročenka, SHMÚ, Bratislava 2010
- 📖 Konček, M., Šebek, O. a kol., 1972: Klimatické a fenologické pomery Stredoslovenského kraja. HMÚ Bratislava
- 📖 Kvalita podzemných vôd na Slovensku, 2019, SHMÚ, 2020
- 📖 Kvalita povrchových vôd na Slovensku 2007 - 2008, SHMÚ Bratislava 2009
- 📖 Lieskovská, Z., Lényiová, P. a kol., 2023: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2021, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica
- 📖 Matula, M., a kol., 1989: Atlas inžinierskogeologických máp SSR. Slovenská kartografia, Bratislava
- 📖 Mazúr, E. a kol., 1980: Atlas SSR, vyd. SAV Bratislava a SÚG a K Bratislava
- 📖 Miklós, L. a kol., 2002: Atlas krajiny SR, MŽP SR Bratislava a SAŽP Banská Bystrica
- 📖 Michalko, J. a kol., 1986: Geobotanická mapa ČSSR. SSR. Veda, Bratislava
- 📖 Správy o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v Slovenskej republike za roky 2016 až 2018, MŽP SR a SHMÚ Bratislava
- 📖 Stanová, V. & Valachovič, M., (eds.), 2002: Katalóg biotopov Slovenska. DAPHNE - Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava
- 📖 Šamaj, Š, 1990: Klimatické pomery Slovenska, vybrané charakteristiky, Zborník prác SHMÚ, zv. 33/I, Alfa, Bratislava

- ☞ Šamaj, Š, 1990: Klimatické pomery Slovenska, vybrané charakteristiky, mapová časť, Zborník prác SHMÚ, zv. 33/II, Alfa, Bratislava
- ☞ Šuba, J. a kol., 1984: Hydrogeologická rajonizácia Slovenska. Hydrofond, SHMÚ Bratislava
- ☞ Valachovič, M., Stanová, V., Dražil, T., Maglocký, Š., 2002: Biotopy Slovenska zaradené do Smernice o biotopoch č. 92/43/EHS, Interpretčný manuál NATURA 2000, Daphné, Botanický ústav SAV, Bratislava

PRÁVNE PREDPISY

- ♦ Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- ♦ Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov
- ♦ Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- ♦ Vyhláška MŽP SR č. 17/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú národné prírodné rezervácie a uverejňuje zoznam prírodných rezervácií
- ♦ Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- ♦ Vyhláška MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- ♦ Nariadenie vlády SR č. 451/2023 Z. z., ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu
- ♦ Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov
- ♦ Nariadenie vlády SSR č. 527/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú hranice chránených oblastí prirodzenej akumulácie vôd
- ♦ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti
- ♦ Nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd
- ♦ Vyhláška MŽP SR č. 397/2003 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o meraní množstva vody dodanej verejným vodovodom a množstva vypúšťaných vôd, o spôsobe výpočtu množstva vypúšťaných odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku a o smerných číslach spotreby vody
- ♦ Vyhláška MŽP SR č. 29/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov
- ♦ Vyhláška MŽP SR č. 100/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd
- ♦ Vyhláška MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov
- ♦ Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov

- ♦ Vyhláška MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších zákonov
- ♦ Vyhláška MŽP SR č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia
- ♦ Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- ♦ Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
- ♦ Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- ♦ Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- ♦ Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- ♦ Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
- ♦ Vyhláška MZ SR č. 534/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zdroje elektromagnetického žiarenia a na limity expozície obyvateľov elektromagnetickému žiareniu v životnom prostredí

Webové stránky

- www.air.sk
- www.enviro.gov.sk
- www.enviroportal.sk
- www.geology.sk
- www.geoportal.sk
- www.google.sk
- www.katasterportal.sk
- www.mpompr.svp.sk
- www.nededza.eu
- www.pamiatky.sk
- www.podnemapy.sk
- www.sazp.sk
- www.sguds.sk
- www.shmu.sk
- www.sopsr.sk
- www.ssc.sk
- www.statistics.sk
- www.uzis.sk
- www.vupop.sk
- www.zbgis.sk
- www.zilinskazupa.sk

**XI. DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV
PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU
SPRACOVATEĽA SPRÁVY O HODNOTENÍ A OPRÁVNENÉHO
ZÁSTUPCU OBSTARÁVATEĽA**

ZA SPRACOVATEĽA SPRÁVY O HODNOTENÍ: ENVI-EKO, s. r. o., Žilina

Žilina, 30. september 2024

.....
RNDr. Miloslav Badík
konateľ

ZA OBSTARÁVATEĽA: Obec Nededza

Nededza, 30. september 2024

.....
PhDr. Peter Vajda
starosta obce